

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA FARMACIJO

NINA OZIMIČ

MAGISTRSKA NALOGA

ENOVITI MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM FARMACIJA

Ljubljana, 2017

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA FARMACIJO

NINA OZIMIČ

OVREDNOTENJE INDIVIDUALNIH NAČRTOV PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA
ŠTUDENTOV ENOVITEGA MAGISTRSKEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA
FARMACIJA, FAKULTETE ZA FARMACIJO, UNIVERZE V LJUBLJANI

EVALUATION OF INDIVIDUAL TRAINEESHIP PLANS FOR STUDENTS IN THE
UNIFORM MASTER'S STUDY PROGRAMME OF PHARMACY, FACULTY OF
PHARMACY, UNIVERSITY OF LJUBLJANA

ENOVITI MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM FARMACIJA

Ljubljana, 2017

Magistrsko nalogo sem opravljala na Fakulteti za farmacijo, na Katedri za socialno farmacijo, pod mentorstvom izr. prof. dr. Mitje Kosa, mag. farm. in somentorstvom asist. dr. Nejca Horvata, mag. farm.

Zahvala

Zahvaljujem se mentorju izr. prof. dr. Mitji Kosu, mag. farm., in somentorju asist. dr. Nejcu Horvatu, mag. farm., za vso strokovno pomoč, usmerjanje in nasvete ob izdelavi magistrske naloge.

Zahvaljujem se tudi mami, očetu in bratu za vso podporo med študijem.

Izjava

Izjavljam, da sem magistrsko delo samostojno izdelala pod vodstvom mentorja izr. prof. dr. Mitje Kosa, mag. farm. in somentorja asist. dr. Nejca Horvata, mag. farm.

Nina Ozimič

Kazalo vsebine

Povzetek	viii
Abstract	ix
Uvod	1
Kompetence in kompetenčni modeli	1
Bloomova klasifikacija	2
Praktično usposabljanje	3
Praktično usposabljanje v študijskem letu 2015/2016.....	3
Načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru	4
Kompetenčni model PU-FFA	4
Namen	6
Metode.....	7
1. Predstavitev vzorca	7
2. Porazdelitev aktivnosti po domenah in kompetencah	7
3. Celovitost načrtov glede na učne izide.....	8
3.1. Celovitost na individualnem nivoju	8
3.2. Celovitost glede na učni center	8
3.3. Celovitost glede na vrsto lekarne	8
4. Pokritost učnih izidov v načrtih	8
5. Ustreznost načina zapisa aktivnosti.....	9
6. Seznam predlaganih aktivnosti za posamezne učne izide	9
7. Predlogi za nadgradnjo učnih izidov	9
Rezultati	10
1. Predstavitev vzorca	10
2. Porazdelitev aktivnosti po domenah	10
3. Porazdelitev aktivnosti po kompetencah.....	11
4. Celovitost načrtov glede na učne izide.....	11
4.1. Celovitost na individualnem nivoju	11
4.2. Celovitost glede na učni center	12
4.3. Celovitost glede na vrsto lekarne	14
5. Pokritost učnih izidov v načrtih	14
5.1. Pokritost glede na vse načrte.....	14

6. Ustreznost načina zapisa aktivnosti.....	25
7. Seznam predlaganih aktivnosti.....	26
8. Predlogi za nadgradnjo učnih izidov	27
Razprava.....	29
1. Predstavitev vzorca	29
2. Porazdelitev aktivnosti po domenah	29
3. Porazdelitev aktivnosti po kompetencah	30
3.1. Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih in Promocija zdravja 30	
3.2. Komunikacijske veščine	31
3.3. Profesionalnost in etičnost	32
3.4. Upravljanje s samim sabo	32
3.5. Zagotavljanje kakovosti	32
3.6. Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov	33
3.7. Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov	33
3.8. Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta.....	33
3.9. Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili.....	34
3.10. Svetovanje pacientom	34
3.11. Usmerjenost k pacientu	35
3.12. Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti.....	35
3.13. Osnovni management lekarniške dejavnosti	35
3.14. Timsko delo.....	36
3.15. Ni možno uvrstiti.....	36
4. Celovitost načrtov glede na učne izide.....	36
4.1. Celovitost na individualnem nivoju	36
4.2. Celovitost glede na učni center	37
4.3. Celovitost glede na vrsto lekarne	38
5. Pokritost učnih izidov v načrtih	38
5.1. Pokritost glede na vse načrte.....	38
5.2. Pokritost glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne.....	38
6. Ustreznost načina zapisa aktivnosti.....	43
6.1. Zapis naj vsebuje glagol, da je jasno razvidno, na kateri učni izid se aktivnost nanaša.....	43

6.2.	Aktivnost naj bo zapisana tako, da je jasen prispevek študenta (izogibanje zapisom »sodelovanje pri ...« ter »pomoč pri ...«)	43
6.3.	Aktivnost naj bo zapisana kot aktivnost študenta in ne mentorja.....	44
6.4.	Zapis naj bo v takšni obliki, da je jasno, kateremu učnemu izidu ustreza aktivnost 44	
6.5.	Aktivnosti se predvidijo glede na učne izide, ki jih vsebuje dokument Kompetenčni model PU-FFA in učni cilji	44
6.6.	Naj bo za vsak učni izid predvidena aktivnost, razen če zaradi specifičnosti lekarne to ni mogoče.....	45
6.7.	Zapisane aktivnosti naj dosegajo vsaj Bloomov nivo 1	45
6.8.	Zapis aktivnosti naj ne bo prepis ali skrajšan zapis kompetence ali učnega izida.	45
6.9.	Aktivnosti, ki so kot obvezne predpisane s strani Fakultete za farmacijo, ni smiselno pisati v načrt.....	45
6.10.	Iz zapisov, ki vsebujejo »javne kampanje«, »obisk predavanja«, »primeri« in »diskusije«, naj bo jasno razvidna njihova tema	46
6.11.	V kolikor je mogoče, naj vsaka zapisana aktivnost gradi zgolj en učni izid (npr. izogibanje zapisom »seznanitev z X in izvajanje X« ter naštevanju glede na učne izide nepovezanih aktivnosti na primer izdaja, svetovanje in signiranje)	46
7.	Seznam predlaganih aktivnosti.....	46
8.	Predlogi za nadgradnjo učnih izidov	48
8.1.	Poznavanje uporabe informacijske tehnologije in seznanitev z vodenjem evidenc 48	
8.2.	Kemikalije in nevarne snovi	48
8.3.	Izdaja zdravil brez recepta	48
8.4.	Intervencije in njihovo beleženje	49
8.5.	Poznavanje homeopatskih zdravil in rastlinski pripravki, za katere je potrebno svetovanje	49
8.6.	Poznavanje medicinskih pripomočkov in svetovanje pacientu o medicinskih pripomočkih	49
8.7.	Varstvo pri delu.....	49
8.8.	Izdaja prehranskih dopolnil.....	50
8.9.	Izdaja živil za posebno rabo.....	50
8.10.	Informiranje pacientov o MZZ, TSZ, doplačilih.....	50
8.11.	Vsebina smernic	50
8.12.	Ocena tveganja	51
8.13.	Komunikacija s starši in skrbniki	51

8.14.	Informiranje o odpadnih zdravilih.....	51
8.15.	Ukrepi ob napakah pri izdaji	51
8.16.	Protokoli	52
8.17.	Organizacija - Bloomov nivo 3	52
8.18.	Poznavanje ostalega blaga v lekarni in poznavanje lastniških imen.....	52
8.19.	Poznavanje interakcij	52
8.20.	Izvajanje farmakovigilance	52
8.21.	Predlogi izboljšav učnih izidov, ki ne izhajajo iz načrtov.....	53
Zaključki.....		54
VIRI IN LITERATURA		55
PRILOGE		58

Seznam preglednic

Preglednica I: Število učnih centrov in študentov glede na vrsto lekarne.....	10
Preglednica II: Celovitost na individualnem nivoju.....	12
Preglednica III: Povprečje celovitosti načrtov glede na učni center ter odstotek celovitosti načrta v učnem centru ov združitvi vseh načrtov tega učnega centra.....	12
Preglednica IV: Pomanjkljivosti v načinu zapisa aktivnosti.....	25
Preglednica V: Bloomovi nivoji znotraj posamezne linije kompetence, kjer smo sami predlagali aktivnosti (rdeče obarvani).....	26
Preglednica VI: Predlogi tem za nadgradnjo učnih izidov, ki izvirajo iz pregleda načrtov in jih po ovrednotenju smatramo za pomembne	27

Seznam slik

Slika 1: Primerjava Bloomove in Andersonove različice	2
Slika 2: Struktura kompetenčnega modela PU-FFA	4
Slika 3: Struktura kompetenčnega modela, predstavljena na primeru	5
Slika 4: Porazdelitev aktivnosti po domenah	10
Slika 5: Porazdelitev aktivnosti po kompetencah	11
Slika 6: Povprečje celovitosti načrtov glede na učni center	12
Slika 7: Celovitost glede na vrsto lekarne	14
Slika 8: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih	15
Slika 9: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Promocija zdravja	15
Slika 10: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Komunikacijske veščine v relaciji do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev	16
Slika 11: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Profesionalnost in etičnost v praksi	17
Slika 12: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Upravljanje samega sebe	17
Slika 13: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Zagotavljanje kakovosti	18
Slika 14: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov	19
Slika 15: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov	20
Slika 16: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta	20
Slika 17: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili	21
Slika 18: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Svetovanje pacientom v skladu z njihovimi značilnostmi in sodobnimi farmakoterapevtskimi smernicami z namenom zagotovitve ustreznega načina uporabe in shranjevanja zdravil in medicinskih pripomočkov	22
Slika 19: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.	23
Slika 20: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.	24
Slika 21: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Osnovni management lekarniške dejavnosti: organizacija, financiranje, kadri, razvoj dejavnosti, itd.	24
Slika 22: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Timsko delo	25
Slika 23: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih	58
Slika 24: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Promocija zdravja	59

Slika 25: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Komunikacijske veščine v relaciji do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev	59
Slika 26: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Profesionalnost in etičnost v praksi	60
Slika 27: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Upravljanje samega sebe.....	61
Slika 28: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Zagotavljanje kakovosti	62
Slika 29: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov.....	63
Slika 30: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov	64
Slika 31: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta.....	65
Slika 32: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili	66
Slika 33: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Svetovanje pacientom v skladu z njihovimi značilnostmi in sodobnimi farmakoterapevtskimi smernicami z namenom zagotovitve ustreznega načina uporabe in shranjevanja zdravil	67
Slika 34: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.....	68
Slika 35: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.	69
Slika 36: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Osnovni management lekarniške dejavnosti: organizacija, financiranje, kadri, razvoj dejavnosti, itd.....	70
Slika 37: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Timsko delo	71

Povzetek

Uvod: V okviru Enovitega magistrskega študija Farmacije se v zadnjem letniku študija izvaja praktično usposabljanje, katerega namen je razvoj kompetenc, ki bodo študentu omogočale učinkovito, neodvisno in odgovorno delovanje na farmacevtskem področju. Del dokumentacije praktičnega usposabljanja je tudi Načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru, ki ga pripravi mentor s študentom ob začetku dela v učnem centru.

Namen: Ovrednotenje aktivnosti, zapisanih v individualnih načrtih glede na učne izide iz Kompetenčnega modela PU-FFA.

Metode: Aktivnostim iz načrtov smo pripisali ustrezne učne izide in jih analizirali s pomočjo programa Excel. Izračunali smo celovitost načrtov in pokritost učnih izidov v načrtih ter določili porazdelitev aktivnosti po posameznih kompetencah in domenah. Preverili smo ustreznost načina zapisov. Glede na vsebino aktivnosti smo pripravili celovit seznam predlaganih aktivnosti in predlog nadgradnje učnih izidov.

Rezultati: Vzorec predstavlja 118 načrtov študentov, ki so praktično usposabljanje opravljali v študijskem letu 2015/2016. Porazdelitev aktivnosti po kompetencah in domenah se razlikuje glede na to, če upoštevamo porazdelitev pred in po pripisu učnih izidov. Celovitost načrtov je med 6 % in 43 % ter se razlikuje tako na individualnem nivoju kot na nivoju zavoda in vrste lekarne. Pokritost učnih izidov z aktivnostmi je na Bloomovem nivoju 3 najvišja, najnižja pa je na Bloomovem nivoju 2. Vse aktivnosti niso zapisane na ustrezen način, saj se pojavljajo brez glagola, kot aktivnost mentorja ali pa je zapis nenatančen. Pri nekaterih učnih izidih opazimo manjše število aktivnosti ali aktivnosti sploh ni, nekatere aktivnosti so razporejene pod neustrezne kompetence. V načrtih pa so zapisane tudi aktivnosti, ki jih v Kompetenčnem modelu PU-FFA ne najdemo, bi jih pa bilo smiselno uvrstiti v kompetenčni model.

Ključne besede: kompetence, praktično usposabljanje, načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru

Abstract

Background: Traineeship is a part of Uniform masters study program of Pharmacy in the last study year. The aim of traineeship is development of competencies, which enable efficient, independent and responsible working in pharmaceutical field to a student. Plan of activities in order to acquire competencies in the traineeship institution is part of documentation and it is prepared by a mentor and a student at the beginning of traineeship in traineeship institution.

Objective: To evaluate activities, written in Plan of activities in order to acquire competencies in the traineeship institution regarding competencies model PU-FFA.

Methods: We attributed suitable learning outcomes to activities from plans of activities and analyse them in Excel. We calculated integrity and coverage, we also defined distribution of activities according to competencies and domains. We checked way of writing suitability. According to content of activities we prepared a set of activities proposition and a proposition for learning outcomes upgrade.

Results: The sample is represented by 118 plans from students who had their traineeship in study year 2015/2016. Distribution of activities according to competencies and domains is different if we consider activities before and after attributing suitable learning outcomes to them. Integrity of plans is between 6% and 43% and it differentiate whether on individual level or level of institutions or kind of pharmacy. Coverage of learning outcomes is the highest on Bloom's level 3 and the lowest on Bloom's level 2. All activities are not written in a suitable way, some of them are without a verb, written like a mentor's activities or they are not accurately. At some learning outcomes are less or none activities, some of them are positioned under wrong competency. In plans we find also activities that are not represented in Competencies model PU-FFA, even though they would be a logical competencies model upgrade.

Key words: competencies, traineeship, Plan of activities in order to acquire competencies in the traineeship institution

Uvod

Kompetence in kompetenčni modeli

Kompetence (competency (ednina) oziroma competencies (množina) v angleščini) so v literaturi različno definirane. Pogosto se njihov pomen prekriva oziroma zamenjuje s kompetentnostjo (competence v angleščini). Kompetenca predstavlja lastnost posameznika (1) in se nanaša na znanje, spretnosti, odnos, motivacijo in vedenje, ki jih posameznik razvije tekom izobraževanja in delovnih izkušenj (1, 2). Kompetenca kot osnovna karakteristika posameznika mu torej omogoča učinkovito opravljanje nalog (3). Kompetentnost pa predstavlja zmožnost opraviti nalogo, prav tako pa pristojnost oziroma pooblastilo za opravljanje neke naloge (1).

Kompetenčni model je zbirka kompetenc, ki temeljijo na sprejetih standardih prakse in so poglavitne za ustrezno izvajanje prakse (1, 2). Kompetenčni model sestavljajo veščine, znanja, lastnosti in želena vedenja, ki so zahtevana za opravljanje specifičnega poklica (4). Kompetenčni modeli se lahko uporabljajo kot pomoč pri učnih načrtih, usposabljanjih, akreditacijskih standardih, kontinuiranem profesionalnem razvoju, ocenjevanju kandidatov, posamezniku pa omogoča odkrivanje področij za nadaljnje izobraževanje (1, 2).

Med kompetenčnimi modeli na področju farmacije bi izpostavili »The global competency framework« (5) ter Katalog kompetenc magistra farmacije v lekarniški dejavnosti (6). Ta kompetenčna modela sta pomembna za Kompetenčni model PU-FFA (predstavljen v nadaljevanju). Kompetenčni modeli, ki se poleg teh dveh v svetu še uporabljajo so kompetenčni model Kanade, v Avstraliji imajo »National Competency Standards Framework for Pharmacists in Australia«, »General level framework« pa uporabljajo na primer v Veliki Britaniji (5).

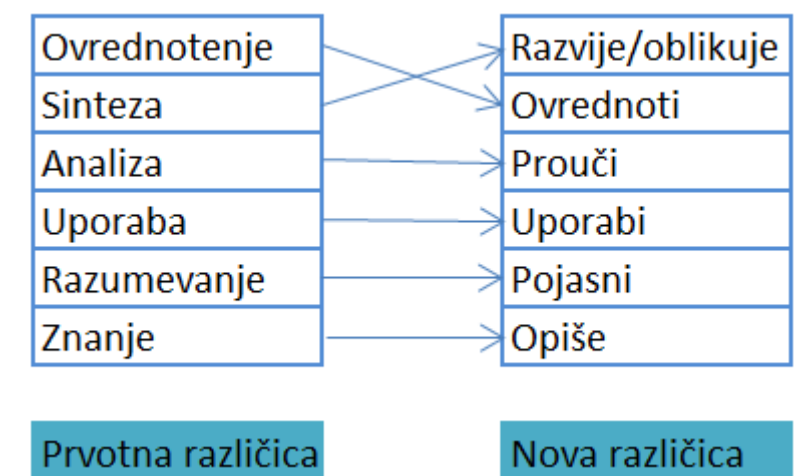
»The global competency framework« je izdala International pharmaceutical federation (Mednarodna farmacevtska zveza). Ta model vsebuje kompetence, ki so jih združili na podlagi kompetenčnih modelov, dobre farmacevtske prakse in regulatornih dokumentov, pridobljenih z iskanjem po literaturi v letu 2008 in z globalno raziskavo leta 2009. Te kompetence naj bi bile splošno uporabne za farmacevte povsod po svetu. Ta kompetenčni model je sestavljen tako, da je razdeljen na štiri domene glede na to, na kaj se osredotoča (populacija, pacient, sistem in praksa), pod katere spadajo vsebinsko ustrezne kompetence. Pod vsako kompetenco so zapisana želena vedenja (5).

Katalog kompetenc magistra farmacije v lekarniški dejavnosti je izdala Lekarniška zbornica Slovenije. V Katalogu kompetenc magistra farmacije v lekarniški dejavnosti je zapisan nabor

kompetenc, ki so v skladu z leta 2011 sprejeto Nacionalno strategijo vključevanja lekarniške dejavnosti in lekarniških farmacevtov v nadaljnji razvoj slovenskega zdravstvenega sistema. Kot ključne kompetence so navedene timsko delo, usmerjenost k pacientu, zanesljivost in odgovornost, inovativnost, strokovnost, komunikativnost, organizacijsko vodenje, farmakoterapija, upravljanje z zdravili in medicinskimi pripomočki ter oblikovanje zdravil. Katalog za vsako kompetenco predvidi splošni opis za kompetenco ter opis vedenj za različne stopnje razvitosti kompetence (odlično razvita, zelo dobro razvita, dobro razvita, razvita in manj razvita) (6).

Bloomova klasifikacija

Bloomova klasifikacija se uporablja pri učenju, saj razporedi nivoje razumskega vedenja, pomembnega pri učenju (7). Bloomova klasifikacija je model, ki obsega šest kategorij kognitivnih domen (8). V prvotni Bloomovi različici iz leta 1956 so bile kategorije poimenovane s samostalniki. V letu 2001 pa je nekdanji Bloomov študent Anderson objavil prenovljeno različico, kjer so kategorije oziroma nivoji (v nadaljevanju nivoju) poimenovani z glagoli (9, 10). Razlika med različicama je prikazana na Sliki 1 (7).

Slika 1: Primerjava Bloomove in Andersonove različice

Glagoli, ki se pri posameznem nivoju še lahko uporabljajo, so (11):

- Nivo 1 – opiše: navaja, definira, našteva, poimenuje, se spomni, poišče, citira, ponovi
- Nivo 2 – pojasni: primerja, kategorizira, sklepa, razloži, interpretira, predvidi, povzame, razume
- Nivo 3 – uporabi: konstruira, prikaže, izvede, reši, pripravi, simulira
- Nivo 4 – prouči: analizira, poveže, ločuje, preverja, pregleduje, testira, odkriva
- Nivo 5 – ovrednoti: presoja, ocenjuje, sodi, potrjuje, validira, razvršča

- Nivo 6 – razvije/oblikuje: prilagaja, specifikira, ponovno napiše, izpopolni, dogradi

Praktično usposabljanje

V okviru Enovitega magistrskega študija farmacije se v zadnjem letniku študija izvaja praktično usposabljanje. Namen praktičnega usposabljanja je razvoj kompetenc, ki bodo študentu omogočale učinkovito, neodvisno in odgovorno delovanje na farmacevtskem področju. V slovenski zakonodaji sta podlaga za praktično usposabljanje Zakon o zdravstveni dejavnosti (12) in Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (13). Hkrati je praktično usposabljanje skladno tudi z direktivo EU 2005/36/ES (14). Pridobivanje kompetenc pa temelji na Kompetenčnem modelu PU-FFA, ki bo podrobneje predstavljen kasneje (15).

Praktično usposabljanje poteka šest mesecev. Delno je organizirano v obliki individualnega dela, delno pa poteka v skupini. Skupinski del praktičnega usposabljanja poteka pet tednov v obliki seminarjev in delavnic (15). Obravnavane teme v sklopu skupinskega dela posegajo na področja komunikologije, farmakoterapije, kognitivnih storitev, etike, osnovne pravne ureditve in managementa, varstva pri delu ter prve pomoči in oživljanja (16). Individualni del se izvaja v učnih centrih. Učni center je zunanja (javna ali zasebna) ali bolnišnična lekarna, ki zadostuje pogojem, ki so opredeljeni v Pravilniku o pogojih, ki jih mora izpolnjevati zavod za izvajanje praktičnega pouka dijakov zdravstvenih šol in študentov visokošolskih zavodov za podelitev naziva učni zavod (17). V učnem centru študent dela z mentorjem, ki je magister farmacije z ustreznimi delovnimi izkušnjami ter mentorskimi kompetencami (15).

Pred začetkom dela v učnem centru študent samo-ovrednoti izhodišča za kompetence. Študent skupaj z mentorjem pripravi Načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru. Med delom v učnem centru študent vodi dnevnik aktivnosti in kompetenc. Razvidnost kompetenc vrednoti mentor v učnem centru po obdobju desetih tednov ter ob koncu individualnega dela (16).

Formalni zaključek praktičnega usposabljanja predstavlja strokovni izpit, kjer se preverijo pridobljene kompetence in se zaključi z magistrskim izpitom. Strokovni izpit podeljuje Ministrstvo za zdravje, njegovo izvajanje pa poteka v okviru Fakultete za farmacijo (15).

Praktično usposabljanje v študijskem letu 2015/2016

V eksperimentalnem delu naloge se osredotočamo na podatke, pridobljene v študijskem letu 2015/2016, zato podrobneje predstavljamo podatke za to obdobje. V omenjenem študijskem

letu je praktično usposabljanje opravljalo 143 študentov petega letnika. 84 študentov je praktično usposabljanje opravilo v jesensko – zimskem semestru, preostalih 59 pa v pomladno – poletnem semestru. Pri praktičnem usposabljanju je sodelovalo 48 učnih centrov v Sloveniji in tujini (Avstrija, Francija, Hrvaška, Nemčija, Portugalska, Španija) (18, 19).

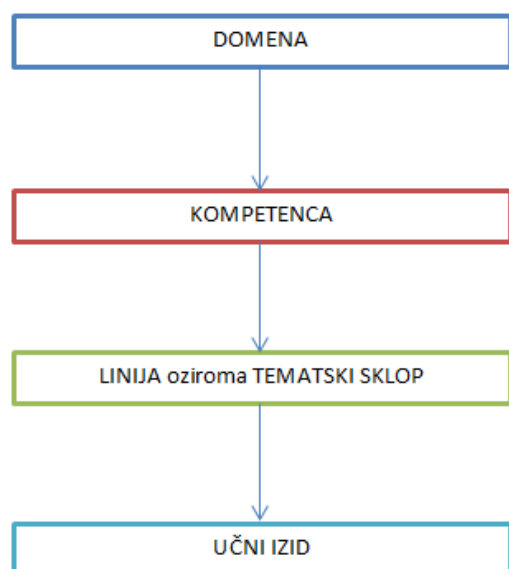
Načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru

Načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru (v nadaljevanju načrt) pripravi mentor skupaj s študentom v prvih dveh tednih praktičnega usposabljanja v učnem centru. Načrt se pripravi glede na Kompetenčni model PU-FFA, samo-ovrednotenje razvitosti kompetenc ter specifiko učnega centra, kjer se praktično usposabljanje opravlja (20). Predloga načrta je razdeljena na kompetence, vanjo pa se za vsako kompetenco posebej vpišejo aktivnosti, ki to kompetenco gradijo. Zraven vsake aktivnosti se pripiše še časovno obdobje ter osebo, ki bo preverila usposobljenost (21).

Kompetenčni model PU-FFA

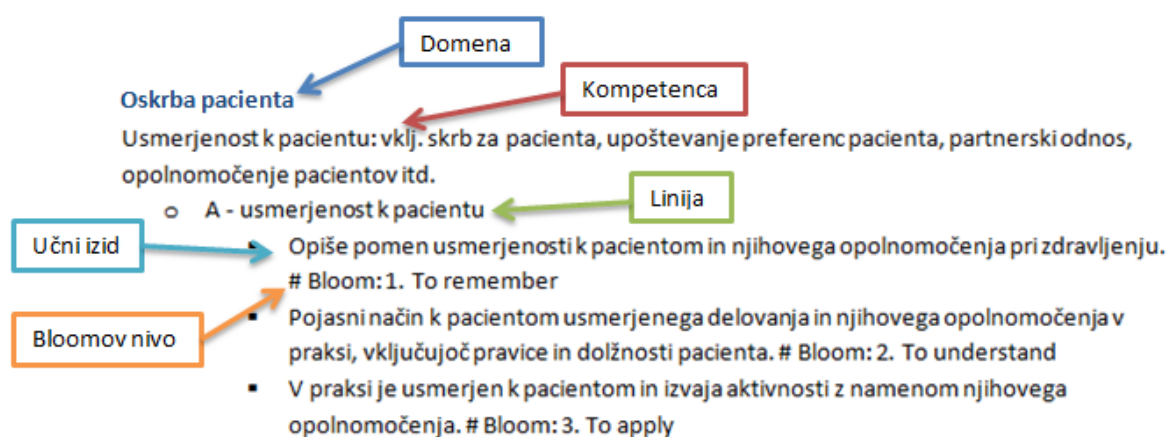
Študent pridobiva kompetence na osnovi Kompetenčnega modela PU-FFA (16). Ta model je skladen s konceptom »A Global Competency Framework for Services Provided by Pharmacy Workforce« (5) ter Katalogom kompetenc magistra farmacije v lekarniški dejavnosti (6). Celoten kompetenčni model se nahaja v Prilogi 4.

Struktura Kompetenčnega modela PU-FFA je prikazana na sliki 2 (22).

Slika 2: Struktura kompetenčnega modela PU-FFA

V kompetenčnem modelu se nahajajo štiri domene – Javno zdravje, Osebnostne/profesionalne kompetence, Skrb za pacienta in Upravljanje/management. Vsako domeno sestavlja več kompetenc. Kompetence v okviru javnega zdravja se osredotočajo na populacijo. Fokus kompetenc domene Osebnostne/profesionalne kompetence je praksa. V središču kompetenc Skrb za pacienta je pacient, v Upravljanju/managementu pa sistem (16, 22). Kompetenca ima lahko več tematskih sklopov oziroma linij (v nadaljevanju linije), ki so v dokumentu označeni z velikimi tiskanimi črkami A-E. Pod vsako linijo so zapisani učni izidi. Ob vsebini vsakega učnega izida je zapisan tudi ustrezen Bloomov nivo s številko in pripadajočim glagolom. V okviru ene linije je lahko več učnih izidov, ki ustrezajo istemu Bloomovemu nivoju (22). Na primeru predstavljena struktura kompetenčnega modela je prikazana na Sliki 3.

Slika 3: Struktura kompetenčnega modela, predstavljena na primeru

Namen

Namen magistrske naloge je ovrednotiti individualne načrte praktičnega usposabljanja študentov Enovitega magistrskega študija Farmacije glede na pričakovane učne izide, zapisane v kompetenčnem modelu PU-FFA. Aktivnostim smo pripisali učne izide. Na podlagi te določitve želimo:

- **ugotoviti porazdelitev aktivnosti po domenah in kompetencah** - kaj avtorji načrtov uvrstijo pod posamezno domeno in kompetenco ter kakšna je uvrstitev po kategorizaciji aktivnosti po učnih izidih,
- **ugotoviti celovitost načrtov glede na učne izide** - v kolikšni meri se učni izidi kompetenčnega modela PU-FFA pojavljajo v načrtih z vidika posameznika, učnega centra in vrste lekarne,
- **ugotoviti pokritost učnih izidov v načrtih** - kakšen delež načrtov vsebuje posamezni učni izid (tudi z ozirom na vrsto lekarne),
- **preveriti ustreznost načina zapisa** aktivnosti ter izpostaviti najpogostejše pomanjkljivosti zapisa,
- **pripraviti seznam predlaganih aktivnosti za posamezni učni izid** – katere aktivnost bi bilo smiselno izvajati v okviru posameznega učnega izida ter
- **podati predloge** za izboljšavo oziroma nadgradnjo učnih izidov.

Metode

Zbrali smo načrte pridobivanja kompetenc vseh študentov, ki so praktično usposabljanje opravljali v študijskem letu 2015/2016. Najprej smo jih pregledali, da bi ugotovili, ali so bili oddani v celoti, nato pa nepopolno oddane načrte izločili iz nadaljnje obravnave. Tiste, ki so bili oddani ustrezno izpolnjeni, smo prenesli v MS Excel tako da smo vnesli načrte za vsakega študenta posebej, tudi če so bili delno ali v celoti identični načrtu drugega študenta, ki je praktično usposabljanje opravljal v istem ali drugem učnem centru. V MS Excelu smo predhodno pripravili tabelo, ki je vsebovala naslednje naslove za podatke: študent, vrsta lekarne, učni center, enota, glavni mentor, delovni mentor, ostali mentorji, kompetenca, aktivnost, obdobje izvajanja kompetence in semester opravljanja praktičnega usposabljanja – to je predstavljalo **osnovno bazo načrtov**.

V naslednji stopnji smo z vrtilno tabelo združili identično zapisane aktivnosti ter vse aktivnosti razvrstili po kompetencah, s čimer smo dobili **bazo vseh aktivnosti**. Vsaki aktivnosti smo pripisali ustrezeni učni izid ali učne izide glede na dokument »Kompetenčni model PU-FFA in učni cilji«. Med pripisovanjem učnih izidov kompetencam smo sproti zabeležili komentarje za vsako aktivnost, posebej pa smo označili tudi aktivnosti, katerih zapis ni najustreznejši (navedeno je podrobneje opisano v podpoglavju 6 – Ustreznost načina zapisa aktivnosti).

Da bi dobili **enotno bazo**, ki bi vsebovala podatke iz osnovne baze načrtov in iz baze vseh aktivnosti, smo navedeni bazi z uporabo programa MS Access povezali. V novonastali bazi so se aktivnosti pojavile večkrat zapored, če so gradile več učnih izidov (vsak učni izid je bil namreč zapisan v svoji vrstici). Ta baza je bila osnova za nadaljnjo analizo. Podatke smo analizirali s pomočjo Excela.

1. Predstavitev vzorca

Za predstavitev vzorca smo uporabili podatke iz osnovne baze načrtov. S pomočjo vrtilnih tabel smo prešteli število načrtov, učnih centrov in enot, kjer so te učne načrte zapisali, število učnih centrov glede na vrsto lekarne in število študentov, ki so opravljali praktično usposabljanje v posamezni vrsti lekarne ter število glavnih mentorjev in delovnih mentorjev.

2. Porazdelitev aktivnosti po domenah in kompetencah

Z uporabo vrtilne tabele, ki smo jo uporabili v osnovni bazi načrtov smo določili število aktivnosti, ki so jih avtorji načrtov zapisali za vsako kompetenco ter posebej za domeno.

Rezultate smo delili s številom vseh aktivnosti in označili kot odstotke. Števila aktivnosti po učnih izidih smo sešteli glede na kompetenco ter posebej še glede na domeno, oba rezultata posebej delili s številom vseh aktivnosti in označili kot odstotke. S tem smo dobili primerljive podatke z rezultati v prvem koraku. Za lažjo vizualno primerjavo smo obojne podatke združili v graf.

3. Celovitost načrtov glede na učne izide

3.1. Celovitost na individualnem nivoju

Celovitost načrtov je odstotek učnih izidov, ki imajo v načrtu predvideno vsaj eno aktivnost. Za vsak posamezni načrt smo prešteli število učnih izidov, pri katerih je bila predvidena vsaj ena aktivnost. Dobljeno smo delili s 138, kar je število vseh učnih izidov in z označitvijo, da so števila odstotki, smo dobili odstotek celovitosti vsakega načrta. Določili smo še najmanjšo in največjo vrednost, povprečje ter standardno deviacijo.

3.2. Celovitost glede na učni center

V okviru končne baze smo upoštevali razvrstitev študentov po učnih centrih, določili celovitost učnih načrtov v odstotkih za posameznega študenta, nato pa izračunali povprečje celovitosti načrtov za posamezni učni center.

V nadaljevanju smo upoštevali le učne centre. Na ta način smo lahko videli, kakšna bi bila porazdelitev aktivnosti po učnih izidih, če bi združili vse načrte enega učnega centra. Za vsak učni center smo določili odstotek celovitosti.

3.3. Celovitost glede na vrsto lekarne

Iz končne baze smo pripravili vrtilno tabelo tako, da smo razvrstili študente glede na vrsto lekarne (zunanja lekarna, bolnišnična lekarna, lekarna v tujini) in nato na enak način kot v točki 3.1. izračunali odstotek celovitosti. V naslednjem koraku smo s pomočjo Excelove formule izračunali povprečje celovitosti glede na vrsto lekarne. Podatke smo predstavili v grafu.

4. Pokritost učnih izidov v načrtih

Pokritost učnih izidov v načrtih je odstotek načrtov, ki predvidevajo vsaj eno aktivnost za gradnjo posameznega učnega izida. Pokritost smo določili tako, da smo ugotovili, v kolikšnem številu načrtov se pojavi vsaj ena aktivnost, ki gradi posamezen učni izid ter dobljene rezultate delili s 118, kar je število vseh načrtov. Po označitvi, da so podatki

odstotki, smo dobili odstotek pokritosti za vse načrte skupaj. Zaradi večje preglednosti grafov smo naredili en graf za vsako kompetenco.

V nadaljevanju smo na enak način določili še pokritost učnih izidov glede na vrsto lekarne.

V primerjavi s prejšnjim odstavkom se računanje razlikuje le v številu načrtov – v tem primeru smo uporabili 7 za lekarne iz tujine, 17 za bolnišnične lekarne in 94 za zunanje lekarne. Zaradi večje preglednosti grafov smo naredili en graf za vsako kompetenco.

5. Ustreznost načina zapisa aktivnosti

Med pripisovanjem učnih izidov aktivnostim smo v stolpec »Poudarki komentarja« zapisovali, zakaj določen zapis ni popolnoma ustrezen. Naše komentarje smo kategorizirali in nato statistično obdelali. Za posamezno aktivnost je bilo mogoče zapisati več navedenih kategorij.

S pomočjo vrtilne tabele smo določili, kolikokrat se določen »poudarek komentarja« pojavi ter s tem podatkom izračunali odstotek glede na število vseh aktivnosti.

6. Seznam predlaganih aktivnosti za posamezne učne izide

Zbrane aktivnosti iz načrtov smo glede na učni izid, ki mu posamezna aktivnost ustreza, prenesli v program za kvalitativno obdelavo podatkov QSR NVivo v11. Za vsak posamezni učni izid smo pripravili seznam aktivnosti tako, da smo združili vsebinsko enake aktivnosti iz načrtov in oblikovali nov zapis. V kolikor za učni izid ni bilo v načrtih predvidene nobene aktivnosti ali pa so glede na vsebino učnega izida obstajale dodatne aktivnosti, smo jih dopisali.

7. Predlogi za nadgradnjo učnih izidov

Kot je že omenjeno v podpoglavju 5, smo si posebej označili aktivnosti, pri katerih smo videli potencial za nadgradnjo učnih izidov. Iz končne baze smo izpisali vse teme aktivnosti, kjer se je takšna oznaka pojavila, nato pa prešteli, kolikokrat se je pojavila posamezna tema. Ta rezultat smo delili z 275, kar je število vseh aktivnosti, kjer smo v komentarju predlagali nov učni izid ali izboljšavo. Na ta način smo lahko ugotovili, katere nove teme se najpogosteje pojavljajo v aktivnostih ter posledično, na katerih področjih je najbolj smiselno uvajati spremembe. Rezultate smo označili kot odstotke ter vse podatke zbrali v preglednico.

Rezultati

1. Predstavitev vzorca

Vzorec predstavljajo vsi ustrezno izpolnjeni načrti, to je 118 načrtov praktičnega usposabljanja študentov (od 143-ih, kolikor bi jih moralo biti v primeru popolne izpolnjenosti vseh načrtov), ki so jih zapisali v 43 učnih centrih oziroma 83 enotah. V Preglednici I je predstavljeno število učnih centrov in študentov glede na vrsto lekarne.

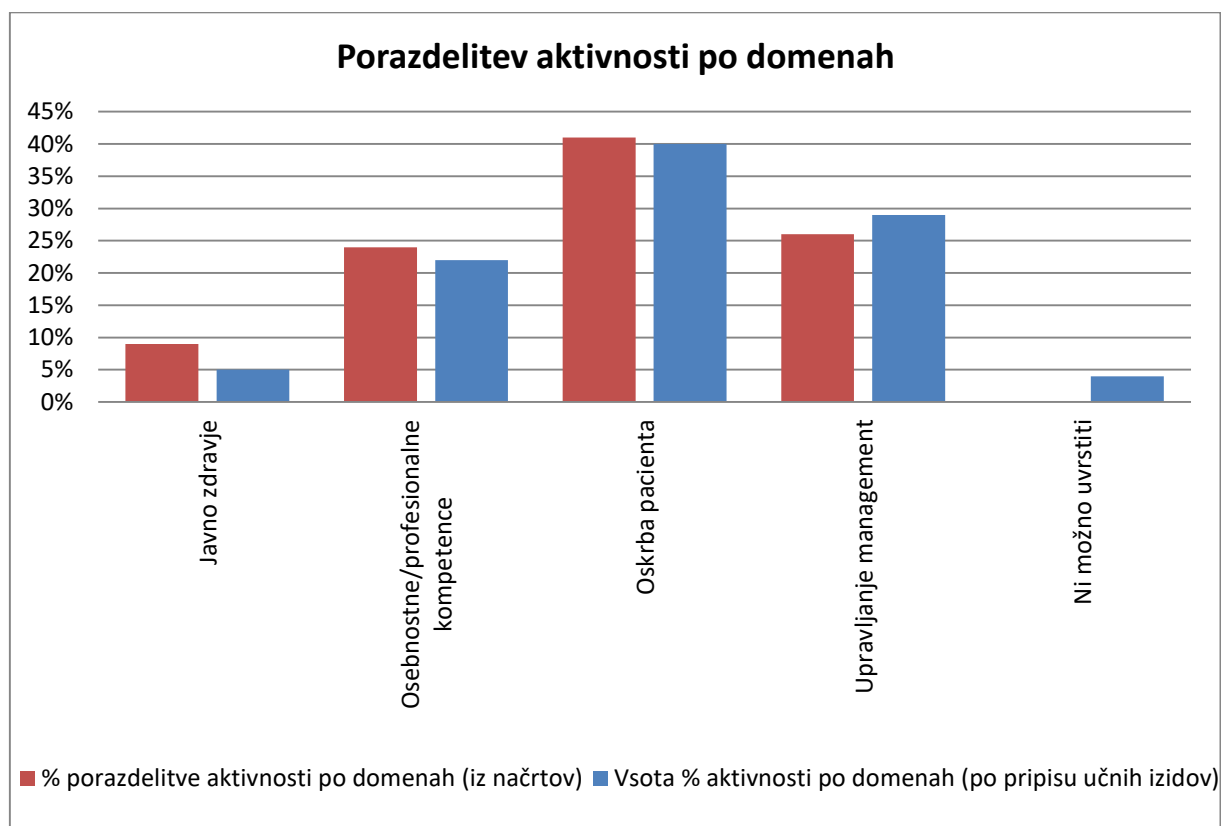
Preglednica I: Število učnih centrov in študentov glede na vrsto lekarne

Vrsta lekarn	Število učnih centrov	Število študentov
Zunanja lekarna	28	94
Bolnišnična lekarna	8	17
Tujina	7	7

Pri praktičnem usposabljanju je sodelovalo 67 glavnih mentorjev ter dodatno še 20 delovnih mentorjev.

2. Porazdelitev aktivnosti po domenah

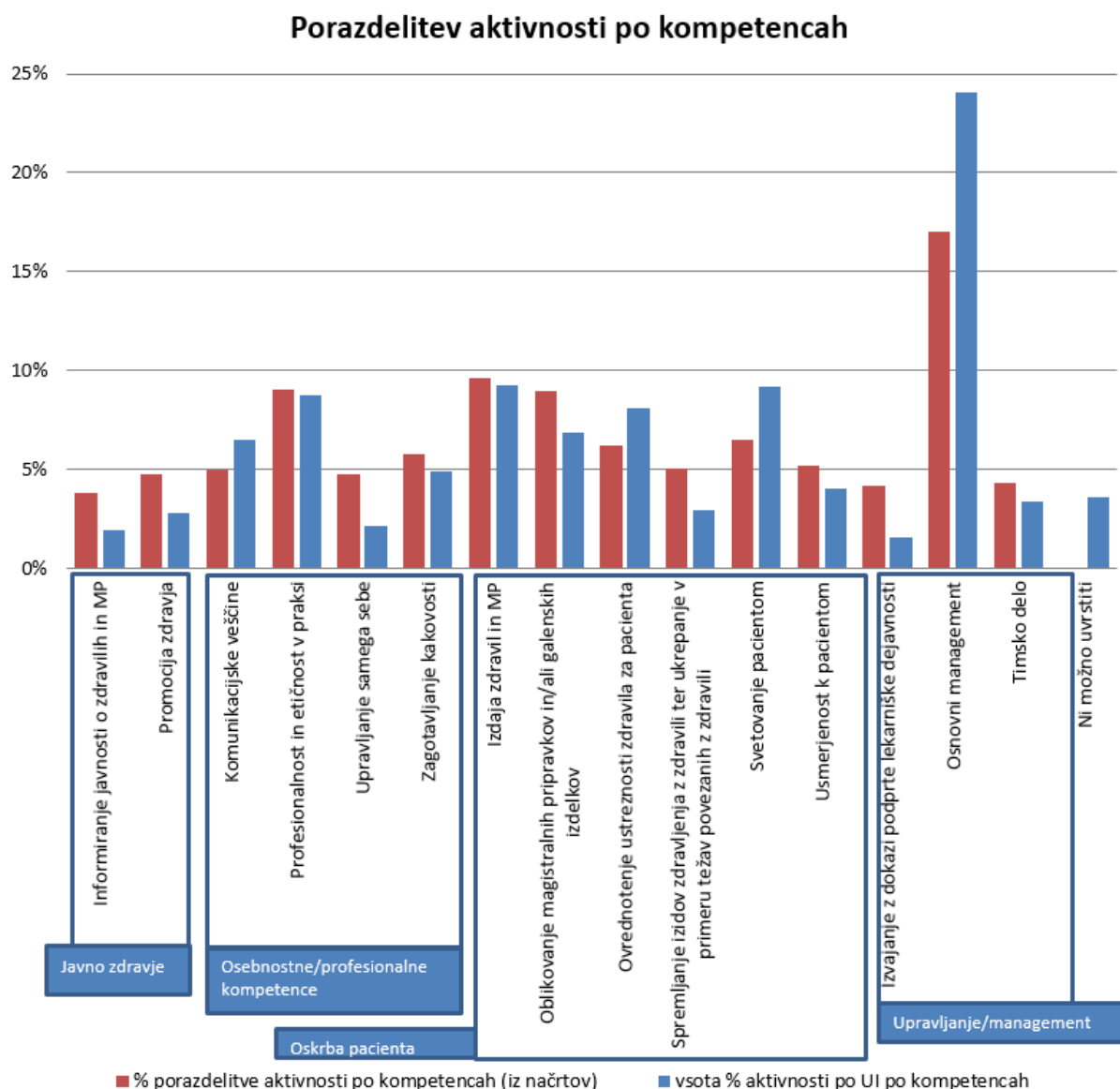
Na Sliki 4 je prikazana porazdelitev aktivnosti po domenah, vidna je porazdelitev aktivnosti po domenah v načrtih v primerjavi s porazdelitvijo aktivnosti po domenah po tistem, ko smo aktivnostim pripisali učne izide.

Slika 4: Porazdelitev aktivnosti po domenah

3. Porazdelitev aktivnosti po kompetencah

Na Sliki 5 je prikazana porazdelitev aktivnosti po kompetencah, vidi se porazdelitev aktivnosti po kompetencah v načrtih v primerjavi s porazdelitvijo aktivnosti po kompetencah po tistem, ko smo aktivnostim pripisali učne izide.

Slika 5: Porazdelitev aktivnosti po kompetencah

4. Celovitost načrtov glede na učne izide

4.1. Celovitost na individualnem nivoju

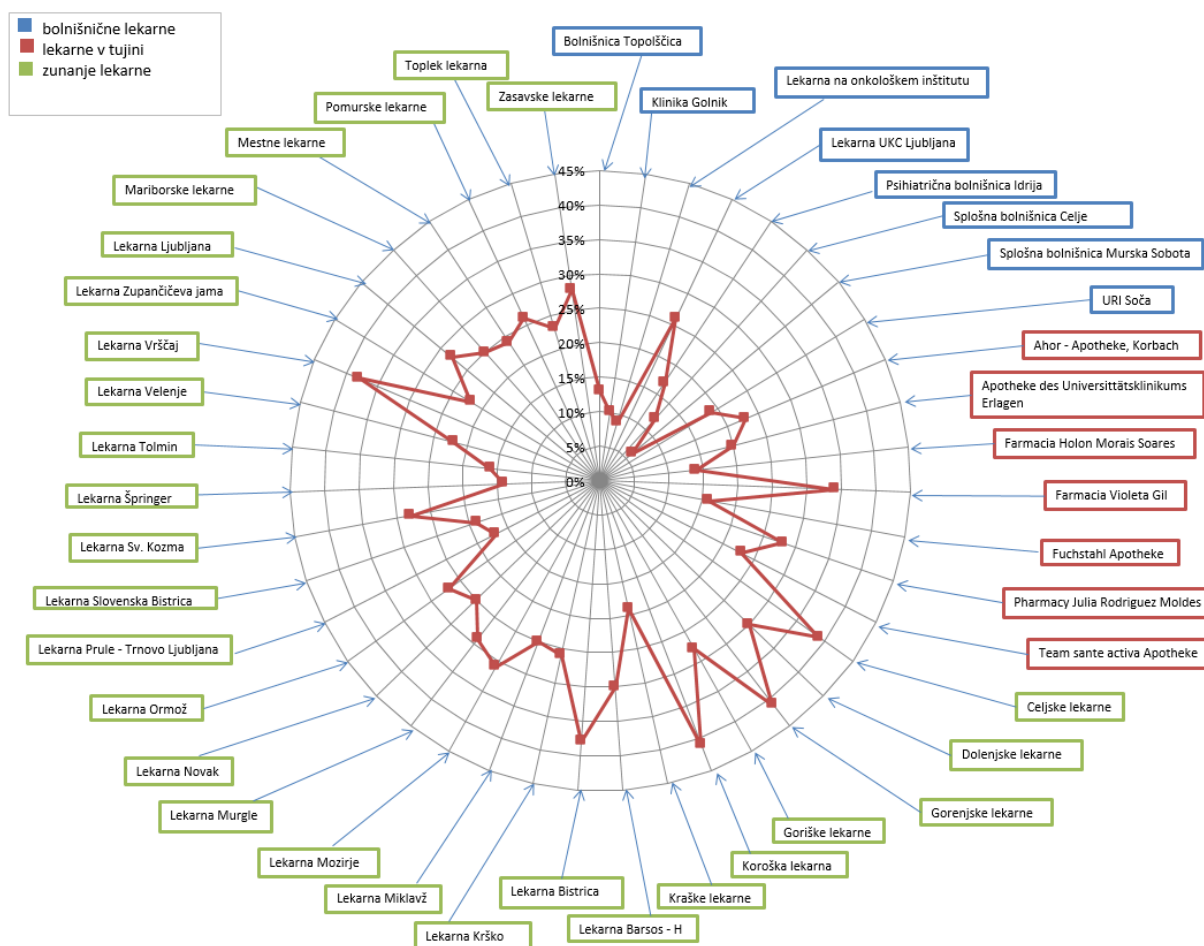
Pri pregledu, v kolikšni meri se učni izidi pojavljajo v načrtih posameznikov ob upoštevanju vseh načrtov, smo ugotovili, da je najnižja celovitost 6 %, najvišja pa 43 %. Povprečje vseh načrtov je 26 % s standardno deviacijo 9 % (Preglednica II).

Preglednica II: Celovitost na individualnem nivoju

Najmanjša vrednost	Največja vrednost	Povprečje	Standardna deviacija
6%	43%	26%	9%

4.2. Celovitost glede na učni center

Slika 6 predstavlja povprečje celovitosti vseh načrtov posameznega učnega centra po pripisu učnih izidov aktivnostim.

Slika 6: Povprečje celovitosti načrtov glede na učni center

V Preglednici III pa so poleg povprečja celovitosti načrtov posameznega učnega centra vidni tudi odstotki celovitosti načrtov, če bi združili vse načrte, nastale v enem učnem centru, v en sam načrt.

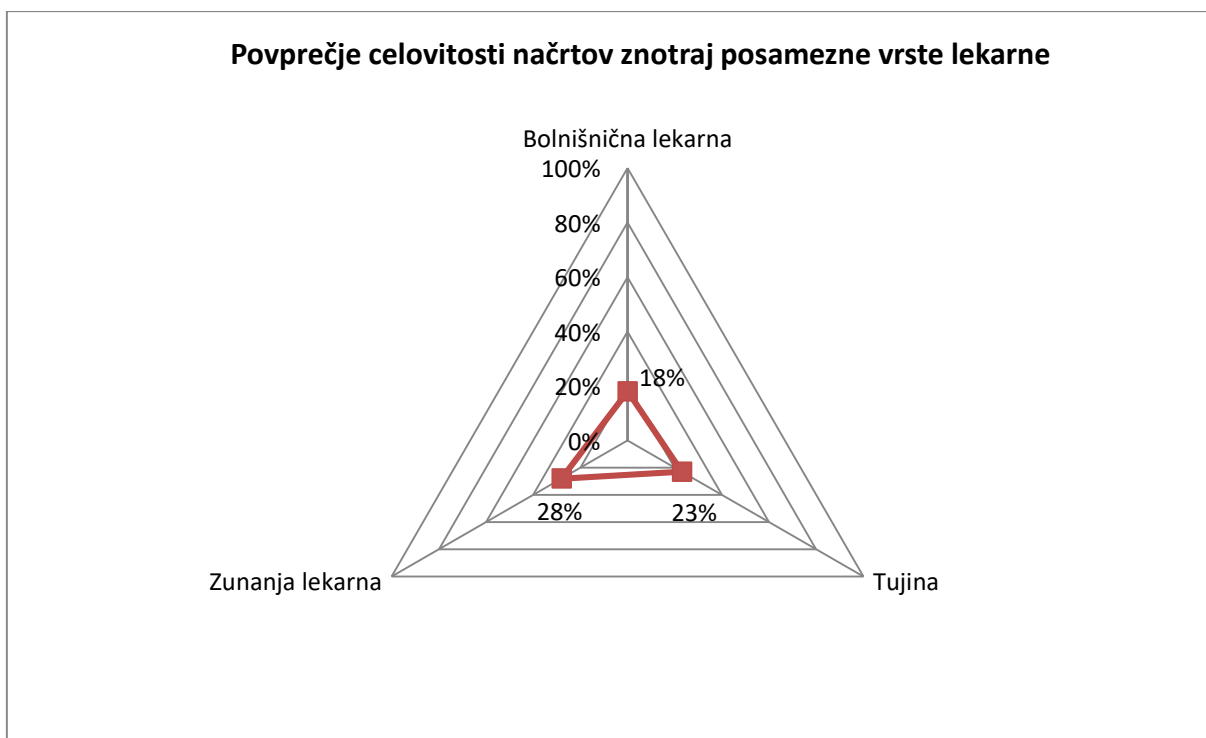
Preglednica III: Povprečje celovitosti načrtov glede na učni center ter odstotek celovitosti načrta v učnem centru po združitvi vseh načrtov tega učnega centra v enega komplementarnega

Učni center	Povprečje celovitosti vseh načrtov	% celovitosti načrta v učnem centru ob združitvi vseh načrtov tega učnega centra
Bolnišnica Topolščica	13%	13%
Klinika Golnik	10%	10%
Lekarna na Onkološkem inštitutu	9%	9%

Lekarna UKC Lj	26%	44%
Psihiatrična bolnišnica Idrija	17%	17%
Splošna bolnišnica Celje	12%	12%
Splošna bolnišnica Murska Sobota	6%	6%
URI Soča	19%	23%
Ahor - Apotheke, Korbach	23%	23%
Apotheke des Universitätsklinikums Erlangen	20%	20%
Farmacia Holon Morais Soares	14%	14%
Farmacia Violeta Gil	34%	34%
Fuchstal Apotheke	16%	16%
Pharmacy Julia Rodriguez Moldes	28%	28%
Team sante activa apotheke	23%	23%
Celjske lekarne	39%	42%
Dolenjske lekarne	30%	46%
Gorenjske lekarne	41%	46%
Goriške lekarne	28%	28%
Koroška lekarna	41%	41%
Kraške lekarne	19%	33%
Lekarna Barsos - H	30%	30%
Lekarna Bistrica	38%	38%
Lekarna Krško	26%	36%
Lekarna Miklavž	25%	25%
Lekarna Mozirje	31%	31%
Lekarna Murgle	29%	29%
Lekarna Novak	25%	25%
Lekarna Ormož	27%	27%
Lekarna Prule – Trnovo Ljubljana	17%	20%
Lekarna Slovenska Bistrica	19%	19%
Lekarna Sv. Kozma	28%	28%
Lekarna Špringer	14%	14%
Lekarna Tolmin	16%	16%
Lekarna Velenje	22%	22%
Lekarna Vrščaj	38%	38%
Lekarna Zupančičeva Jama	22%	22%
Lekarne Ljubljana	28%	56%
Mariborske lekarne	25%	45%
Mestne lekarne	24%	44%
Pomurske lekarne	26%	28%
Toplek lekarna	23%	23%
Zasavske lekarne	28%	38%

4.3. Celovitost glede na vrsto lekarne

Pri upoštevanju povprečja celovitosti načrtov znotraj posamezne vrste lekarne (Slika 7), je celovitost najvišja za zunanje lekarne ter najnižja za bolnišnične lekarne.

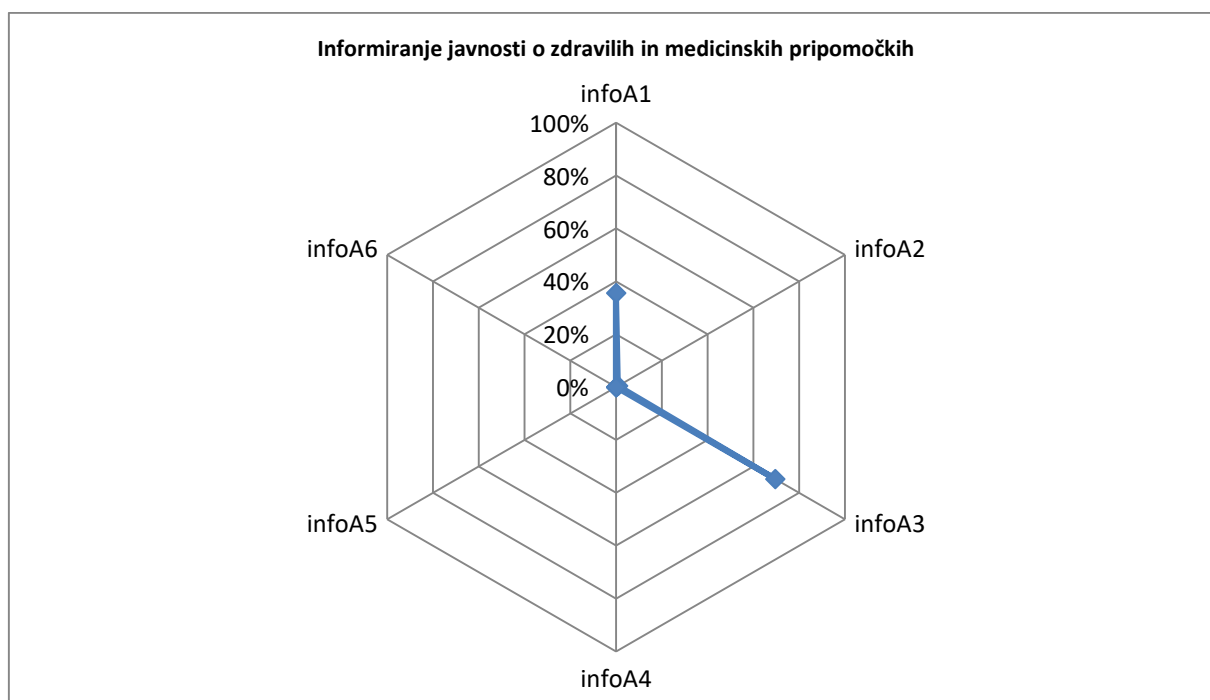

Slika 7: Celovitost glede na vrsto lekarne

5. Pokritost učnih izidov v načrtih

5.1. Pokritost glede na vse načrte

Kolikšen je delež načrtov, ki vsebujejo posamezni učni izid ob upoštevanju vseh načrtov predstavljajo slike 8-22, pri čemer vsak graf predstavlja eno kompetenco ter učne izide, ki so združeni pod njo. Na slikah se pojavljajo šifre, ki predstavljajo učne izide, pomen šifer je zaradi dolžine zapisa učnih izidov predstavljen pod posamezno sliko.

Slika 8: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA1 - Opiše osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: pomen ustreznega odmerka, režima uporabe, načina aplikacije, sočasno uživanje zdravil, sočasno uživanje hrane, sočasno uživanje alkohola, deljenje trdnih farmacevtskih oblik, kontraindikacije, previdnostni ukrepi pri vožnji in upravljanju strojev, shranjevanje zdravil, pozornost na posebne populacijske skuine: starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki

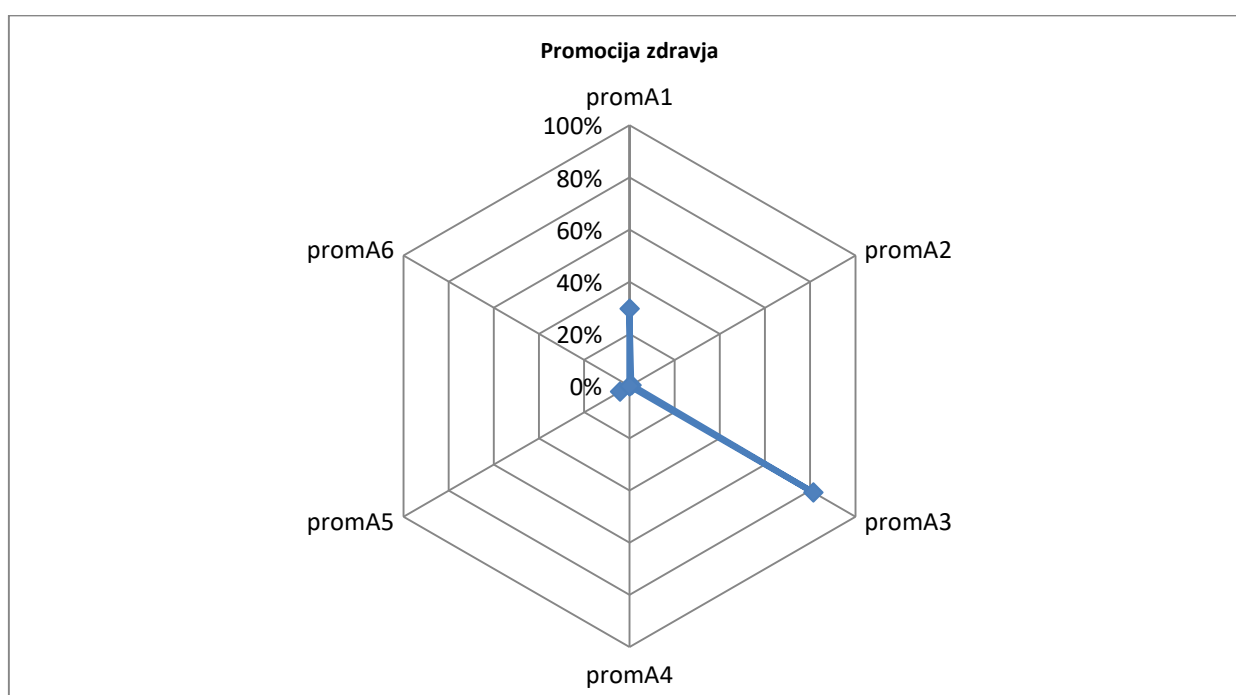
infoA2 - Pojasni osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravila na primerih posameznih populacijskih skupin (starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki) in različnih farmakoterapijskih področjih

infoA3 - Izvede aktivnosti informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA4 - Opredeli potrebe prebivalstva in pacientov po informiranju o zdravilih in medicinskih pripomočkih

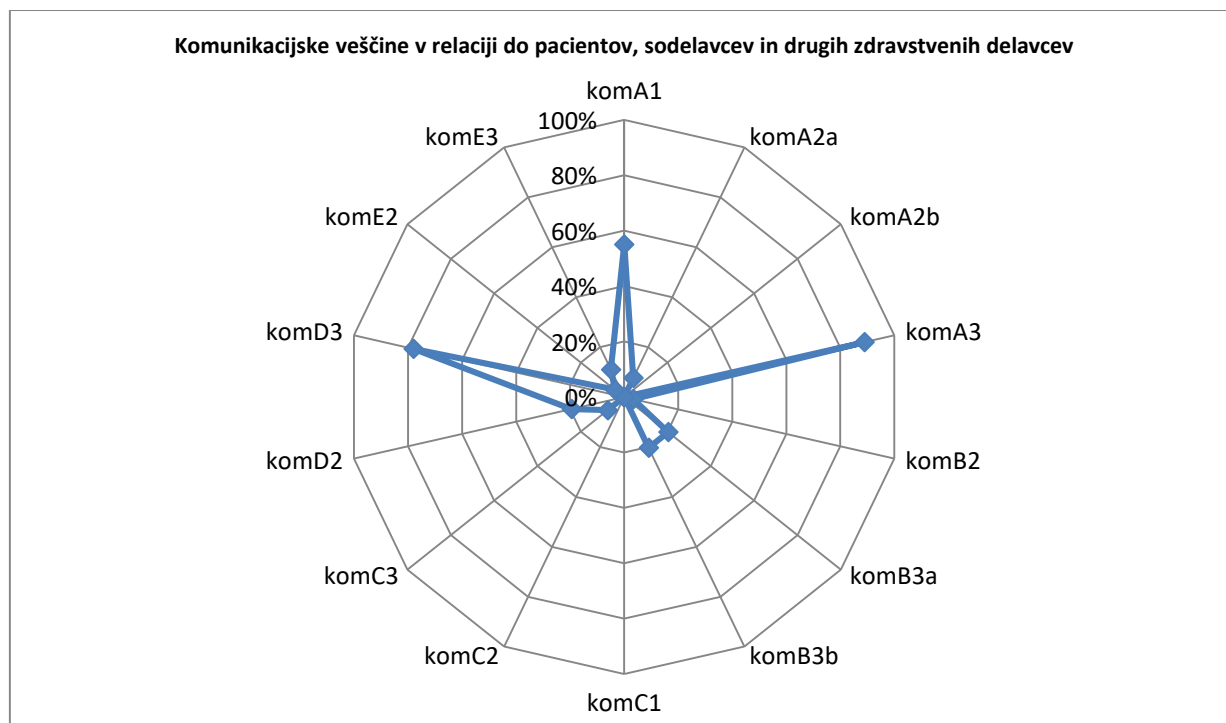
infoA5 - Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA6 - Razvije nove aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

Slika 9: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Promocija zdravja

promA1 - Definira in opiše temeljne značilnosti ter strateške pristope promocije zdravja
 promA2 - Pojasni promocijo zdravja na primerih aktivnosti
 promA3 - Izvede aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev
 promA4 - Prouči javnozdravstvene vidike in potrebe po promociji zdravja
 promA5 - Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti promocije zdravja
 promA6 - Razvije nove aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev

Slika 10: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Komunikacijske veščine v relaciji do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev

komA1 - Opiše osnovne elemente medosebne verbalne in neverbalne komunikacije ter njen pomen za k pacientu usmerjeno delovanje

komA2a - Pojasni učinkovit način pogovora s pacientom: začetek pogovora: Ima ustrezen prvi stik s pacientom: pozdravi, stik z očmi, povabi v pogovor, prisluhne ...). Ugotovi, komu je zdravilo namenjeno, način pridobivanja informacij od pacienta: Uporablja ustrezne vrste vprašanj glede na potrebe pogovora (preplet odprtih in zaprtih vprašanj tako, da pacient ne odgovarja zgolj z DA in NE). Občutljive teme ipd. (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...), podajanje relevantnih informacij skladno s potrebami in zmožnostjo dojemanja pacienta (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...), ustrezno vodenje pogovora: posluša, usmerja in se odziva na njegove potrebe in dejanja, je asertiven in empatičen. Uporablja izraze, ki so pacientu razumljivi. Uporablja ustrezno glasnost in tempo govora. Vzdržuje očesni stik s pacientom. Ima ustrezno držo (odprta drža, rahla nagnjenost k pacientu, usmerjenost k pacientu) gibe (nadzorovani, usklajeni) in mimiko.

zaključek pogovora: Poda pisno informacijo o uporabi zdravila (signatura oz. druga pisna navodila). Pacienta povpraša po morebitnih dodatnih vprašanjih. Preveri pacientovo razumevanje ključnih informacij o uporabi zdravila oz. povzame ključne informacije

komA2b - Pojasni ovire pri komunikaciji s pacienti

komA3 - V praksi uporabi učinkovit način pogovora s pacienti

komB2 - Pojasni komunikacijske izzive posebnih populacijskih skupin pacientov in ustrezne načine komunikacije

komB3a - V praksi asertivno komunicira z agresivnimi in pasivnimi pacienti

komB3b - V praksi učinkovito komunicira s pacienti, ki imajo specifične izzive pri komunikaciji: starejši, otroci, naglušni, slabovidni, komunikacija občutljivih tem ipd.

komC1 - Opiše koncept sodelovanja pacientov ter dejavnike vpliva

komC2 - Pojasni koncept sodelovanja pacientov ter ukrepe z namenom izboljšanja sodelovanja na primerih

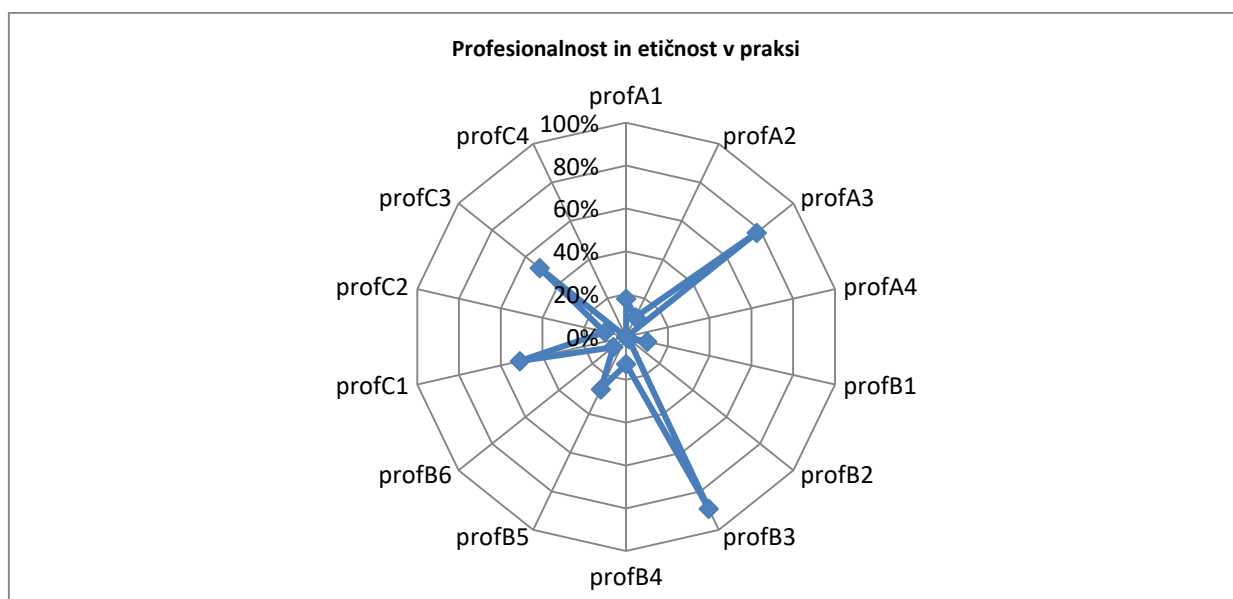
komC3 - V praksi učinkovito spremlja in izboljšuje sodelovanje pacientov

komD2 - Pojasni posebnosti pri komunikaciji z drugimi zdravstvenimi sodelavci

komD3 - V praksi učinkovito komunicira z drugimi zdravstvenimi sodelavci

komE2 - Pojasni posebnosti pri komunikaciji z uporabo informacijskih tehnologij

komE3 - V praksi učinkovito komunicira z uporabo informacijske tehnologije

Slika 11: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Profesionalnost in etičnost v praksi

profA1 - Opiše pomen profesionalnega delovanja: stremljenje k izboljšavam, zanesljivost, odgovornost, odnos do dela in sodelavcev ter pacientov ipd.

profA2 - Pojasni način zagotavljanja profesionalnega delovanja v praksi

profA3 - Deluje profesionalno v praksi

profA4 - Prouči profesionalnost svojega delovanja v praksi

profB1 - Opiše vlogo in pomen kontinuiranega profesionalnega razvoja

profB2 - Pojasni kontinuiran profesionalni razvoj in njegovo izvajanje na primerih

profB3 - Deluje skladno z načrtom za kontinuiran profesionalni razvoj

profB4 - Prouči izvajanje kontinuiranega profesionalnega razvoja

profB5 - Ovrednoti izvajanje načrta za kontinuiran profesionalni razvoj v praksi

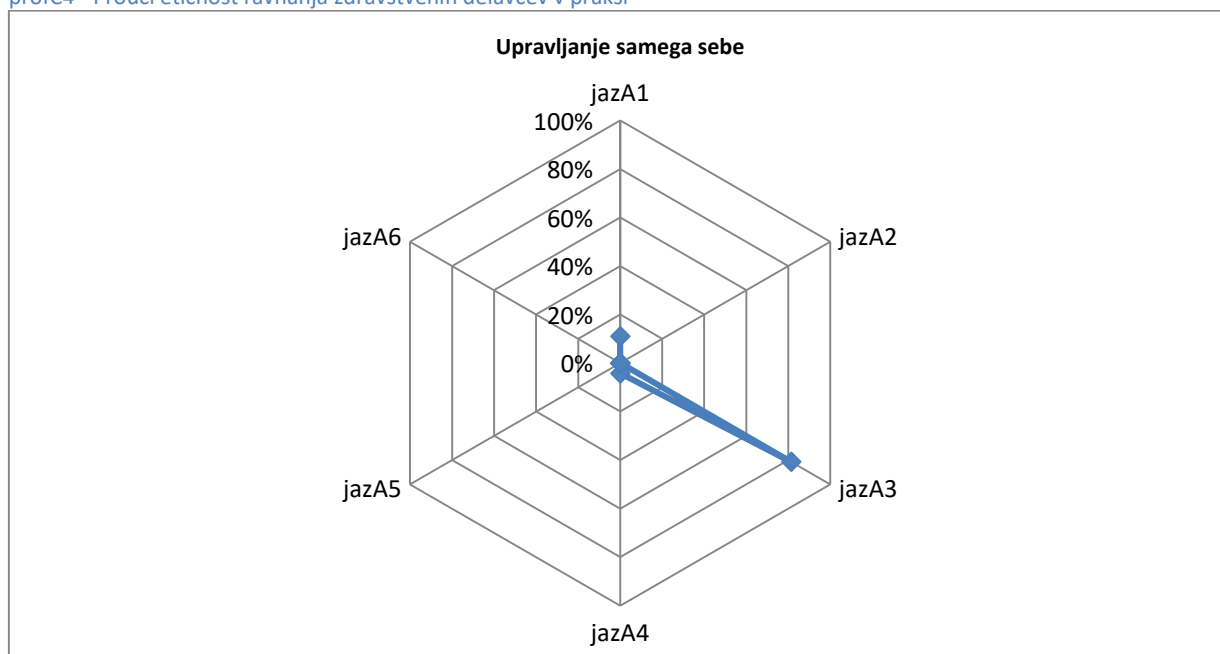
profB6 - Pripravi in vodi načrt za kontinuiran profesionalni razvoj

profC1 - Opiše osnovna etična načela

profC2 - Pojasni etične oz. deontološke kodekse, ki so v veljavi v slovenski praksi

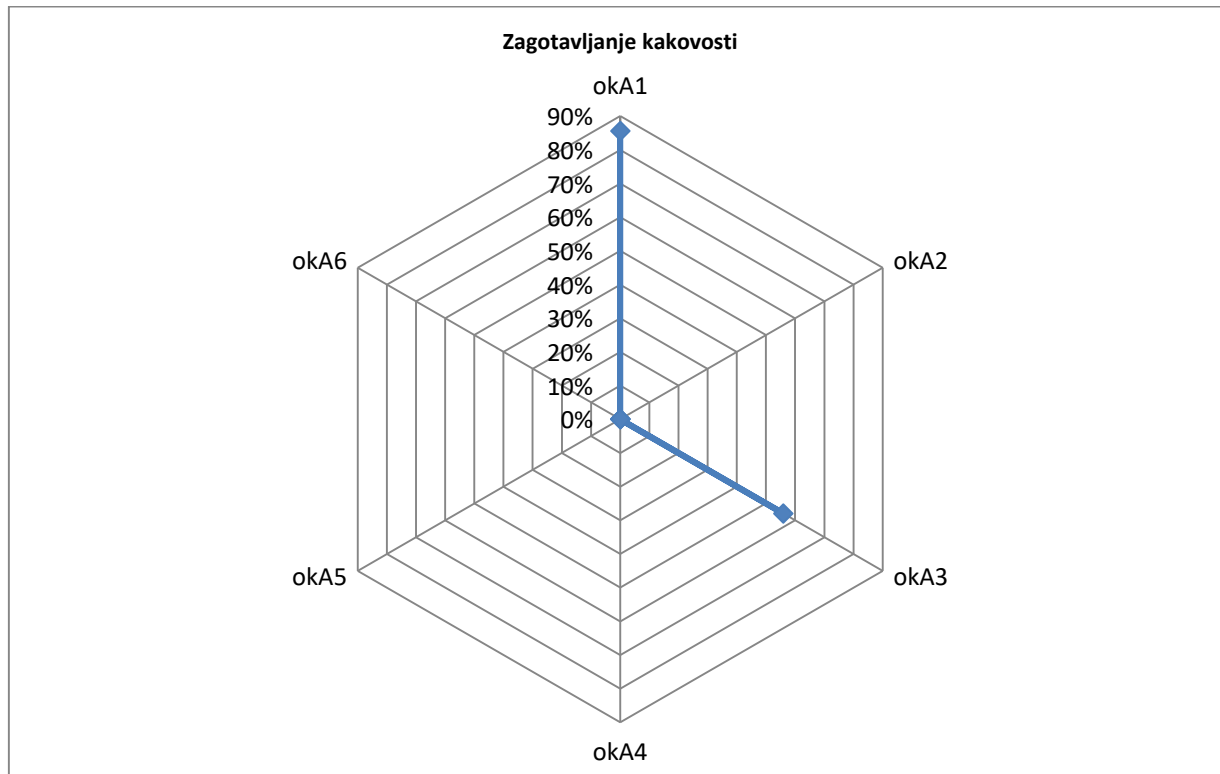
profC3 - Uporabi etična načela v praksi

profC4 - Prouči etičnost ravnanja zdravstvenih delavcev v praksi

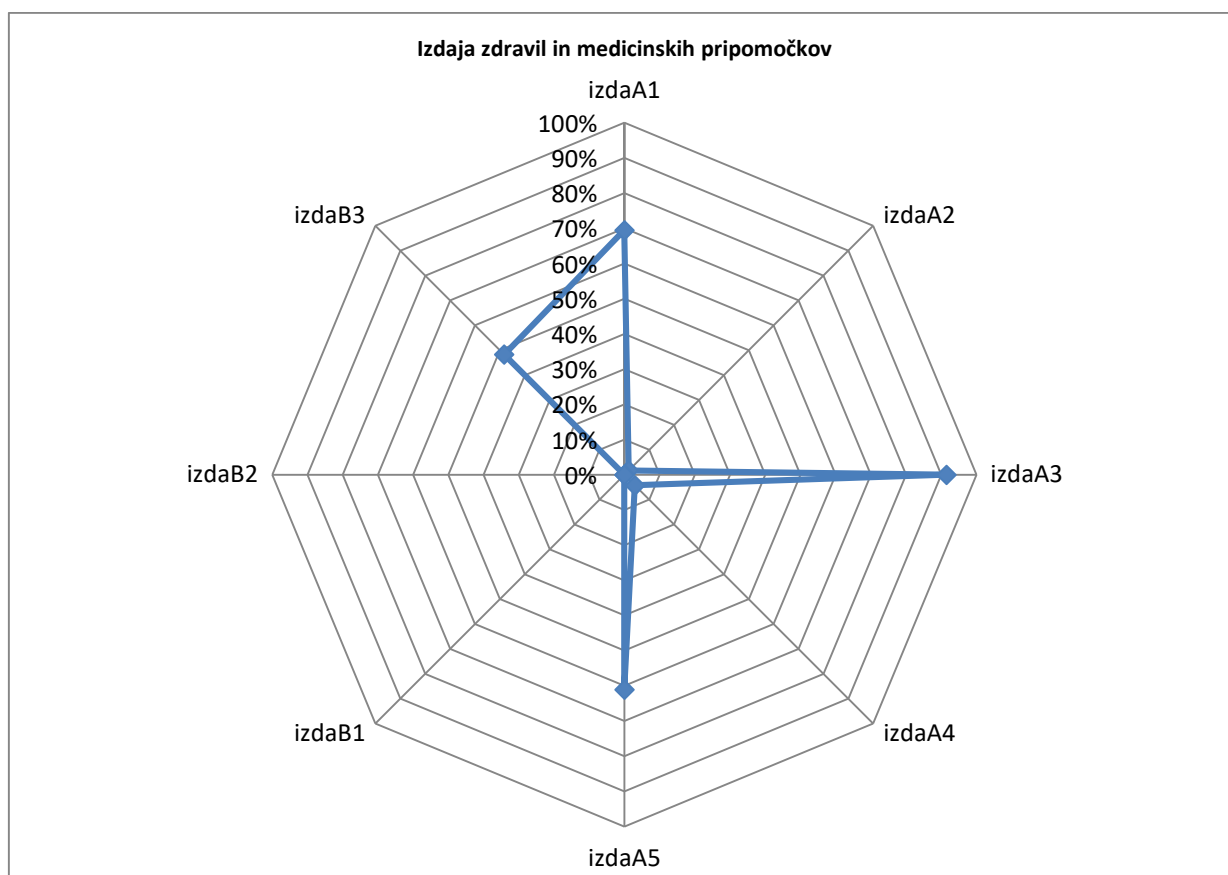
Slika 12: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Upravljanje samega sebe

jazA1 - Opiše pomen upravljanja samega sebe: organizacija svojega dela, upravljanje časa, upravljanje kontinuiranega profesionalnega razvoja, upravljanje administrativnih obveznosti vezanih na zaposlitev
 jazA2 - Pojasni način upravljanja samega sebe na primerih
 jazA3 - Učinkovito upravlja samega sebe
 jazA4 - Prouči način upravljanja samega sebe
 jazA5 - Ovrednoti način upravljanja samega sebe
 jazA6 - Izboljšuje način upravljanja samega sebe

Slika 13: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Zagotavljanje kakovosti

okA1 - Opiše osnovne koncepte zagotavljanja kakovosti: PDCA cikel, dokumentiranje, dobre prakse, standardni operativni postopki ipd.
 okA2 - Pojasni način zagotavljanja kakovosti na primerih
 okA3 - Uporablja sistem zagotavljanja kakovosti v praksi
 okA4 - Prouči sistem zagotavljanja kakovosti v praksi
 okA5 - Ovrednoti sistem zagotavljanja kakovosti v praksi
 okA6 - Izboljšuje sistem zagotavljanja kakovosti v praksi

Slika 14: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov

izdaA1 - Opiše vlogo, pomen in elemente predpisovanja ter izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico, vključujoč: vrsto receptov, pomen posameznih informacij, legalnost predpisa, na kaj je potrebno biti posebej pozoren (npr. pri narkotikih: osebni dokument, oznake receptov, dvojnik), obdelava recepta, vročitev

izdaA2 - Pojasni proces predpisovanja in izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico na primerih v praksi

izdaA3 - Izda zdravila in medicinske pripomočke na podlagi recepta oz. naročilnice skladno z veljavnimi zakoni in predpisi

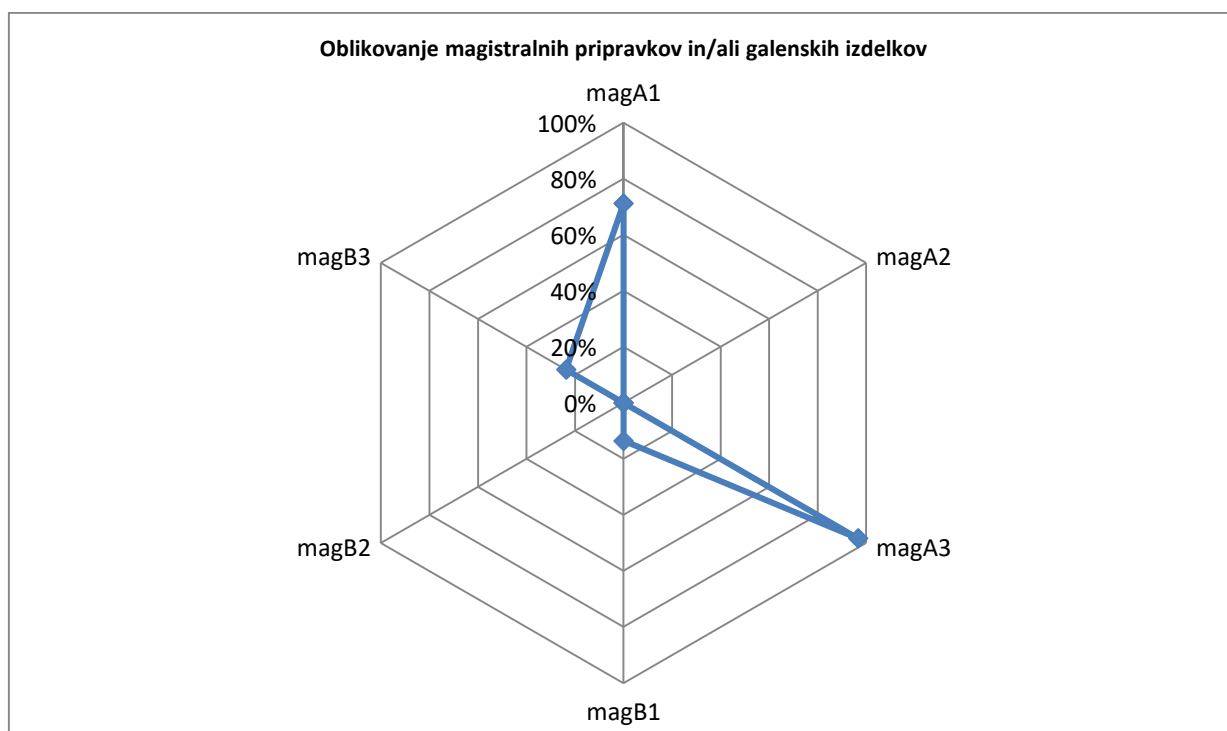
izdaA4 - Prouči izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice na lokalni ravni v relaciji do nacionalne ravni npr.: lastnosti zdravil, lastnosti pacientov

izdaA5 - Ovrednoti ustreznost izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice glede na veljavne zakone in predpise in opredeli morebitne zdravstvene napake pri predpisovanju in izdaji

izdaB1 - Opiše načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov, vključujoč: signaturo, simbole, s katerimi so označeni previdnostni ukrepi na embalaži zdravil, katere informacije so obvezne

izdaB2 - pojasni načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov na primerih

izdaB3 - V praksi ustrezno označi zdravila in medicinske pripomočke

Slika 15: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov

magA1 - Opiše vlogo in pomen ter osnovne značilnosti magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov

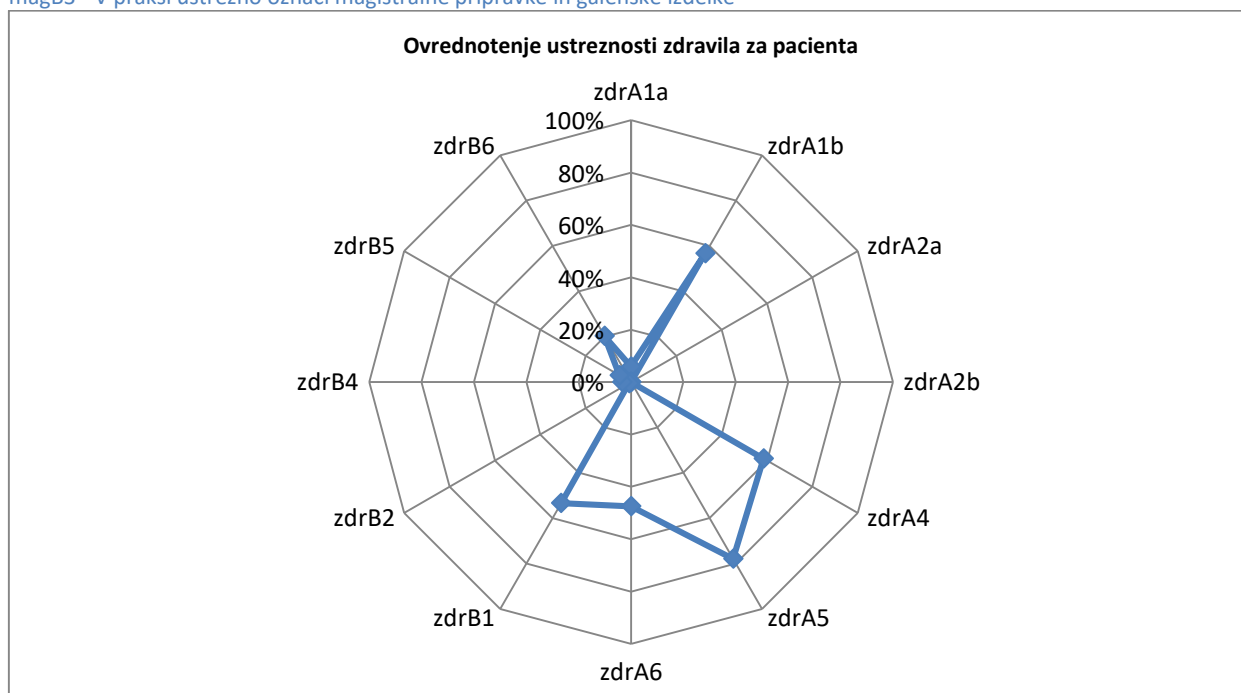
magA2 - Pojasni način priprave magistralnih pripravkov, ki so aktualni za obstoječo prakso, vključujoč: recepture, postopke in pogoje za izdelovanje, njihove osnovne značilnosti in kompatibilnosti z ostalimi snovmi, mazilne podlage, preračun potrebnih količin za pripravo, ukrepe za preprečevanje kontaminacije pripravka z namenom zaščite izdelovalca ali uporabnika magistralnih pripravkov, način izdaje magistralnih zdravil skladno z zahtevami in predpisi ZZS, vire o magistralnih pripravkih

magA3 - Izdela magistralni pripravek v skladu z veljavnimi zakoni, predpisi in dobrimi praksami

magB1 - Opiše načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov

magB2 - Pojasni načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov na primerih

magB3 - V praksi ustrezno označi magistralne pripravke in galenske izdelke

Slika 16: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta

zdrA1a - Opiše osnovne klinične značilnosti velikih javnozdravstvenih problemov

zdrA1b - Opiše vidike učinkovitega in varnega zdravljenja z zdravilom ter sistemski, z dokazi podprt pristop k zdravljenju velikih javnozdravstvenih problemov vključujoč nefarmakološke pristope

zdrA2a - Pojasni pomen specifičnih informacij o pacientu, ki so pomembne za njegovo zdravstveno stanje in zdravljenje z zdravili

zdrA2b - Pojasni pomen nefarmakološkega zdravljenja v celostnem pristopu zdravljenja velikih javnozdravstvenih problemov

zdrA4 - Prouči pomen informacij o učinkovitosti in varnosti zdravila za izbranega pacienta upoštevajoč lastnosti pacienta, njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter organizacijske in sistemske zahteve, ki vplivajo na izbiro in zdravljenje z izbranim zdravilom

zdrA5 - Ovrednoti in presodi ustreznost zdravljenja z zdravilom za izbranega pacienta

zdrA6 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavce in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustreznem predpisnem zdravilu

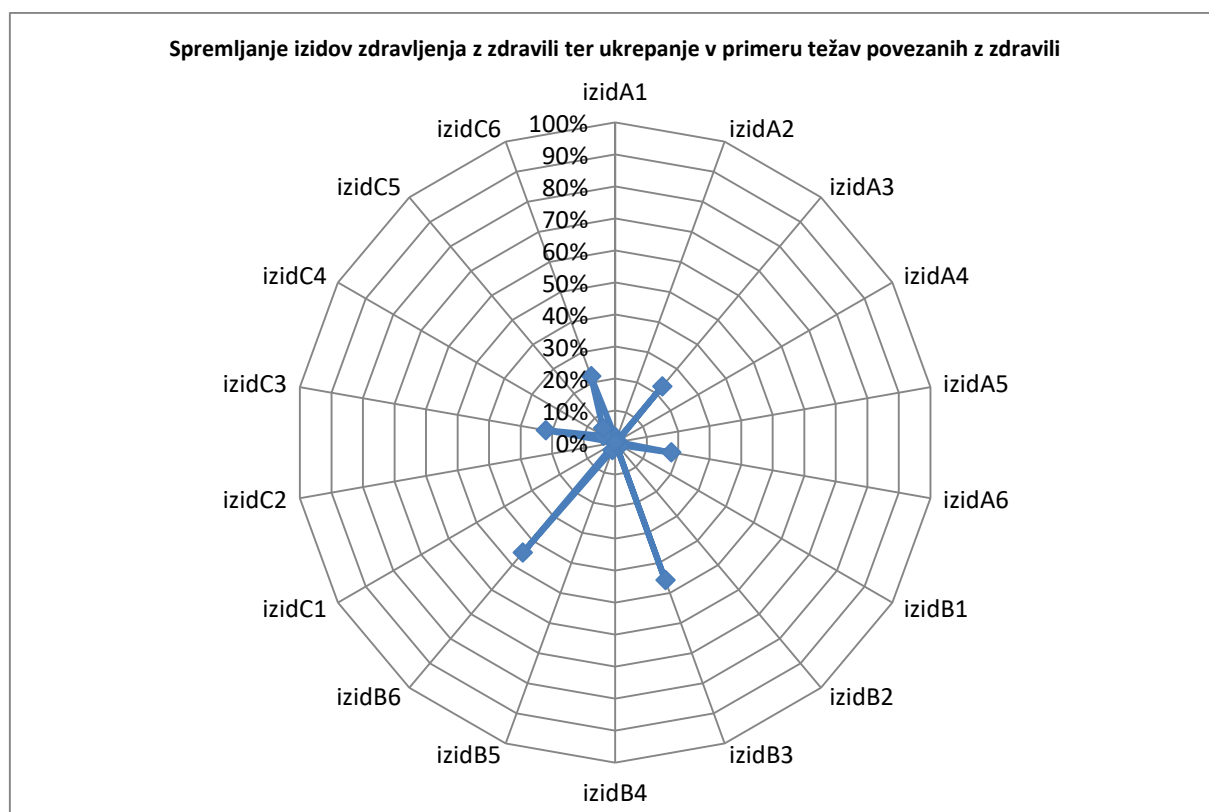
zdrB1 - Opiše manjše zdravstvene težave, vključujoč prepoznavanje in obravnavo znakov in simptomov, ter način in vlogo samozdravljenja

zdrB2 - Pojasni obravnavo zdravstvenih težav, ki ne zahtevajo posvetovanja z zdravnikom, s strani magistra farmacije na primerih pacientov

zdrB4 - Prouči zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev

zdrB5 - Ovrednoti zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev

zdrB6 - Oblikuje priporočila za pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev, in svojimi pristojnostmi

Slika 17: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili

izidA1 - Opiše vlogo in pomen končnih in nadomestnih zdravstvenih izidov

izidA2 - Pojasni zdravstvene izide za velike javnozdravstvene probleme ter vlogo farmacevta pri njihovem spremljanju

izidA3 - Uporabi relevantne zdravstvene izide za spremljanje zdravljenja pacientov v praksi skladno z vlogo farmacevta v zdravstvenem varstvu

izidA4 - Prouči zdravstvene izide pacienta

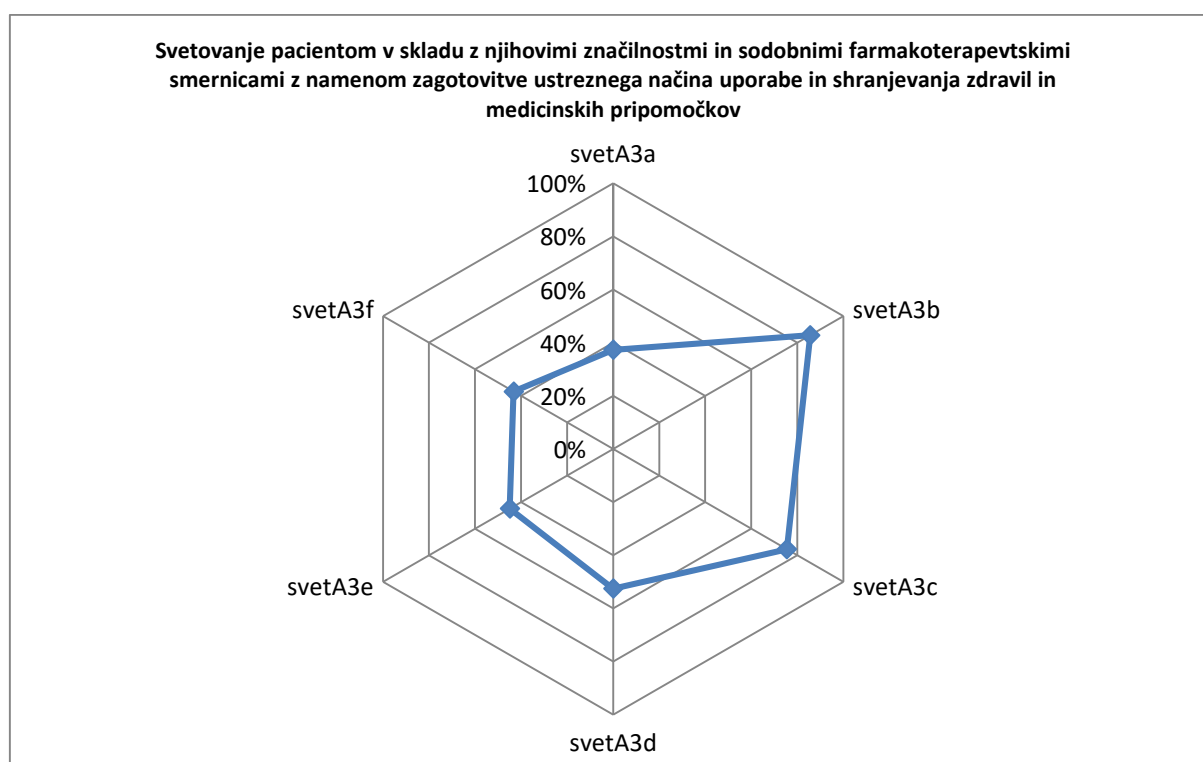
izidA5 - Ovrednoti zdravljenje z zdravili glede na zdravstvene izide pacienta

izidA6 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavce in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustreznih zdravstvenih izidih

izidB1 - Opiše vrste težav povezanih z zdravili ter dejavnike tveganja, način njihovega klasificiranja ter spremljanja

izidB2 - Pojasni težave povezane z zdravili ter dejavnike tveganja na primerih pacientov skladno z veljavno klasifikacijo

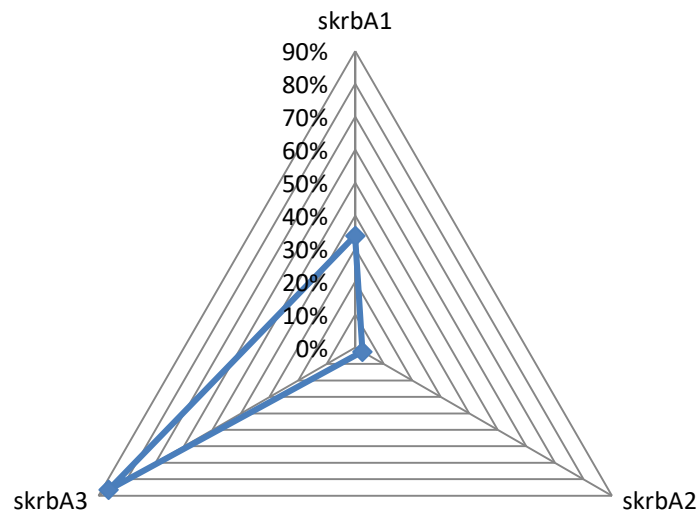
izidB3 - Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja težav povezanih z zdravili ter jih klasificira
 izidB4 - Prouči dejavnike tveganja ter izražene težave, ki so lahko povezane z zdravili
 izidB5 - Ovrednoti dejavnike tveganja in težave, ki so lahko povezani z zdravili
 izidB6 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili
 izidC1 - Opiše pomen in dejavnike, ki vplivajo na sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil ter jih vsebinsko umesti v storitev Pregled uporabe zdravil
 izidC2 - Pojasni dejavnike tveganja za sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil na primerih pacientov ter način njihovega spremljanja
 izidC3 - Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja stopnje sodelovanja pacientov, njihovega razumevanja zdravljenja in ustreznosti uporabe zdravil
 izidC4 - Prouči sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravila ter možnosti optimizacije zdravljenja
 izidC5 - Ovrednoti potencialne oz. dejansko težave, ki so oz. bi lahko bile posledica nesodelovanja pacientov, njihovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil
 izidC6 - Oblikuje priporočila za pacienta, predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili povezanih z nesodelovanjem pacienta, njegovim slabim razumevanjem zdravljenja oz. neustrezne uporabe zdravil

Slika 18: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Svetovanje pacientom v skladu z njihovimi značilnostmi in sodobnimi farmakoterapevtskimi smernicami z namenom zagotovitve ustreznega načina uporabe in shranjevanja zdravil in medicinskih pripomočkov

svetA3a - Pridobi informacije od pacienta, ki vključujejo njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter druge relevantne informacije, ki so pomembne za zdravljenje
 svetA3b - Svetuje pacientu z namenom zagotovitve varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: ustrezno sodelovanje pacienta, poznavanje zdravljenja in ustrezne uporabe zdravil: režim odmerjanja, način aplikacije, pravilno tehniko aplikacije in shranjevanje, način kako bo pacient prepoznal/spremljal učinke zdravila, morebitne pogostejše/pomembnejše neželene učinke
 svetA3c - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani glede na naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev
 svetA3d - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili
 svetA3e - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji slabega sodelovanja pacienta, njegovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil
 svetA3f - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob neustreznih zdravstvenih izidih

Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.

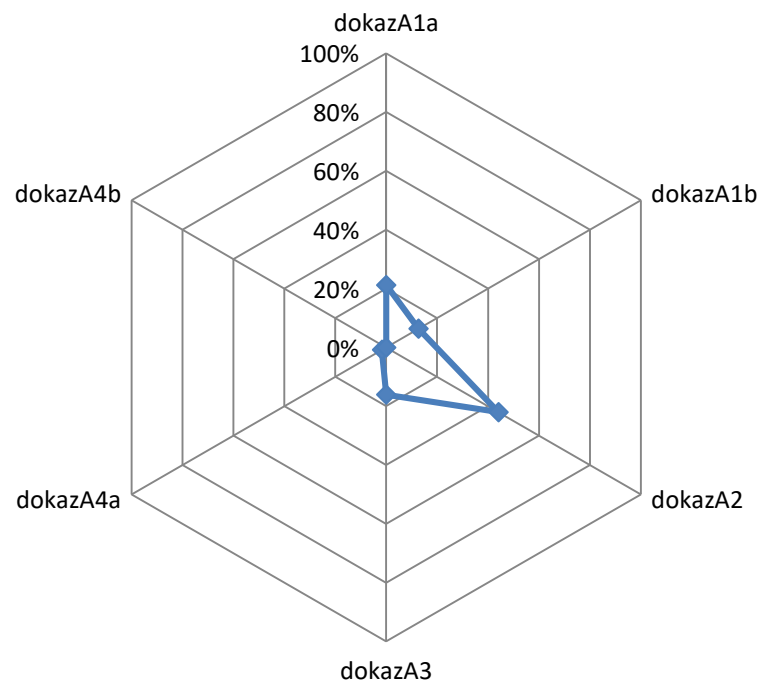
Slika 19: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.

skrbA1 - Opiše pomen usmerjenosti k pacientom in njihovega opolnomočenja pri zdravljenju

skrbA2 - Pojasni način k pacientom usmerjenega delovanja in njihovega opolnomočenja v praksi, vključujoč pravice in dolžnosti pacienta

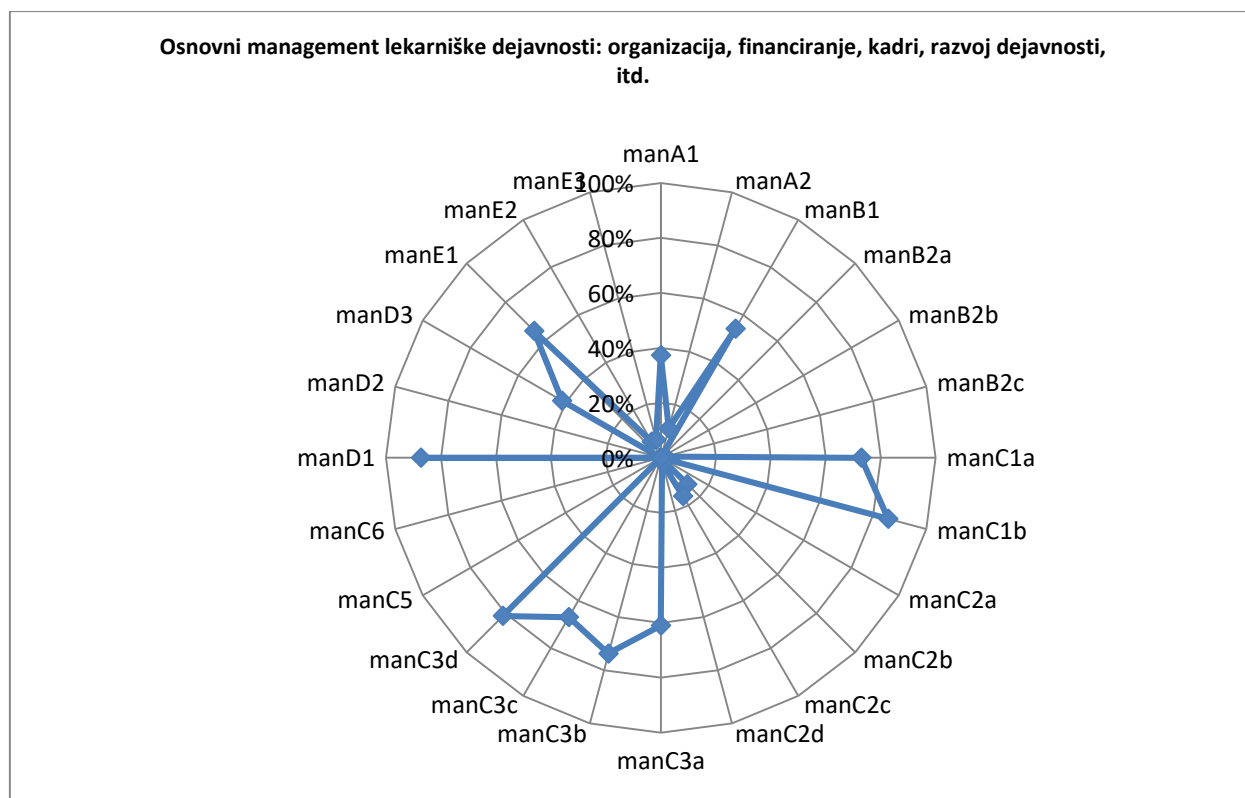
skrbA3 - V praksi je usmerjen k pacientom in izvaja aktivnosti z namenom njihovega opolnomočenja

Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.

Slika 20: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.

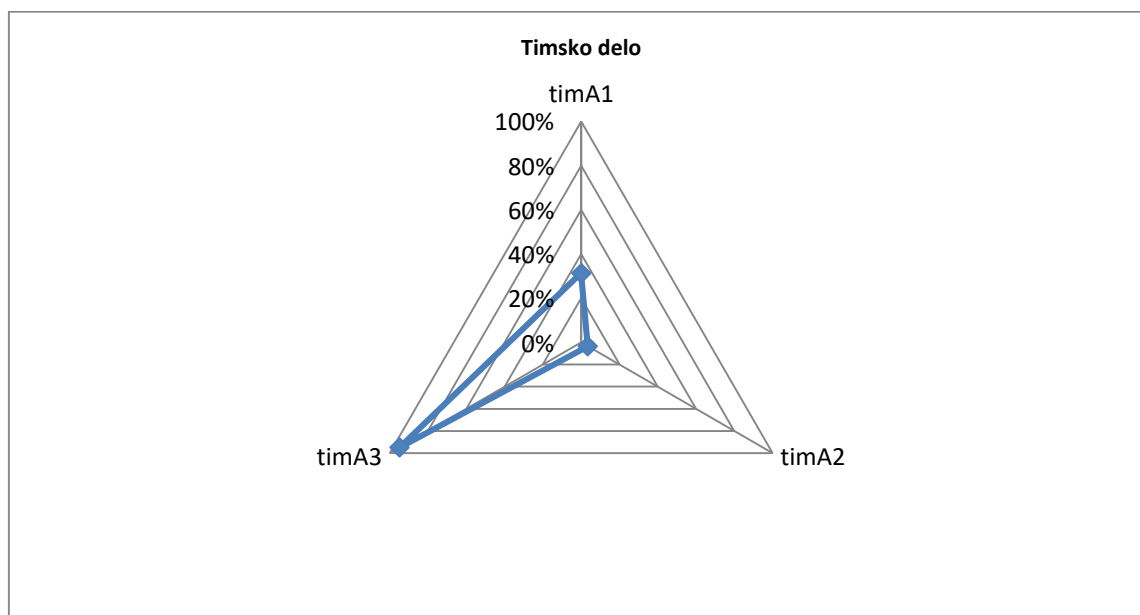
dokazA1a - Opiše koncept z dokazi podprte medicine, vključujoč z dokazi podprte lekarniške dejavnosti, ter pomen in način vrednotenja znanstvenih izsledkov
 dokazA1b - Opiše in razlikuje med kliničnimi smernicami, kliničnimi potmi in zdravstvenimi kazalci
 dokazA2 - Pojasni koncept z dokazi podprte medicine na primerih
 dokazA3 - Izvaja prakso skladno s kliničnimi smernicami ter drugimi relevantnimi dokazi
 dokazA4a - Prouči različne klinične smernice, klinične poti oz. druge oblike obstoječih priporočil za prakso, ki obstajajo za posamezno področje
 dokazA4b - Prouči, ali je trenutna praksa skladna z najnovejšimi izsledki

Slika 21: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Osnovni management lekarniške dejavnosti: organizacija, financiranje, kadri, razvoj dejavnosti, itd.

manA1 - Definira in opiše osnovne vrste sistemov zdravstvenega varstva v svetu
 manA2 - Pojasni ključne značilnosti sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji
 manB1 - Definira in opiše življenjski cikel zdravila: razvoj, klinično preskušanje, postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom, umeščanje zdravila v zdravstveni sistem, spremljanje po utrženju zdravila
 manB2a - Pojasni postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom ter vloge relevantnih institucij v Sloveniji
 manB2b - Pojasni elemente upravljanja s stroški zdravil z vidika plačnika v Sloveniji
 manB2c - Pojasni elemente spremljanja zdravila po utrženju (farmakovigilancijski sistem) v Sloveniji
 manC1a - Opiše pot zdravila od proizvajalca preko veleprodajne in lekarne do končnega uporabnika
 manC1b - Opiše ključne značilnosti lekarniške dejavnosti v Sloveniji
 manC2a - Pojasni pot zdravila od proizvajalca preko veleprodajne do lekarne na primerih iz prakse
 manC2b - Pojasni organizacijsko strukturo, vrsto in vlogo kadra in načina njihovega organiziranja v lekarniški dejavnosti
 manC2c - Pojasni preskrbo z zdravili v okviru lekarniške dejavnosti v Sloveniji, to je od lekarne do uporabnika: nabava, prevzem in shranjevanje, vključujoč pogoje shranjevanje in princip hladne verige, izdelava magistralnih/galenskih pripravkov in zagotavljanje farmacevtskih vod, kontrola kakovosti, farmacevtska administracija pri izdaji zdravil, distribucija zdravil, ravnanje z odpadnimi zdravili, nabava/uvoz zdravila, ki nima dovoljenja za promet
 manC2d - Pojasni preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja: nabava, prevzem, shranjevanje, farmacevtska administracija pri izdaji medicinskih pripomočkov
 manC3a - Ustrezno vodi relevantne evidence v zdravstvu npr.: evidenca o nabavi in izdaji zdravil, ki vsebujejo narkotične in psihotropne snovi iz skupine II, IIIa in IIIc
 manC3b - V praksi učinkovito uporablja informacijsko tehnologijo, ki služi upravljanju lekarniške dejavnosti, vključujoč vse relevantne informacijske vire in dokumentne sisteme

manC3c - V praksi ustrezno izvaja preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravlja
 manC3d - V praksi ustrezno izvaja preskrbo z zdravili skladno s pooblastili v okviru lekarniške dejavnosti
 manC5 - Ovrednoti izvajanje lekarniške dejavnosti v Sloveniji, izzive in možnosti nadgradenj
 manC6 - Načrtuje implementacijo novih aktivnosti in storitev magistra farmacije v lekarniški dejavnosti
 manD1 - Opiše ključne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti
 manD2 - Pojasni pomen ključnih zakonov in predpisov, ki veljajo v lekarniški dejavnosti v Sloveniji
 manD3 - V praksi uporabi relevantne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti
 manE1 - Opiše načine financiranja lekarniške dejavnosti v svetu
 manE2 - Pojasni način financiranja lekarniške dejavnosti v Sloveniji, vključujoč: način plačevanja obdelave recepta in vročitve zdravila, storitev, priprave in izdaje magistralnih pripravkov
 manE3 - V praksi izvaja relevantne aktivnosti, ki so potrebne za izvajanje financiranja lekarniške dejavnosti

Slika 22: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte - Timsko delo

timA1 - Opiše pomen poklicnega in medpoklicnega sodelovanja oz. timskega dela, vloge njenih članov, oblik timskega dela ter kriterijev učinkovitosti
 timA2 - Pojasni delovanje timov v lekarniški dejavnosti v Sloveniji oz. izbrani instituciji
 timA3 - Učinkovito deluje v timu

Rezultati, ki predstavljajo pokritost učnih izidov v načrtih posameznih vrst lekarn so podrobneje predstavljeni v Prilogi 1.

6. Ustreznost načina zapisa aktivnosti

Pri preverjanju ustreznosti načina zapisa aktivnosti smo ugotovili pomanjkljivosti, ki so predstavljene v Preglednici IV. Pomanjkljivosti so v tabeli predstavljene po vrstnem redu od najpogostejše do tiste z najmanjšo pojavnostjo.

Preglednica IV: Pomanjkljivosti v načinu zapisa aktivnosti

Pomanjkljivost	% vseh aktivnosti s to pomanjkljivostjo	Primer
Zapis aktivnosti ne vsebuje glagola.	10,40%	Kodeks lekarniške deontologije
Ker je zapis splošen, se iz njega ne vidi dejanska aktivnost študenta.	5,20%	Sodelovanje pri tematskih dnevih
Zapis je v obliki aktivnosti mentorja	3,30%	Študenta se seznani z veljavnimi SOP

namesto študenta.		
Iz zapisa ni jasno, na kateri Bloomov nivo se nanaša zapisana aktivnost.	3,20%	Dokumentiranje – SOPji, predstavitev, vodenje
Zapisana aktivnost se ne sklada s predvidenimi učnimi izidi.	1,90%	Seznanjanje z registriranimi imeni zdravil in MP
Za posamezno kompetenco ni predvidene aktivnosti.	1,10%	/
Zapisana aktivnost dosega nivo, ki je pod Bloomovim nivojem 1.	1,00%	Poiskati verodostojne vire s tega področja npr. zdrava prehrana, svetovanje posebnim skupinam bolnikom npr. diabetiki, hipertonični, diete ob posameznih boleznih (povišan holesterol, putika)
Aktivnost je zapisana enako ali podobno kot je naziv kompetence ali učnega izida.	0,30%	Usmerjenost k pacientu: vklj. Skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov
Kot aktivnost je zapisana dejavnost, ki je kot obvezna predpisana s strani fakultete.	0,30%	Pisanje dnevnika
Glede na zapis aktivnosti se ne ve, kakšna je bila vsebina aktivnosti.	0,20%	Obisk predavanj

Pri 21,9 % aktivnosti smo ugotovili, da gradijo več učnih izidov, pri čemer pa ni nujno, da je to pomanjkljivost, saj določene aktivnosti same po sebi gradijo več učnih izidov hkrati in jih ni mogoče zapisati na drugačen način (na primer aktivnost »Pregled uporabe zdravil«). Predlog priporočil za pisanje načrtov, ki izhaja iz navedenih rezultatov, se nahaja v Prilogi 2.

7. Seznam predlaganih aktivnosti

Pri večini učnih izidov je na seznamu predlaganih aktivnosti manj kot 30 aktivnosti, več kot 30 jih je le na Bloomovem tretjem nivoju pri kompetencah Komunikacijske veščine, Profesionalnost in etičnost v praksi, Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov ter Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov. Pri 35-ih učnih izidih smo sami predlagali vse navedene aktivnosti. Bloomove nivoje znotraj posamezne kompetence, kjer smo sami predlagali aktivnosti, prikazuje Preglednica V. Pri 37-ih učnih izidih smo k seznamu aktivnosti, ki izhajajo iz načrtov, sami dodali eno ali več aktivnosti, pri petih učnih izidih pa smo morali zbrane učne aktivnosti preoblikovati tako, da je bila že iz zapisa jasna vsebina.

Preglednica V: Bloomovi nivoji znotraj posamezne linije kompetence, kjer smo sami predlagali aktivnosti (rdeče obarvani)

Kompetenca	Linija	Učni izidi glede na Bloomove nivoje									
Informiranje javnosti o zdravili in medicinskih pripomočkih	Linija A	1	2				3	4		5	6
Promocija zdravja	Linija A	1	2				3	4		5	6
Komunikacijske veščine	Linija A	1	2a	2b	2c		3				
Komunikacijske veščine	Linija B		2				3				
Komunikacijske veščine	Linija C	1	2				3				

Komunikacijske veščine	Linija D		2				3				
Komunikacijske veščine	Linija E	1	2				3				
Profesionalnost in etičnost v praksi	Linija A	1	2				3	4			
Profesionalnost in etičnost v praksi	Linija B	1	2				3	4		5	6
Profesionalnost in etičnost v praksi	Linija C	1	2				3	4			
Upravljanje samega sebe	Linija A	1	2				3	4		5	6
Zagotavljanje kakovosti	Linija A	1	2				3	4		5	6
Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov	Linija A	1	2				3	4		5	
Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov	Linija B	1	2				3				
Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov	Linija A	1	2				3				
Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov	Linija B	1	2				3				
Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta	Linija A	1	2a	2b				4		5	6
Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta	Linija B	1	2					4a	4b	5	6
Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili in ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili	Linija A	1	2				3	4		5	
Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili in ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili	Linija B	1	2				3	4		5	6
Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili in ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili	Linija C	1	2				3	4		5	6
Svetovanje pacientom	Linija A						3				
Usmerjenost k pacientu	Linija A	1	2				3				
Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti	Linija A	1	2				3	4a	4b		
Osnovni management lekarniške dejavnosti	Linija A	1	2								
Osnovni management lekarniške dejavnosti	Linija B	1	2a	2b	2c						
Osnovni management lekarniške dejavnosti	Linija C	1	2a	2b	2c	2d	3			5	6
Osnovni management lekarniške dejavnosti	Linija D	1	2				3				
Osnovni management lekarniške dejavnosti	Linija E	1	2				3				
Timsko delo	Linija A	1	2				3				

Celoten seznam predlaganih aktivnosti se nahaja v Prilogi 3.

8. Predlogi za nadgradnjo učnih izidov

V Preglednici VI so predstavljene teme aktivnosti, ki jim nismo mogli pripisati že obstoječega učnega izida in na podlagi katerih predlagamo izboljšavo oziroma nadgradnjo učnih izidov. V preglednici so prikazani tudi odstotki pojavnosti posamezne teme glede na vse aktivnosti, na podlagi katerih predlagamo nadgradnjo učnih izidov.

Preglednica VI: Predlogi tem za nadgradnjo učnih izidov, ki izvirajo iz pregleda načrtov in jih po ovrednotenju smatramo za pomembne

Tema aktivnosti	Odstotek glede na vse aktivnosti, za katere predlagamo nadgradnjo učnih izidov
Poznavanje uporabe informacijske tehnologije	26,5%

Kemikalije in nevarne snovi	12,0%
Izdaja zdravil brez recepta	8,0%
Intervencije in njihovo beleženje	7,6%
Poznavanje homeopatskih zdravil	6,2%
Poznavanje medicinskih pripomočkov	5,8%
Varstvo pri delu	5,1%
Svetovanje pacientu o medicinskih pripomočkih	5,1%
Izdaja prehranskih dopolnil	4,7%
Izdaja živil za posebno rabo	4,0%
Informiranje pacientov o MZZ, TSZ, doplačilih	2,5%
Vsebina smernic	1,8%
Ocena tveganja	1,8%
Rastlinski pripravki, za katere je potrebno svetovanje	1,5%
Komunikacija s starši in skrbniki	1,1%
Informiranje o odpadnih zdravilih	1,1%
Ukrepi ob napakah pri izdaji	1,0%
Protokoli	0,7%
Seznanitev z vodenjem evidenc	0,7%
Organizacija - Bloomov nivo 3	0,4%
Poznavanje ostalega blaga v lekarni	0,4%
Poznavanje interakcij	0,4%
Poznavanje lastniških imen	0,4%
Izvajanje farmakovigilance	0,4%

V Prilogi 4 je predstavljen kompetenčni model, v katerem so vključeni predlogi za nadgradnjo učnih izidov.

Razprava

1. Predstavitev vzorca

Za namen magistrske naloge smo izbrali načrte praktičnega usposabljanja iz študijskega leta 2015/2016, kar so bili ob začetku dela najnovejši podatki. Ker bi naj načrti nastali v prvih štirinajstih dneh praktičnega usposabljanja v učnih centrih (21), smo zbrane načrte začeli preučevati 29. 3. 2016, kar je več kot dva tedna po začetku praktičnega usposabljanja v učnih centrih v poletnem semestru. Oddanih načrtov bi moralo biti 143, vendar je bilo dostopnih le 123 načrtov, saj je 14 študentov načrte oddalo po zgoraj navedenem datumu, 6 študentov pa načrta sploh ni oddalo. Dodatno smo iz obravnave izključili 5 načrtov, ker trije načrti niso bili oddani v celoti, pri enem načrtu se ime datoteke ni ujemalo z imenom študenta v načrtu, eden študent pa je namesto načrta oddal Samo-ovrednotenje kompetenc.

Naš vzorec je tako predstavljalo 118 načrtov, ki jih je zapisalo 67 glavnih in 20 delovnih mentorjev v 43 lekarnah oziroma 83 enotah. Razlogi za razliko med številom mentorjev in številom enot so: v eni enoti je istočasno več mentorjev, v isti enoti sta v zimskem in poletnem semestru različna mentorja in glavni mentor je lahko koordinator praktičnega usposabljanja v učnem centru in hkrati ni mentor posameznemu študentu. Preglednica I (stran 10) prikazuje porazdelitev študentov po lekarnah glede na vrsto lekarne. Pričakovano je največ študentov opravljalo praktično usposabljanje v zunanjih lekarnah, saj že Okvirni seznam lekarn, ki bodo izvajale praktično usposabljanje v študijskem letu 2015/2016 (23) predvideva več prostih mest v zunanjih kot v bolnišničnih lekarnah (v razmerju 114:27). Prav tako smo zapisano lahko pričakovali glede na podatke o številu lekarn v Sloveniji. Ti podatki za leto 2015 kažejo, da deluje 324 enot zunanjih lekarn (sem štejemo vse lekarne in podružnice ne glede na to, ali so javni zavodi ali zasebne lekarne) ter 27 enot bolnišničnih lekarn (24). Najmanj študentov je opravljalo praktično usposabljanje v tujini, možni razlogi za to so lahko naslednji: ni želje po opravljanju praktičnega usposabljanja v tujini, nepravočasna prijava na program Erasmus+ (prijava za študijsko leto 2015/2016 je bila potrebna že v študijskem letu 2014/2015) ali pa študent ni našel ustreznega učnega centra v tujini (študent, ki želi praktično usposabljanje opravljati v tujini, si mora sam najti zunanjo ali bolnišnično lekarno) (25).

2. Porazdelitev aktivnosti po domenah

Na Sliki 4 (stran 10) je prikazana primerjava med porazdelitvijo aktivnosti po domenah glede na to, pod katero domeno so mentorji v načrtih zapisali aktivnosti in porazdelitvijo aktivnosti po domenah po pripisu učnih izidov aktivnostim. V obeh primerih zaporedje domen glede na

odstotek aktivnosti ostaja enako. Največji delež aktivnosti je del domene Oskrba pacienta, kar smo lahko pričakovali, saj ta domena združuje več kot tretjino vseh kompetenc (6 od 15). Na drugem mestu je sicer domena Upravljanje/management, ki ima le tri kompetence, vendar pa je v okviru ene izmed teh kompetenc - Osnovnega managementa lekarniške dejavnosti – 24 od 138 učnih izidov, zato nas delež aktivnosti za to kompetenco ni presenetil. Sledijo Osebnostne/profesionalne kompetence, ki so 4, ter domena Javno zdravje z dvema kompetencama. Na sliki je prikazana tudi kategorija »Ni možno uvrstiti«, kamor smo uvrstili aktivnosti, ki jim po pripisu učnih izidov nismo mogli dodeliti ustreznega učnega izida. Zaradi te nove kategorije in ker v načrtih zapisane aktivnosti niso bile zmeraj uvrščene pod pravilno kompetenco, se je porazdelitev aktivnosti po domenah po pripisu učnih izidov spremenila kot je razvidno iz Slike 4. Domena Upravljanje/management ima po pripisu učnih izidov edina večje število aktivnosti. Razlog so aktivnosti, ki glede na učne izide spadajo pod kompetenco Osnovni management lekarniške dejavnosti, v načrtih pa so bile zapisane pod drugimi kompetencami. Preostale tri domene imajo po pripisu učnih izidov manj aktivnosti. Domena Javno zdravje izgubi aktivnosti, ki so vezane na posameznika. Pri domenah Oskrba pacienta in Osebnostne/profesionalne kompetence pa več kompetenc izgubi kot pa pridobi aktivnosti. Spremembe na področju posameznih kompetenc je natančneje razloženo v naslednjem podpoglavju.

3. Porazdelitev aktivnosti po kompetencah

Po pripravi primerjave porazdelitve aktivnosti po domenah pred in po pripisu učnih izidov smo primerjali še porazdelitev aktivnosti po kompetencah, kar je prikazano na Sliki 5 (stran 11). Razlog za spremembe porazdelitve aktivnosti po kompetencah so predvsem neustrezno uvrščanje aktivnosti pod kompetence.

3.1. Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih in Promocija zdravja

Kot je bilo omenjeno že v prejšnjem podpoglavju, se je število aktivnosti v okviru domene Javno zdravje po pripisu učnih izidov zmanjšalo. Glavni razlog so pri obeh kompetencah v tej domeni (Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih in Promocija zdravja) aktivnosti, ki glede na obliko zapisa ne veljajo za splošno populacijo ali posebno skupino populacije (npr. diabetiki). To najbolje ilustrirajo primeri zapisov iz načrtov kot so »Izdaja in podajanje informacij o pravilni uporabi medicinskih pripomočkov ter vrednotenje rezultatov«, »Svetovanje ob izdaji zdravil« in »Svetovanje o varni in redni uporabi zdravil, ki mu jih je

predpisal lečeči zdravnik, informiranje o neželenih učinkih, o kontraindikacijah in načinu shranjevanja predpisanih zdravil«, iz katerih je jasno razvidno, da so te aktivnosti namenjene posameznemu pacientu ob izdaji njemu predpisanih zdravil. Navedeno kaže na težave pri poznavanju, komu so aktivnosti v okviru javnega zdravja namenjene. Prav tako ugotavljamo, da vsi avtorji načrtov ne poznajo vsebinskega obsega teh kompetenc, saj so se v načrtih pojavljale aktivnosti, ki glede na opise v kompetenčnem modelu PU-FFA spadajo pod učne izide drugih kompetenc. Izpostavili bi predvsem izdajo zdravil in svetovanje pacientom ob izdaji, kar kažejo že zgoraj izpisani primeri. Dodatni razlog za spremembo števila aktivnosti znotraj kompetence v primeru Informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih in Promocije zdravja pa je ta, da avtorji načrtov obe kompetenci mešajo med sabo, saj smo v načrtih zaznali zapise kot je »Ozaveščanje o pravilni in varni uporabi zdravil« pod kompetenco Promocija zdravja ter »Merjenje holesterola/krvnega sladkorja/krvnega pritiska« pod kompetenco Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih.

3.2. Komunikacijske veščine

Število aktivnosti v okviru kompetence Komunikacijske veščine se po pripisu učnih izidov aktivnostim poveča zaradi aktivnosti, ki spadajo pod to kompetenco, a so napačno uvrščene pod druge kompetence. Te aktivnosti so bile v načrtih razvrščene pod kompetence Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov (primer zapisa: »Komunikacijski protokol«), Svetovanje pacientom (primer zapisa: »Prilagajanje načina komunikacije glede na značilnosti pacienta«), Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili (primer zapisa: »Pogovor s pacientom«) in Usmerjenost k pacientu (primer zapisa: »Obvladovanje konfliktnih situacij«). Kljub temu pa je tudi tukaj bil del prvotnih aktivnosti vsebinsko neustrezen za področje komunikacije. V okviru tega bi opozorili predvsem na aktivnosti, ki bolj ustrezajo kompetenci Timsko delo. Primeri teh aktivnosti so »Delo v timu«, »Odnosi v timu« ter »Vključevanje v tim«. Sicer je res, da je komunikacija pomemben element za timsko delo, vendar je potrebno upoštevati način zasnove kompetenčnega modela PU-FFA, ki ločuje med kompetencama s področja timskega dela in komunikacije, in to upoštevati pri zapisu aktivnosti v načrt. V navedenih primerih se komunikacija ne omenja in zato so te aktivnosti primernejše za kompetenco Timsko delo. V primeru zapisa »Ustrezno komunicira v timu« oziroma vsebinsko ekvivalentnih zapisov pa bi takšna aktivnost seveda spadala pod kompetenco Komunikacijske veščine, saj bi bila del komunikacije s sodelavci (linija D).

3.3. Profesionalnost in etičnost

V okviru kompetence Profesionalnost in etičnost smo zasledili zapise aktivnosti kot so »Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov«, »Timsko delo«, »Izdelava magistralnih izdelkov« in »Farmakoterapijski pregled«. Nobena izmed teh aktivnosti v takšni obliki zapisa ne ustreza navedeni kompetenci, zato smo te aktivnosti po pripisu učnih izidov uvrstili pod zanje ustreznejše kompetence. V kolikor so avtorji načrtov želeli zapisati te aktivnosti kot del kontinuiranega profesionalnega razvoja, ki je linija znotraj te kompetence, bi te aktivnosti vsebinsko ustrezale, ampak na podlagi oblike zapisa ne moremo zagotovo trditi, da to velja. Primer zapisa, ki bi ustrezal tej kompetenci in bi hkrati vključeval vsebino zapisa, bi bil »Na področju izdaje zdravil deluje v skladu z načrtom za kontinuiran profesionalni razvoj«. Kljub skoraj tretjini neustreznih aktivnosti pa se je število aktivnosti za to kompetenco le malo zmanjšalo, ker smo sem pripisali aktivnosti kot so »Etika«, »Kodeks lekarniške deontologije«, »Udeležba na predavanjih SFD«. Te aktivnosti so se prvotno nahajale predvsem pod kompetencami Usmerjenost k pacientu, Upravljanje samega sebe, Timsko delo in Promocija zdravja, čeprav glede na vsebino in obliko zapisa v primerjavi z vsebino učnih izidov spadajo pod kompetenco Profesionalnost in etika.

3.4. Upravljanje s samim sabo

Pri kompetenci Upravljanje s samim sabo vidimo, da se število aktivnosti zmanjša približno za polovico. Sem so mentorji namreč zapisali aktivnosti »Etična načela« (ustreza kompetenca Profesionalnost in etičnost), »Vključevanje v kolektiv« (spada pod Timsko delo) in »OKZ, PUZ, FTP« (del Usmerjenosti k pacientu in Ovrednotenja ustreznosti zdravila za pacienta). Dodatno bi izpostavili še aktivnost »Vodenje dnevnika praktičnega usposabljanja«, kar je obveznost, predpisana s strani Fakultete za farmacijo. To obveznost morajo opraviti vsi študenti, ki opravljajo praktično usposabljanje, zato tega ni smiselno pisati v načrt pridobivanja kompetenc.

3.5. Zagotavljanje kakovosti

Kompetenca Zagotavljanje kakovosti ima po pripisu učnih izidov nekoliko manj aktivnosti, kar je posledica zapisov, ki bolj ustrezajo kompetencama Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov (npr. »Izdelava magistralnih pripravkov«) ter Osnovni management lekarniške dejavnosti (npr. »Poznavanje zakonodaje o lekarništvu« in »Reševanje reklamacij«). Omeniti je potrebno tudi, da so standardni operativni postopki del osnovnega koncepta zagotavljanja kakovosti in kot taki del kompetence Zagotavljanje

kakovosti. Iz tega razloga smo sem pripisali aktivnosti tipa »Poznavanje SOP-jev«, ki so se pogosteje pojavljali v okviru kompetenc Svetovanje pacientom, Osnovni management lekarniške dejavnosti, Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti ter Profesionalnosti in etičnosti. To vpliva na to, da število aktivnosti v okviru zagotavljanja kakovosti ni še nižje.

3.6. Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov

V okviru kompetence Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov opazimo nekoliko manj aktivnosti po pripisu učnih izidov. Kljub temu da po to kompetenco dodatno uvrstimo aktivnosti iz osmih drugih kompetenc (primeri zapisov: »Opazovanje izdaje«, »Izdaja zdravil na recept«, »Pregled recepta«), se večje število aktivnosti, ki so bile primarno del Izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov prerazporedi pod druge kompetence. Aktivnost »Uporaba računalniškega programa« je tako del Osnovnega managementa lekarniške dejavnosti, »Poznavanje zdravil« pa del Ovrednotenja ustreznosti zdravila za pacienta. Posebej bi izpostavili aktivnost »Svetovanje pacientu«, ki se v načrtih pogosto pojavlja kot samostojna aktivnost ali kot kombinacija z izdajo v okviru kompetence Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov. Ti aktivnosti se v lekarni sicer običajno dogajata hkrati, vendar pa je potrebno upoštevati, da Kompetenčni model PU-FFA pojmuje izdajo in svetovanje kot ločeni kompetenci, zato je potrebno pri pisanju aktivnosti paziti, da se jih uvrsti pod ustrezno kompetenco.

3.7. Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov

Tudi kompetenca Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov ima po pripisu učnih izidov manj aktivnosti. Sicer je pridobila aktivnosti »Izdelava magistralnih pripravkov« in »Kodeks magistralne recepture«, ki se pojavljata pod kompetencami Timsko delo, Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti ter Profesionalnost in etičnost, vendar pa je več aktivnosti takih, ki so bile uvrščene pod to kompetenco, a ji vsebinsko ne ustrezajo. Te aktivnosti smo pripisali kompetencam Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta (zapis »Kontrola odmerkov«), Zagotavljanje kakovosti (zapis »Dokumentiranje«) ter Osnovni management lekarniške dejavnosti (zapis »Vodenje evidenc«).

3.8. Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta

Kompetenca Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta je ena izmed treh kompetenc, pri katerih se je število aktivnosti po pripisu učnih izidov povečalo. To so omogočile aktivnosti, ki so bile prvotno uvrščene pod kompetence Promocija zdravja (aktivnost »Pregled vsebin iz

knjige samozdravljenje«), Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov in Profesionalnost in etičnost (aktivnost »Seznanitev z zdravili in medicinskimi pripomočki«), Svetovanje pacientom (aktivnost »Farmakoterapijski pregled«), Spremljanje izidov (aktivnost »Pregled uporabe zdravil«), Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov (aktivnost »Kontrola odmerkov«) ter Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti (aktivnost »Protokoli za samozdravljenje«). Vseeno pa so tudi pod Ovrednotenjem ustreznosti zdravila za pacienta bile zapisane aktivnosti, ki spadajo drugam. Primera teh aktivnosti sta »Izdaja zdravil« (spada pod Izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov), »OZZ, PZZ« (spada pod Osnovni management lekarniške dejavnosti).

3.9. Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili

Pri kompetenci Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili smo opazili zmanjšanje števila aktivnosti. To je posledica v načrtih zapisanih aktivnosti, ki glede na učne izide spadajo pod druge kompetence – pod Svetovanje pacientom (primer zapisa: »Svetovanje pacientom«), Komunikacijske veščine (primer zapisa: »Pogovor s pacientom«) in Izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov (primer zapisa: »Sodelovanje v procesu izdaje zdravil na recept«). Če primerjamo število aktivnosti, ki so bile zapisane pod to kompetenco, čeprav spadajo drugam, s številom aktivnosti, ki ustrezajo tej kompetenci, pa so bile zapisane druge, ugotovimo, da je prvo število šestkrat višje od drugega. Aktivnosti, ki smo jih prerazporedili pod to kompetenco se nanašajo predvsem na zapis »Farmacevtska intervencija«, ki se je v načrtih pojavljal v okviru Usmerjenost k pacientu in Zagotavljanja kakovosti.

3.10. Svetovanje pacientom

V okviru tega podpoglavja smo večkrat omenili aktivnosti, ki smo jih po pripisu učnih izidov pripisali kompetenci Svetovanje pacientom, to je tudi razlog, da se je število aktivnosti pri tej kompetenci povečalo. Kljub temu pa smo tudi tukaj opazili aktivnosti, ki glede na vsebino bolj ustrezajo kompetencam Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta (primer aktivnosti: »Poznavanje farmakoterapije«), Usmerjenost k pacientu (primer aktivnosti: »Izdelava OKZ«), Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti (primer aktivnosti: »Farmakoterapijske smernice«) ter Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov (primer aktivnosti: »Izdaja antibiotične peroralne suspenzije«). Ponovno poudarjamo, da bi določene aktivnosti, ki smo jih prerazporedili, lahko bile del kompetence Svetovanje pacientom, če bi spremenili zapis na tak način, da bi bilo iz njega razvidno, da je fokus na svetovanju. Zadnji zapisan primer bi tako ustrezal, če bi ga spremenili v »Svetovanje ob izdaji antibiotične peroralne suspenzije«.

3.11. Usmerjenost k pacientu

Čeprav smo h kompetenci Usmerjenost k pacientu pripisali aktivnosti kot so »OKZ, PUZ, FTP« in »Poznavanje protokolov farmacevtske skrbi«, ki so bile v načrtih zapisane v okviru dveh tretjin kompetenc, pa pod kompetenco Usmerjenost k pacientu še vedno najdemo več aktivnosti, ki bi morale biti del drugih kompetenc. Zapis »Navodila o terapiji« je tako del Svetovanja pacientom, »Pridobivanje komunikacijskih veščin« del Komunikacijskih veščin, »Izdaj zdravil z in brez recepta« spada pod Izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov, »Etika« pod Profesionalnost in etičnost ter »Znanje o zavarovanju« pod Osnovni management lekarniške dejavnosti.

3.12. Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti

Kompetenca Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti je ena izmed kompetenc, kjer se je število aktivnosti najbolj zmanjšalo. Razlog lahko iščemo v tem, da so avtorji načrtov pod to kompetenco pisali aktivnosti, ki se nanašajo na kodekse, standardne operativne postopke in liste zdravil, kljub temu da so standardni operativni postopki opredeljeni pod kompetenco Zagotavljanje kakovosti, Kodeks magistralnih receptur pod Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov, Kodeks lekarniške deontologije pod Profesionalnost in etiko, liste zdravil pa v okviru kompetence Osnovni management lekarniške dejavnosti. Možni vzrok, da so se v okviru te kompetence znašli zapisani primeri bi lahko bil ta, da avtorji načrtov ne ločujejo navedenega od kliničnih smernic ter kliničnih poti, ki so v učnih izidih jasno zapisane kot del te kompetence.

3.13. Osnovni management lekarniške dejavnosti

Število aktivnosti se je najbolj povečalo v okviru kompetence Osnovni management lekarniške dejavnosti. Pod vsemi ostalimi kompetencami so bile namreč zapisane aktivnosti, katerih vsebina se navezuje na uporabo računalniškega programa, vodenje evidenc in na zakonodajo, v Kompetenčnem modelu PU-FFA pa je to del te kompetence. Osnovni management lekarniške dejavnosti pa je vseeno vseboval tudi manjši delež aktivnosti (približno 1:5 v primerjavi s številom aktivnosti, ki smo mu jih naknadno pripisali), ki ne spadajo sem. Primeri takšnih aktivnosti so »Pravila dobre lekarniške prakse« (del Zagotavljanja kakovosti), »Pregled receptov« (del Izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov) ter »Spoznavanje etičnih kodeksov« (del Profesionalnosti in etičnosti).

3.14. Timsko delo

V okviru kompetence Timsko delo opazimo, da se je število aktivnosti nekoliko zmanjšalo. Razlog so aktivnosti kot so »Inventura« (ustreznejša kompetenca zanjo je Osnovni management lekarniške dejavnosti), »Poznavanje Kodeksa lekarniške deontologije« (spada pod Profesionalnost in etiko) ter »Izdelava magistralnih pripravkov« (del Oblikovanja magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov). Podobno kot pri ostalih kompetencah smo tudi tukaj lahko dodali nekaj aktivnosti, ki so bile prvotno umeščene pod druge kompetence, nanašajo pa se na delo v timu, vključevanje v kolektiv in kolegialnost.

3.15. Ni možno uvrstiti

Kot je bilo že omenjeno, smo po pripisu učnih izidov dodali še novo kategorijo – »Ni možno uvrstiti«. Sem smo vključili aktivnosti, za katere ni ustreznega učnega izida (primer: »Poznavanje prehranskih dopolnil«), niso bile zapisane na način, da bi lahko opredelili, kaj točno pomenijo (primer: »Sodelovanje pri prehodu na e-recept), prav tako pa se v tej kategoriji nahajajo vsi zapisi, katerih vsebina je »Ni predvidene aktivnosti«.

Pri vseh kompetencah smo ugotovili, da so jim pripisane vsebinsko neustrezne aktivnosti. Na podlagi tega lahko sklepamo, da morda ni ustreznih navodil za pisanje načrta, v katerih bi bilo jasno opredeljeno, da naj aktivnosti sledijo učnim izidom. Naslednja možnost je, da avtorji ob pisanju načrtov ne upoštevajo učnih izidov, ampak pišejo glede na lastno razumevanje imen kompetenc – to bi pojasnilo na primer več aktivnosti, kjer je bilo svetovanje pacientom združeno z izdajo zdravil. Možno je tudi, da vsi avtorji ne razumejo vsebine vseh učnih izidov – primer za to možnost sta lahko kompetenci Promocija zdravja in Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih, kjer smo zaznali, da je bilo veliko aktivnosti namenjenih posamezniku.

4. Celovitost načrtov glede na učne izide

4.1. Celovitost na individualnem nivoju

Ko smo izračunali celovitost vsakega posameznega načrta, smo ugotovili, da tudi načrti, ki imajo najvišji odstotek celovitosti, ne vsebujejo aktivnosti niti za polovico učnih izidov. Zavedamo se, da so študenti v učnih centrih 18 tednov in da v tem času ni mogoče obvladati vsega, kar naj bi farmacevt v lekarni znal. Morda se ravno zaradi tega razloga mentorji odločajo dati prednost določenim kompetencam ali učnim izidom, ki se jim zdijo pomembnejši za delo v lekarni. Načrt se bi naj pripravil za vsakega študenta individualno,

zato se lahko mentorji odločijo, da bodo tekom praktičnega usposabljanja izvajali aktivnosti pri kompetencah, kjer se je študent najslabše ocenil glede na Samo-ovrednotenje razvitosti izhodišč za kompetence. Učni izidi so razdeljeni po Bloomovih nivojih, kjer prva dva nivoja obsegata poznavanje in razumevanje, torej so to znanja, ki si jih je študent lahko predhodno pridobil tekom študija in zato mentorji za študenta predvidijo aktivnosti za višje nivoje po Bloomu. Možno pa je tudi ravno nasprotno, da se pripravijo aktivnosti za nižje nivoje, saj ni nujno, da je dovolj časa, da bi lahko študent izvajal aktivnosti, ki so del višjih nivojev po Bloomu.

Zaznali smo tudi velik razpon med najnižjo (6 %) in najvišjo (43 %) vrednostjo celovitosti. Vzroke lahko iščemo v vrstah lekarn in omejitvah pri tem kot so recimo manj stika s pacientom v bolnišničnih lekarnah, delo v podružnični lekarni, kjer se ne pripravlja več različnih vrst magistralnih pripravkov ter jezikovne prepreke pri opravljanju praktičnega usposabljanja v tujini. Vpliva lahko tudi način zapisa aktivnosti – v načrtu se je lahko pojavil zelo splošen zapis, dejanska aktivnost študenta pa je dejansko bila kompleksnejša in je posegala na več učnih izidov.

4.2. Celovitost glede na učni center

Po preverjanju celovitosti posameznih načrtov smo pogledali še celovitost načrtov glede na učni center, pri čemer smo upoštevali povprečje individualnih načrtov za posamezni učni center. Najnižja celovitost je še vedno 6 %, najvišja pa se je znižala na 41 %. Iz tega vidimo, da je avtor načrta, ki individualno dosega 43 % celovitost, mentor v učnem centru, kjer študenti opravljajo praktično usposabljanje v več enotah. Ostali načrti v okviru tega učnega centra imajo očitno nižjo celovitost, zato je povprečna celovitost nižja.

Podobno kot pri celovitosti glede na individualni nivo tudi tukaj lahko navedli enake razloge za različno celovitost načrtov. Posebej bi izpostavili vrsto lekarne, saj podatki kažejo, da so vsi trije učni centri, ki imajo najnižjo celovitost, bolnišnične lekarne, na drugi strani pa imajo najvišjo celovitost zunanje lekarne (ne glede na to ali so javne ali zasebne).

V preglednici III (strani 12 in 13) vidimo tudi, kolikšna bi bila celovitost načrta, če bi združili načrte posameznih enot istega zavoda. Ugotovimo, da bi v primeru sodelovanja med mentorji istega zavoda lahko načrti predvideli aktivnosti za več učnih izidov. Še posebej je to vidno pri učnem centru, čigar povprečje celovitosti načrtov, napisanih v vseh enotah, je 28 %. Po združitvi aktivnosti pa bi bila celovitost dvakrat višja.

4.3. Celovitost glede na vrsto lekarne

V okviru celovitosti načrtov smo že večkrat opozorili na vpliv vrste lekarn na celovitost načrtov. Ko pogledamo kakšna je celovitost načrtov, če upoštevamo povprečje celovitosti vseh načrtov posamezne vrste lekarne, ugotovimo, da je celovitost načrtov, napisanih v bolnišničnih lekarnah, najnižja. Sklepamo, da je to posledica tega, da imajo študentje v bolnišničnih lekarnah manj stika s pacienti, učni izidi v kompetenčnem modelu pa so sploh v okviru domene Oskrba pacienta orientirani k pacientu.

Pri zunanjih lekarnah in lekarnah iz tujine bi pričakovali podoben odstotek celovitosti, saj gre v obeh primerih za zunanje lekarne. Naši rezultati so sicer pri načrtih lekarn iz tujine pokazali, da imajo nekoliko nižjo celovitost v primerjavi z zunanjimi lekarnami. Vzrok bi lahko bilo manjše število načrtov iz tujine, saj je tam opravljalo praktično usposabljanje le 7 študentov, v zunanjih lekarnah pa 94.

5. Pokritost učnih izidov v načrtih

5.1. Pokritost glede na vse načrte

Po pregledu celovitosti nas je zanimalo še kolikšen odstotek načrtov vsebuje aktivnosti za posamezni učni izid. Opazili smo, da največkrat ni predvidenih aktivnosti za razumevanje (Bloomov nivo 2). Vzrok lahko iščemo v tem, da avtorji načrtov morda ne vedo, kako bi zapisali aktivnost za ta nivo ali pa besedo »poznavanje« razumejo na način, ki zajema tako samo sposobnost opisovanja kot tudi razumevanje. Manj ali nič aktivnosti zaznavamo tudi na Bloomovih nivojih 4 – 6 pri nekaterih kompetencah. To je lahko posledica osredotočanja na nižje nivoje z namenom zagotoviti znanje za minimalne standarde, ki jih mentor predvidi za ocenjevanje kompetenc. Po drugi strani pa, sicer le pri poznavanju principov sodelovanja pacientov ter poznavanju označevanja zdravil, lahko vidimo, da ni predvidenih aktivnosti za prvi nivo, kar je lahko posledica predhodnega znanja študentov in zato ni smiselno izvajati aktivnosti na tem nivoju. Posebej bi opozorili na Bloomov nivo 3, ki je edini nivo, ki pri nobenem učnem izidu ni bil brez aktivnosti. Iz tega lahko sklepamo, da se mentorji najbolj osredotočajo ravno na izvajanje.

5.2. Pokritost glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne

Ker smo opazili, da se je že celovitost načrtov glede na različne vrste lekarn razlikovala, smo izvedli tudi primerjavo pokritosti glede na vrsto lekarne. Za učne izide, kjer je pokritost 0 % veljajo enaki razlogi kot v podpoglavju 5.1..

5.2.1. Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih in Promocija zdravja

Pri Informiranju javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih ter Promociji zdravja vidimo podobno pokritost učnih izidov glede na vrsto lekarne. Pričakovano je pri Bloomovem nivoju 3 najnižja pokritost pri načrtih bolnišničnih lekarn, saj glede na vsebino načrtov sklepamo, da imajo najmanj stika s pacienti. Prav tako je razumljivo, da je pokritost pri lekarnah v tujini nižja kot pri zunanjih lekarnah, saj je v tujini lahko prepreka jezik. Za prvi Bloomov nivo pri obeh kompetencah bi bilo možno, da lekarne v tujini skušajo kompenzirati aktivnosti na tretjem nivoju z aktivnostmi na prvem, da bi študent izvajal vsaj nekatere aktivnosti s področja teh dveh kompetenc. Mentorji v bolnišničnih lekarnah morda menijo, da študenti že poznajo teoretične osnove za obe kompetenci in zato več mentorjev ne predvidi aktivnosti za nivo 1. Pri nivojih 2 in 5 se sicer pojavi nekaj aktivnosti, a v nobenem primeru te aktivnosti ne pokrijejo celotne vsebine učnega izida.

5.2.2. Komunikacijske veščine

V okviru Komunikacijskih veščin vidimo, da pri večini učnih izidov izstopajo po največji pokritosti zunanje lekarne. Edina izjema je komunikacija s pacientom, kjer imajo le lekarne v tujini 100 % pokritost. Pri bolnišničnih lekarnah smo sicer pričakovali manjšo pokritost zaradi manj stika s pacienti, zato nas rezultat pokritosti pod 50 % ni presenetil. Presenetile pa so nas zunanje lekarne, saj je bila pri njih pokritost manjša kot 100 %. Po pregledu načrtov sicer ugotovimo, da je razlog v tem, da so avtorji načrtov pisali aktivnosti na način, ki bolj sodijo pod druge kompetence. Na primer »Razlaga uporabe zdravil« - čeprav v tem primeru sicer poteka komunikacija s pacientom, pa je glede na način zapisa vsebina pomembnejša od tega, da dejansko poteka komunikacija. Načrti lekarn v tujini predvidevajo aktivnosti v okviru najmanj učnih izidov, sklepamo lahko, da jim je v okviru komunikacijskih veščin najpomembnejša komunikacija s pacientom in z drugimi zdravstvenimi delavci. Pri učnem izidu, ki govori o komunikaciji z drugimi zdravstvenimi delavci bi sicer pri vseh načrtih pričakovali večjo pojavnost, saj med zdravstvene delavce spadajo tudi farmacevti, s katerimi so bili vsi študenti zagotovo vsakodnevno v stiku. Sklepamo, da pri pripravi načrta za farmacevte niso upoštevali, da spadajo pod ta učni izid.

5.2.3. Profesionalnost in etičnost

Profesionalnost in etičnost je osebnostna kompetenca, zato bi pri vseh vrstah lekarn pričakovali podobno pokritost. Vidimo pa, da so precejšnje razlike znotraj posamezne linije. Pri vseh treh linijah prevladujeta Bloomova nivoja 1 in 3. Posebej bi izpostavili Etiko (linija

C), kjer vidimo, da le četrtnina načrtov iz bolnišničnih lekarn predvideva aktivnosti, vezane na temo etike, pa še te aktivnosti so le na prvem nivoju. Na podlagi tega lahko sklepamo, da pri praktičnem usposabljanju v bolnišničnih lekarnah etiki posvečajo manj pozornosti. Načrti ostalih vrst lekarn predvidevajo več aktivnosti na različnih nivojih za to temo.

5.2.4. Upravljanje samega sebe

Iz enakega razloga kot pri Profesionalnosti in etičnosti smo tudi pri Upravljanju samega sebe pričakovali primerljivo pokritost glede na vrsto lekarne. Opazimo pa, da je pri nivoju 3, ki je edini, kjer so predvideli aktivnosti v načrtih vseh treh vrst lekarn, pokritost učnih izidov najnižja pri bolnišničnih lekarnah, torej tudi tukaj lahko sklepamo, da je ta kompetenca za avtorje manj pomembna.

5.2.5. Zagotavljanje kakovosti

Če smo pri zadnjih dveh kompetencah ugotavljali nižjo pokritost v načrtih bolnišničnih lekarn, pa pri Zagotavljanju kakovosti vidimo, da pri obeh nivojih, kjer so predvidene aktivnosti, prevladujejo načrti bolnišničnih lekarn. Sklepamo, da je vzrok v naravi dela – v bolnišničnih lekarnah se bolj osredotočajo na pripravo zdravil.

5.2.6. Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov

Rezultat, ki predstavlja pokritost učnih izidov pri kompetenci Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov, nas je pri učnem izidu, ki opredeljuje izdajo (Bloomov nivo 3 pri liniji A) presenetil, saj smo pričakovali večjo pokritost pri zunanjih lekarnah in lekarnah v tujini, dejansko pa je pokritost 100 % le pri bolnišnični lekarni. Vzrok za ugotovljeno so zapisi kot sta »Vnos v računalniški program« ter »Svetovanje ob izdaji« pri tej kompetenci. Po pripisu učnih izidov smo takšne aktivnosti prerazporedili k zanje ustreznejšim kompetencam. V primeru, ko so v načrtu pod Izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov bili le zapisi takšnega tipa, ni pod to kompetenco ostala nobena aktivnost, zato je pokritost nižja od 100 %. Vidimo torej lahko, da kljub predvidenemu izvajanju izdaje zdravil ali medicinskih pripomočkov, ovrednotenje načrta kaže pomanjkljivost na tem področju zaradi neustreznega zapisa.

5.2.7. Oblikovanje magistrálnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov

Slika 27 (stran 82) potrjuje to, kar smo zapisali pri pokritosti učnih izidov kompetence Zagotavljanje kakovosti – študenti v bolnišničnih lekarnah se ukvarjajo z oblikovanjem magistrálnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov. Naši rezultati kažejo, da so samo v primeru

bolnišničnih lekarn vsi načrti predvideli dejansko izdelavo magistralnih pripravkov oziroma galenskih izdelkov. V primeru načrtov ostalih vrst lekarn smo ugotovili, da se nekateri načrti osredotočajo le na teoretično plat (Bloomov nivo 1). Možni razlog je lahko ta, da je študent dobro ovrednotil svoje znanje na tem področju in je zato mentor želel študentu omogočiti razvijanje kompetenc na drugih področjih. Mentor bi lahko tudi sklepal, da je študent že pridobil ustrezne sposobnosti na tem področju tekom vaj pri predmetu Farmacevtska tehnologija I. Na omenjeni sliki opazimo tudi veliko nižjo pokritost učnih izidov linije B (nanaša se na označevanje magistralnih pripravkov oziroma galenskih izdelkov) v primerjavi z linijo A (zajema izdelavo navedenega). Ker je možno, da avtorji načrtov dojemajo tudi označevanje kot del izdelave, bi bilo smiselno opozoriti avtorje na to, da sta ti vsebini v Kompetenčnem modelu PU-FFA v ločenih učnih izidih.

5.2.8. Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta

V okviru kompetence Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta vidimo, da se načrti lekarn iz tujine bolj osredotočajo na poznavanje značilnosti velikih javnozdravstvenih problemov, medtem ko načrti lekarn iz Slovenije dajejo večji poudarek na poznavanje vidikov učinkovitega in varnega zdravljenja z zdravilom. Ta kompetenca je tudi ena izmed redkih, ki ima večjo zastopanost učnih izidov na nivojih 4 – 6. K temu pripomorejo aktivnosti, ki zajemajo pregled uporabe zdravil, farmakoterapijski pregled in pripravo načrta zdravljenja z zdravili. Vidimo tudi, da je manj načrtov predvidelo aktivnosti, ki se nanašajo na samozdravljenje (izjema je nivo 1 pri zunanji lekarnah), iz česar lahko sklepamo, da dajejo avtorji načrtov večji poudarek na predpisana zdravila.

5.2.9. Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili

Spremljanju izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanju v primeru težav povezanih z zdravili dajejo največji poudarek zunanje lekarne. Mentorji v bolnišničnih lekarnah so morda sklepali, da je za potrebe praktičnega usposabljanja dovolj, da študenti zgolj prepoznajo težave povezane z zdravili in stopnjo sodelovanja pacientov v praksi. Avtorji načrtov v lekarnah v tujini pa so večjo pomembnost pripisali ukrepom ob težavah povezanih z zdravili; pri tem je sicer presenetljivo, da je manj načrtov predvidelo tudi samo prepoznavanje težav povezanih z zdravili.

5.2.10. Svetovanje pacientom

Kljub temu da smo pri načrtih bolnišničnih lekarn opazili 100 % pokritost pri izdaji zdravil in medicinskih pripomočkov, je pokritost pri svetovanju dosti nižja. Pričakovano je višja pokritost pri načrtih zunanjih lekarn in lekarn iz tujine. Rezultati sicer kažejo, da je vsaj nekaj načrtov vseh vrst lekarn predvidelo aktivnosti za vse učne izide, vendar bi ob tem opozorili na zapise kot je »Svetovanje«, iz česar ni mogoče razbrati, na kateri učni izid se nanaša, zato smo upoštevali tak zapis kot da se nanaša na vse učne izide. V primeru natančnejših zapisov bi dobili bolj realne rezultate, kar bi nam tudi omogočilo, da bi videli katera področja svetovanja so tista, ki bi jim bilo potrebno posvečati več pozornosti. Trenutno lahko ugotovimo, da največ študentov svetuje o uporabi zdravila ter ob samozdravljenju, menimo pa, da bi moralo več aktivnosti biti namenjenim tudi ostalim področjem svetovanja.

5.2.11. Usmerjenost k pacientu

Pri kompetenci Usmerjenost k pacientu vidimo najvišjo pokritost za vse tri vrste lekarn pri tretjem nivoju, zato sklepamo, da se mentorjem zdijo najpomembnejše aktivnosti na tem nivoju. Opozorili bi na pomanjkanje aktivnosti na drugem nivoju za vse vrste lekarn – menimo namreč, da bi z razumevanjem ustreznega načina k pacientom usmerjenega delovanja tudi bolje izvajali aktivnosti na naslednjem nivoju.

5.2.12. Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti

Kompetenca Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti ima edina pokritost vseh učnih izidov za vse vrste lekarn pod 50 %. Glede na zapise aktivnosti, ki so se pojavljali pod to kompetenco v načrtih, ugotavljamo, da avtorji načrtov niso najboljše seznanjeni s pomenom z dokazi podprte lekarniške dejavnosti, zato smo po pripisu učnih izidom morali aktivnosti prerezporediti, kar je posledično privedlo do nizke pokritosti.

5.2.13. Osnovni management lekarniške dejavnosti

V okviru kompetence Osnovni management lekarniške dejavnosti bi izpostavili učni izid, ki govori o izvajanju preskrbe z zdravili (manC3d), kjer ugotavljamo, da samo v primeru zunanjih lekarn vsi načrti ne predvidevajo aktivnosti. To je posledica zapisov, ki se nanašajo zgolj na poznavanje preskrbe z zdravili in vodenje evidenc. Posebej bi še omenili poznavanje zakonodaje in financiranja, kjer bi pričakovali visoko pokritost sploh pri načrtih lekarn v tujini, saj bi lahko sklepali, da so razlike v primerjavi s Slovenijo. Vidimo pa lahko, da je pokritost sploh v primeru poznavanja financiranja zelo nizka. Sklepamo lahko, da v tujih

državah, kjer so študenti opravljali praktično usposabljanje, ni bistvene razlike na področju financiranja in zakonodaje v primerjavi s Slovenijo.

5.2.14. Timsko delo

Za timsko delo (tretji Bloomov nivo) lahko sklepamo, da je med pomembnejšimi učnimi izidi, saj je pokritost za vse tri vrste lekarn visoka. Pri prvem in drugem nivoju sicer vidimo nižjo pokritost oziroma nobene aktivnosti v primeru bolnišničnih lekarn. Menimo, da je razlog ta, da mentorji predvidevajo, da študenti poznajo pomen timskega dela.

6. Ustreznost načina zapisa aktivnosti

Med analiziranjem načrtov smo pri določenih zapisih bili v dvomih, kaj so avtorji načrtov želeli z neko aktivnostjo povedati oziroma nismo natanko vedeli, kako bi se zapisana aktivnost naj izvajala. Da bi se v nadaljevanju razloženim težavam izognili, smo pripravili predlog priporočil za pisanje načrtov, ki se nahaja v Prilogi 2.

6.1. Zapis naj vsebuje glagol, da je jasno razvidno, na kateri učni izid se aktivnost nanaša.

Težavo so predstavljali zapisi brez glagola kot je na primer »Kodeks lekarniške deontologije«. Iz zapisanega lahko sklepamo, da je aktivnost poznavanje kodeksa, lahko je tudi razumevanje kodeksa ali njegova uporaba v praksi, študent lahko na njegovi podlagi tudi proučuje etičnost ravnanja zdravstvenih delavcev. Lahko pa je avtor tega zapisa menil, da aktivnost obsega vse štiri učne izide v okviru etičnosti. Za analizo načrtov smo takšne zapise sicer obravnavali kot aktivnost za Bloomov nivo 1, vendar ne moremo vedeti, ali smo s tem naredili napako. Če je namreč mentor to aktivnost dojemal kot del več učnih izidov, smo zaradi pripisa te aktivnosti samo k učnemu izidu na prvem nivoju vplivali na napačen rezultat celovitosti in pokritosti. Da bi bilo jasno razvidno, pod kateri učni izid zapisana aktivnost spada, priporočamo, da mentorji pri pisanju načrtov pri vsaki aktivnosti uporabijo tudi glagol.

6.2. Aktivnost naj bo zapisana tako, da je jasen prispevek študenta (izogibanje zapisom »sodelovanje pri ...« ter »pomoč pri ...«)

Nekateri zapisi so bili zapisani preveč splošno, zato iz njih nismo mogli sklepati, kaj je bila aktivnost študenta. Primer takšnega zapisa je »Sodelovanje pri tematskih dnevih«. Kjerkoli je bila uporabljena beseda »sodelovanje«, nismo mogli z gotovostjo reči, ali je študent posamezno dejanje izvajal ali pa je le prisostvoval in opravil manjšo nalogo. V navedenem

primeru bi študent lahko aktivno sodeloval tako, da bi promoviral zdravje z razlago nefarmakoloških ukrepov prisotnim, lahko pa bi bil zgolj prisoten ob farmacevtu in ga poslušal. Pri magistrski nalogi smo takšne aktivnosti sicer upoštevali kot del učnega izida na Bloomovem nivoju 3. Za načrte, ki se bodo pisali v prihodnje, pa bi avtorje opozorili, naj aktivnost zapišejo tako, da bo jasno razvidna aktivnost študenta.

6.3. Aktivnost naj bo zapisana kot aktivnost študenta in ne mentorja

V načrtih so se pojavile aktivnosti, ki so bile zapisane kot aktivnosti mentorja (na primer: Študenta se seznani z veljavnimi SOP), kljub temu da bi se naj v načrt pridobivanja kompetenc zapisale aktivnosti, s katerimi bi študent pridobival kompetence. Aktivnosti, ki so bile zapisane na ta način smo sicer glede na vsebino upoštevali kot aktivnost študenta, da pa bi bilo v prihodnosti manj možnosti za napake v razumevanju, priporočamo, da naj bodo aktivnosti vedno zapisane kot aktivnosti študenta.

6.4. Zapis naj bo v takšni obliki, da je jasno, kateremu učnemu izidu ustreza aktivnost

Nekatere aktivnosti so bile zapisane na tak način, da ni bilo popolnoma jasno, na kateri nivo po Bloomu se nanašajo, saj bi del aktivnosti lahko spadal pod en nivo, drug del pa pod drugega. Primer takšnega zapisa je »Dokumentiranje – SOPji, predstavitev, vodenje«. V tem primeru se zapis lahko razume kot nivo 3 (dokumentiranje in vodenje) ter kot nivo 1 (SOPji in predstavitev). Glede na razumevanje takšnih zapisov smo te aktivnosti pripisali več učnim izidom. Predpostavljamo, kaj pomeni določen zapis, bi se lahko izognili, če bi bili zapisi že prvotno zapisani v obliki, iz katere bi bilo jasno, kateremu učnemu izidu pripada aktivnost.

6.5. Aktivnosti se predvidijo glede na učne izide, ki jih vsebuje dokument Kompetenčni model PU-FFA in učni cilji

Pri nekaterih zapisih smo bili v dvomih, ali sploh pripadajo kateremu izmed učnih izidov. Aktivnosti »Seznanjanje z registriranimi imeni zdravil in MP« nismo mogli pripisati nobenega učnega izida, saj nobeden ne ustreza. V tem primeru sicer lahko najdemo dve rešitvi, prva je priporočilo mentorjem, naj pišejo aktivnosti na ta način, da ustrezajo učnim izidom obstoječega kompetenčnega modela, druga možna rešitev pa je nadgradnja kompetenčnega modela.

6.6. Naj bo za vsak učni izid predvidena aktivnost, razen če zaradi specifik lekarne to ni mogoče

Pri določenih kompetencah ni bilo predvidenih aktivnosti. Glede na obliko načrta, kjer je potrebno zapisati aktivnosti samo glede na kompetenco, sklepamo, da ne bi smelo biti težav najti vsaj aktivnosti za učne izide na Bloomovem nivoju 1, če že višji nivoji zaradi specifik lekarne niso mogoči. S to težavo smo se srečevali predvsem pri kompetenci Osnovni management lekarniške dejavnosti. Domnevamo, da so avtorji načrtov predpostavljali, da je študent že seznanjen s teoretičnimi vsebinami, izvajanje aktivnosti na tem področju pa se jim je zdelo manj pomembno v primerjavi z ostalimi področji.

6.7. Zapisane aktivnosti naj dosegajo vsaj Bloomov nivo 1

Kot težavo pojmuje tudi zapise aktivnosti, ki so pod Bloomovim nivojem 1. Tak zapis je recimo »Poiskati verodostojne vire s tega področja npr. zdrava prehrana, svetovanje posebnim skupinam bolnikom npr. diabetiki, hipertoniki, diete ob posameznih boleznih (povišan holesterol, putika)«. S tem, da študent samo poišče vire, ne pridobi ničesar. Ta primer aktivnosti bi bil ustrezen, če bi ga dopolnili z namenom. Kakor hitro bi takšna aktivnost pridobila namen (na primer z namenom poznavanja), bi ustrezala Bloomovemu nivoju 1. Predlagamo, da mentorji zapišejo aktivnosti na način, da ustrezajo vsaj prvemu nivoju.

6.8. Zapis aktivnosti naj ne bo prepis ali skrajšan zapis kompetence ali učnega izida

Nekatere aktivnosti so bile zapisane kot prepis ali skrajšan prepis imena kompetence ali učnega izida, recimo »Usmerjenost k pacientu: vklj. Skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov«. Težava takšnega zapisa je, da dejansko ne pove ničesar, zato ga tudi ni mogoče uvrstiti pod noben učni izid. Takšne zapise je nesmiselno pisati kot aktivnost, ker njihova vsebina lahko zajema vse aktivnosti, ki so vezane na takšno kompetenco, hkrati pa nihče, ki bere, ne ve, kaj naj bi študent delal.

6.9. Aktivnosti, ki so kot obvezne predpisane s strani Fakultete za farmacijo, ni smiselno pisati v načrt

Pisanje dnevnika praktičnega usposabljanja je obveznost vsakega študenta, ki opravlja praktično usposabljanje. Aktivnost je predpisana s strani fakultete in jo je nesmiselno pisati v načrt, saj mora to obveznost študent izpolniti ne glede na to, ali je zapisana v načrtu ali ne.

6.10. Iz zapisov, ki vsebujejo »javne kampanje«, »obisk predavanja«, »primeri« in »diskusije«, naj bo jasno razvidna njihova tema

Iz nekaterih aktivnosti ni bilo mogoče določiti njihove vsebine. To je težava pri zapisih kot je »Obisk predavanj«, saj se tekom predavanja študent tudi kaj nauči in s tem je izpolnjen učni izid na nivoju 1 po Bloomu. Če ne vemo teme predavanja, aktivnosti na tak način ne moremo uvrstiti in s tem izgubimo informacije. Sicer je takšna aktivnost tudi del Profesionalnosti in etičnosti, vendar je smiselno imeti tudi informacijo o temi, da se lahko izobraževanje spremlja tudi vsebinsko.

6.11. V kolikor je mogoče, naj vsaka zapisana aktivnost gradi zgolj en učni izid (npr. izogibanje zapisom »seznanitev z X in izvajanje X« ter naštevanju glede na učne izide nepovezanih aktivnosti na primer izdaja, svetovanje in signiranje)

Nekaterim aktivnostim smo pripisali več učnih izidov. Čeprav v nekaterih primerih kot je »PUZ«, tega ne moremo smatrati kot težavo, saj ta konkretna aktivnost spada tako pod kompetenco Usmerjenost k pacientu kot tudi pod Ovrednotenje ustreznosti zdravlja pacienta, pa bi se pri drugih zapisih dalo izogniti takšnemu načinu. Kot primer naj navedemo zapis »Izdaja zdravil, svetovanje in signiranje«. Ta zapis je sestavljen iz treh aktivnosti, od katerih vsaka pripada svojemu učnemu izidu. Čeprav je vsebinsko smiselno, saj se po navadi te aktivnosti dogajajo istočasno, pa je potrebno upoštevati Kompetenčni model PU-FFA, ki ločuje področji izdaje in svetovanja, sama izdaja in označevanje zdravil pa pripadata ločenima linijama kompetence Izdaja zdravil. Iz tega razloga priporočamo avtorjem načrtov, da preden zapišejo aktivnost, v Kompetenčnem modelu PU-FFA preverijo, ali želeno lahko pišejo kot del le ene kompetence.

7. Seznam predlaganih aktivnosti

Seznam predlaganih aktivnosti predstavlja seznam aktivnosti za vsak učni izid Kompetenčnega modela PU-FFA. Z njim želimo pokazati, katere so tiste aktivnosti, ki naj bi jih izvajali študenti z namenom graditve kompetenc. Na seznam smo uvrstili primerne aktivnosti iz vseh načrtov, kjer je bilo zapisanih aktivnosti manj ali jih ni bilo, pa smo sami predlagali smiselne aktivnosti. Celoten seznam se nahaja v Prilogi 3. Glede na dosedanje rezultate celovitosti in pokritosti, nas ne preseneča, da smo samo pri 44 % učnih izidov sestavili seznam aktivnosti le na podlagi ustreznih zapisov v načrtih. To so učni izidi, ki so že v osnovi imeli več aktivnosti. Te aktivnosti so že zato imele večjo možnost, da so zajele vse vidike posameznega učnega izida. Pri 27 % učnih izidov smo nekaj aktivnosti dodali, ker smo

po pregledu vsebine učnih izidov ugotovili, da aktivnosti iz načrtov ne zajamejo celotnega učnega izida. Kot primer, zakaj in kako smo dodajali aktivnosti, lahko navedemo učni izid »Pojasni osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravila na primerih posameznih populacijskih skupin (starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki) in različnih farmakoterapijskih področjih.«. Aktivnosti, ki smo jih za ta učni izid našli v načrtih sta bili »Razumevanje najpogostejših težav pri uporabi medicinskih pripomočkov« in »Razumevanje najpogostejših težav pri uporabi zdravil«. Ti dve aktivnosti se lahko nanašata na katerokoli farmakoterapijsko področje, ker pa so v učnem izidu farmakoterapijska področja posebej izpostavljena, smo predlagali aktivnost »Razloži ustrezno uporabo zdravil na primerih različnih farmakoterapijskih področjih (kaj so posebnosti posameznega področja in zakaj)«. Ta aktivnost namreč dodatno opozori na del vsebine učnega izida, z izvajanjem tega pa študent izboljša svoje sposobnosti na področju kompetenc. Učni izid posebej izpostavlja tudi populacijske skupine, aktivnosti iz načrtov pa ne omenjata posebej, na katero populacijo se nanašata, zato menimo, da bi bilo pri tem učnem izidu smiselno dopisati aktivnost, ki se nanaša na posebne populacijske skupine – »Razloži ustrezno uporabo zdravil na primerih posameznih populacijskih skupin (zakaj je določena populacijska skupina posebna)«.

4 % učnih izidov so sicer imeli predvidene aktivnosti, vendar je bil zapis aktivnosti tak, da se iz njih ni natančno videlo, kako njihova vsebina ustreza učnemu izidu. To lahko ponazorimo s primerom učnega izida »Pojasni delovanje timov v lekarniški dejavnosti v Sloveniji oz. izbrani instituciji.«. Aktivnosti za ta izid sta »Spoznavanje sodelavcev« in »Spoznavanje drugih zdravstvenih delavcev v Zasavju (zdravniki, patronaža)«, iz njiju lahko sklepamo, da s spoznavanjem delavcev v lekarni in drugih zdravstvenih delavcev, študent razume, kako deluje tim znotraj lekarne, razume pa tudi delovanje timov različnih poklicev. V okviru seznama predlaganih aktivnosti smo želeli, da je že iz oblike zapisa jasna vsebina učnega izida, zato smo ti dve aktivnosti preoblikovali v »Pojasni delovanje tima v lekarni (farmacevti, farmacevtski tehniki)« in »Pojasni medpoklicno sodelovanje«.

Za 25 % učnih izidov v načrtih ni bilo predvidene nobene aktivnosti. Možni razlogi za to so razloženi v podpoglavju 5.1.. Pri pisanju aktivnosti za takšne učne izide smo skušali nasloviti vse vidike učnega izida. V primeru učnega izida »Ovrednoti način upravljanja samega sebe«, ki spada pod kompetenco Upravljanje s samim sabo, smo tako želeli zapisati aktivnosti, ki se nanašajo na upravljanje s časom (»Ovrednoti svoje upravljanje s časom«), na organiziranost (»Ovrednoti svojo organiziranost«), izpopolnjevanje (»Ovrednoti svoje izpopolnjevanje«) ter na napake pri upravljanju s samim sabo (»Ovrednoti svoje napake pri upravljanju s samim sabo«).

8. Predlogi za nadgradnjo učnih izidov

Omenili smo že, da nekaterim zapisanim aktivnostim nismo mogli pripisati učnega izida, ker jim nobeden ni ustrezal. Po pregledu tem takšnih aktivnosti smo pripravili predlog nadgradnje učnih izidov, ki se nahaja v prilogi 4

8.1. Poznavanje uporabe informacijske tehnologije in seznanitev z vodenjem evidenc

Najpogostejša aktivnost, ki v dosedanjem kompetenčnem modelu ni imela ustreznega učnega izida, je poznavanje uporabe informacijske tehnologije. Med učnimi izidi se sicer nahaja vsebinsko podoben učni izid, a ustreza Bloomovemu nivoju 3. Menimo, da je smiselno uvesti tudi učni izid na Bloomovem nivoju 1, saj se je za delo v lekarni potrebno naučiti uporabe računalniškega programa. To mišljenje podpirajo tudi izsledki analize načrtov, ki v okviru poznavanja informacijske tehnologije, omenjajo predvsem računalniški program. Podobna situacija je tudi z vodenjem evidenc, zato iz istih razlogov uvajamo v predlog nadgradnje učnih izidov tudi učni izid z vsebino, ki opredeljuje poznavanje postopka vodenja evidenc.

8.2. Kemikalije in nevarne snovi

Kemikalije in nevarne snovi niso posebej opredeljene v učnih izidih. Ker je več študentov glede na zapise v načrtih sprejemalo in shranjevalo oboje, bi bilo smiselno to vsebino vključiti v kompetenčni model. Predlagamo, da se navedeno vključi pod preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja tako, da se zapis spremeni v »medicinski pripomočki in drugo blago (sredstva za nego in varovanje zdravja, živila za posebne zdravstvene namene, vhodne surovine ter nevarne snovi)«. V predlogu nadgradnje učnih izidov smo ta zapis vključili pod Bloomov nivo 2, ker pa se vsebinsko enaki Bloomovi nivoji navezujejo, zapisano velja tudi za tretji nivo.

8.3. Izdaja zdravil brez recepta

Naslednji zapis, ki ni imel ustreznega učnega izida, je bil »Izdaja zdravil brez recepta«. Ta aktivnost se je v načrtih pojavljala predvsem v okviru kompetence Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov, zato smo se tudi pri predlogu nadgradnje učnih izidov odločili, da vsebino te aktivnosti združimo z vsebino kompetence Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov, tako da smo opredelili, da lahko izdaja zdravil poteče na podlagi recepta ali brez njega.

8.4. Intervencije in njihovo beleženje

Šeste Bloomove nivoje pod kompetenco Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili razumemo kot intervencije, čeprav niso zapisane točno s to besedo. Zaradi tega v predlogu nadgradnje nismo pisali posebnega učnega izida z intervencijo, temveč vsem trem Bloomovim nivojem 6 pri prej omenjeni kompetenci dodali le beleženje intervencij.

8.5. Poznavanje homeopatskih zdravil in rastlinski pripravki, za katere je potrebno svetovanje

V načrtih smo večkrat zasledili omembo homeopatskih zdravil in rastlinskih pripravkov, za katere je potrebno svetovanje. Ker menimo, da bi moralo biti jasno, kaj je zdravilo in posledično, kaj vse spada pod ta termin, teh dveh tem nismo posebej opredelili v predlogu nadgradnje.

8.6. Poznavanje medicinskih pripomočkov in svetovanje pacientu o medicinskih pripomočkih

V imenih kompetenc zasledimo tako zdravila kot medicinske pripomočke, večkrat pa se zgodi, da se učni izidi osredotočajo le na zdravila. Zaradi tega vsem aktivnostim, katerih tema so bili medicinski pripomočki, nismo mogli pripisati ustreznega učnega izida, pri tem bi izpostavili poznavanje medicinskih pripomočkov ter svetovanje o medicinskih pripomočkih. Poznavanje medicinskih pripomočkov smo želeli zapisati na podoben način kot najdemo poznavanje zdravil v okviru kompetence Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta, a nismo našli ustrezne kompetence, kamor bi pripisali to aktivnost. Ker pa je poznavanje zdravil vključeno tudi pod kompetenco Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih, kjer v imenu kompetence najdemo tudi medicinske pripomočke, smo poznavanje medicinskih pripomočkov vključili pod to kompetenco. Svetovanje pacientu o medicinskih pripomočkih smo lažje umestili v kompetenčni model. V okviru kompetence Svetovanje pacientom še ni bilo učnega izida, ki bi govoril o svetovanju o medicinskih pripomočkih, zato smo to zapisali kot nov učni izid.

8.7. Varstvo pri delu

Varstvo pri delu v učnih izidih ni posebej opredeljeno, ker pa je ta vsebina omenjena v Pravilniku o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti (26), to vsebino upoštevamo kot del

zakonodajnih vidikov lekarniške dejavnosti (linija D kompetence Osnovni management lekarniške dejavnosti).

8.8. Izdaja prehranskih dopolnil

Čeprav je izdaja prehranskih dopolnil aktivnost, ki se je večkrat pojavila v načrtih, je v predlog nadgradnje učnih izidov nismo vključili. Menimo namreč, da se je zaradi omejenega časa trajanja praktičnega usposabljanja bolj smiselno osredotočati na zdravila in medicinske pripomočke.

8.9. Izdaja živil za posebno rabo

Izdajo živil za posebne zdravstvene namene smo uvrstili pod preskrbo, saj menimo, da je ta aktivnost pomembna vsebina, ki se jo spozna med praktičnim usposabljanjem. Aktivnosti nismo vključili pod kompetenco Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov, saj se ta kompetenca, kot sledi že iz njenega imena, orientira na zdravila in medicinske pripomočke. Ker pa preskrba zajema celotno pot od proizvajalca do končnega uporabnika, je tudi izdaja del preskrbe, zato smo aktivnost vključili v predlog nadgradnje v okviru že omenjenega zapisa »medicinski pripomočki in drugo blago (sredstva za nego in varovanje zdravja, živila za posebne zdravstvene namene, vhodne surovine ter nevarne snovi)«.

8.10. Informiranje pacientov o MZZ, TSZ, doplačilih

V kompetenčnem modelu je učni izid, ki govori o poznavanju sistemov terapevtskih skupin zdravil in medsebojno zamenljivih zdravil, vključno z doplačili, povezanimi z njimi. Glede na zapise, ki se pojavljajo v načrtih, bi predlagali uvedbo učnega izida, ki bi opredeljeval to vsebino na tretjem Bloomovem nivoju. Ta učni izid bi opredeljeval informiranje pacientov o umeščanju zdravil v sistem.

8.11. Vsebina smernic

Smernice so v okviru kompetence Izvajanje z dokazi podprte medicine na prvem Bloomovem nivoju omenjene le kot del primerjave s kliničnimi potmi in zdravstvenimi kazalci. Aktivnosti v načrtih, ki so se nanašale na poznavanje vsebine smernic, smo sicer za namene analize uvrstili pod drugi nivo, saj je potrebno poznati smernice, da lahko razložiš koncept z dokazi podprte medicine. Kljub temu pa menimo, da je smiselno uvesti dodatni učni izid na Bloomovem nivoju 1, ki bi opredeljeval poznavanje vsebine smernic, saj že zgled drugih kompetenc kaže takšen vrstni red.

8.12. Ocena tveganja

Ocena tveganja pri pripravi magistralnih zdravil in/ali galenskih izdelkov ni učni izid v dosedanjem kompetenčnem načrtu. Menimo, da je pomembno, da se študent zaveda, kaj so lahko tveganja, ko izdeluje magistralne ali galenske pripravke, ter da ve, kako se takšnim tveganjem izogniti. Iz tega razloga predlagamo v okviru kompetence Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov nov učni izid, v okviru katerega bi študent preučil tveganja.

8.13. Komunikacija s starši in skrbniki

V kompetenčnem modelu nismo zasledili, da bi učni izidi opredeljevali komunikacijo s starši bolnih otrok ali s skrbniki pacientov. Ker je takšna komunikacija v lekarni pomembna in se tudi pogosto dogaja, kar kažejo tudi aktivnosti s to vsebino, predlagamo nadgradnjo učnega izida, ki opredeljuje komunikacijo s posebnimi skupinami pacientov z dodatnima skupinama (starši in skrbniki).

8.14. Informiranje o odpadnih zdravilih

Študent se glede na učne izide v okviru kompetence Osnovni management lekarniške dejavnosti seznani z ravnanjem z odpadnimi zdravili in pravilno rokuje z njimi. Ker pa je poleg tega, da ustrezno ravnanje z odpadnimi zdravili obvlada bodoči farmacevt, pomembno tudi, da pacienti vedo, kaj naj naredijo z odvečnimi zdravili ali zdravili s pretečenim rokom trajanja, je smiselno predvideti aktivnosti, v okviru katerih bi študenti to znanje predajali pacientom. Tega se mentorji zavedajo, saj so v načrte vključili tudi informiranje o odpadnih zdravilih. Predlagamo nadgradnjo učnih izidov v okviru kompetence Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih tako, da se vključi tudi ravnanje z odpadnimi zdravili na vseh Bloomovih nivojih te kompetence.

8.15. Ukrepi ob napakah pri izdaji

Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov na Bloomovem nivoju 5 predvideva ovrednotenje ustreznosti izdaje. Iz zapisov v načrtih pa ugotavljamo, da je poleg prepoznavanja morebitnih napak pomembno tudi ustrezno ukrepanje ob napaki pri izdaji, zato predlagamo uvedbo novega učnega izida s to vsebino.

8.16. Protokoli

V načrtih se večkrat omenjajo protokoli. Ti so opredeljeni v imenu kompetence, ki govori o izvajanju z dokazi podprte lekarniške dejavnosti. V učnih izidih sicer niso omenjeni, iz načrtov pa ni mogoče razločiti, kakšne protokole so imeli mentorji v mislih, zato dodatnega ali nadgradnje že obstoječega učnega izida s to vsebino ne predvidevamo.

8.17. Organizacija - Bloomov nivo 3

Aktivnosti v načrtih govorijo tudi o organizaciji na tretjem Bloomovem nivoju. Glede na opisano vsebino je to del kompetence Osnovni management lekarniških dejavnosti, kjer predlagamo vpeljavo učnega izida »Ustrezno izvaja prakso, skladno s sistemskimi in organizacijskimi zahtevami«. Ta uvedba se nam zdi smiselna, saj na tretjem nivoju še ni učnega izida, ki bi govoril o organizaciji.

8.18. Poznavanje ostalega blaga v lekarni in poznavanje lastniških imen

Za aktivnosti z vsebino poznavanje ostalega blaga in poznavanje lastniških imen ne predlagamo novih učnih izidov ali nadgradnje obstoječih. Pri ostalem blagu bi morali zapisati natančneje, kaj je mišljeno, sicer pa je to delno že vključeno v preskrbo. Poznavanje lastniških imen pa je del poznavanja zdravil.

8.19. Poznavanje interakcij

Interakcije so del kompetence Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta, zato smo jih v okviru učnih izidov te kompetence tudi dodali. Z njihovo uvrstitvijo pod Bloomov nivo 4 smo zajeli vse aktivnosti, vezane na interakcije, ki so se pojavljale v načrtih – preverjanje, ovrednotenje in upoštevanje interakcij.

8.20. Izvajanje farmakovigilance

Izvajanje farmakovigilance je bila sicer manjkrat omenjena aktivnost v načrtih, kljub temu pa smo na njeni podlagi predlagali nov učni izid na tretjem Bloomovem nivoju (farmakovigilanca je na prvem nivoju že opredeljena). Za to smo se odločili, ker menimo, da je spremljanje zdravila po utrženju pomembna aktivnost, ki jo izvaja magister farmacije v lekarni.

8.21. Predlogi izboljšav učnih izidov, ki ne izhajajo iz načrtov

Predlagali smo še nekaj sprememb, ki ne izvirajo iz tem aktivnosti, ki jim nismo mogli pripisati učnega izida. Prva takšna aktivnost je reševanje reklamacije, ki ima sicer dva vidika. Lahko je del Osnovnega managementa lekarniške dejavnosti, kamor spada uporaba računalniškega programa, vodenje evidenc in podobno, drugi vidik pri tem je pa komunikacijski, saj je lahko komunikacija ob reklamaciji nekoliko drugačna, kar je posledica nezadovoljstva pacienta. Zaradi tega predlagamo, da se v okviru učnega izida, ki govori o komunikaciji z agresivnimi in pasivnimi pacienti doda še reševanje reklamacije ter reševanje konfliktnih situacij, kar lahko izhaja tudi iz reklamacij. Pri kompetenci Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov predlagamo, da se pri vseh učnih izidih jasno vidi, da veljajo tako za magistralne pripravke kot tudi za galenske izdelke. Prav tako menimo, da je pri učnem izidu na prvem Bloomovem nivoju smiselno dopisati še poznavanje načina priprave, sicer bi vse aktivnosti, ki govorijo o tem, pristale na drugem Bloomovem nivoju, čeprav je samo poznavanje prvi Bloomov nivo. V okviru Usmerjenosti k pacientu pa se nam zdi pomembno, da študent pozna programe farmacevtske skrbi, zato predlagamo uvedbo učnega izida s to vsebino.

Zaključki

Ugotovili smo:

- da aktivnosti iz načrtov pred in po pripisu učnih izidov niso enakomerno porazdeljene po domenah in kompetencah zaradi neustreznega razvrščanja aktivnosti pod kompetence oziroma mentorji posvečajo določenim kompetencam večjo pozornost,
- da se celovitost na individualnem nivoju zelo razlikuje (najmanjša je 6 %, največja 43 %), hkrati pa niti en načrt ne dosega vsaj 50 odstotne celovitosti, podobno je tudi na nivoju učnih centrov, glede na vrsto lekarne pa vidimo, da nikjer povprečna celovitost ne presega niti 30 %,
- da pri upoštevanju vseh načrtov najdemo za vsak Bloomov nivo 3 vsaj eno aktivnost, Bloomov nivo 2 pa je tisti nivo, pri katerem največkrat ne najdemo nobene aktivnosti, pri upoštevanju pokritosti glede na vrsto lekarne pa vidimo, da različne vrste lekarne dajejo prednosti različnim kompetencam in učnim izidom,
- da so zapisi aktivnosti v načrtih večkrat neustrezni, kar onemogoča popolnoma pravilno razumevanje in posledično vpliva na ustreznost rezultatov,
- da le za 44 % učnih izidov lahko dobimo nabor aktivnosti iz aktivnosti, ki so jih mentorji zapisali v načrte, četrtnina učnih izidov pa nima v nobenem načrtu predvidene niti ene aktivnosti,
- da se v načrtih pojavijo smiselne aktivnosti, ki jih v obstoječem kompetenčnem modelu ni, te aktivnosti lahko predstavljajo nadgradnjo obstoječega kompetenčnega modela.

VIRI IN LITERATURA

1. A Competency Framework for Pharmacy Practitioners to Provide Minimum Standard of Pharmaceutical Review: The General Level Framework Handbook
http://www.codeg.org/fileadmin/codeg/pdf/SMPU_GLF_Handbook.pdf Dostop: 19.2.2017
2. The Pharmaceutical Society of Ireland. Core competency framework
<http://www.thepsi.ie/gns/pharmacy-practice/core-competency-framework.aspx>
Dostop: 19.2.2017
3. Mills E., Farmer D., Bates I., Davies G., Webb D., McRobbie D. Development of an evidence-led competency framework for primary care and community pharmacists. The Pharmaceutical Journal. Vol. 275. 2005:48-52
4. Teodorescu T. Competence versus competency – what is the difference? Performance Improvement. Vol. 45. 2006: 27-30
5. International pharmaceutical federation. A Global Competency Framework for Services Provided by Pharmacy Workforce
http://www.fip.org/files/fip/PharmacyEducation/GbCF/GbCF_v1_online_A4.pdf
Dostop: 19.2.2017
6. Lekarniška zbornica Slovenije. Katalog kompetenc magistra farmacije v lekarniški dejavnosti http://ucilnica1516.ffa.uni-lj.si/pluginfile.php/2821/mod_resource/content/0/LZS-Katalog%20kompetenc.pdf
Dostop: 19.2.2017
7. Overbaugh RC, Schultz, L. Bloom's taxonomy.
<http://www.odu.edu/content/dam/odu/col-dept/teaching-learning/docs/blooms-taxonomy-handout.pdf> Dostop: 19.2.2017
8. Bloom BS, Engelhart MD, Furst EJ, Hill WH, Krathwohl DR. Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals. New York: David McKay Company. 1956
9. Churches, A. Bloom's taxonomy Blooms digitally.
<http://www.techlearning.com/article/8670> Dostop: 19.2.2017
10. Forehand, M. Bloom's taxonomy: Original and revised.
http://epltt.coe.uga.edu/index.php?title=Bloom%27s_Taxonomy Dostop: 19.2.2017
11. Bloom's Taxonomy Verb Chart <https://tips.uark.edu/blooms-taxonomy-verb-chart/>
Dostop: 19.2.2017

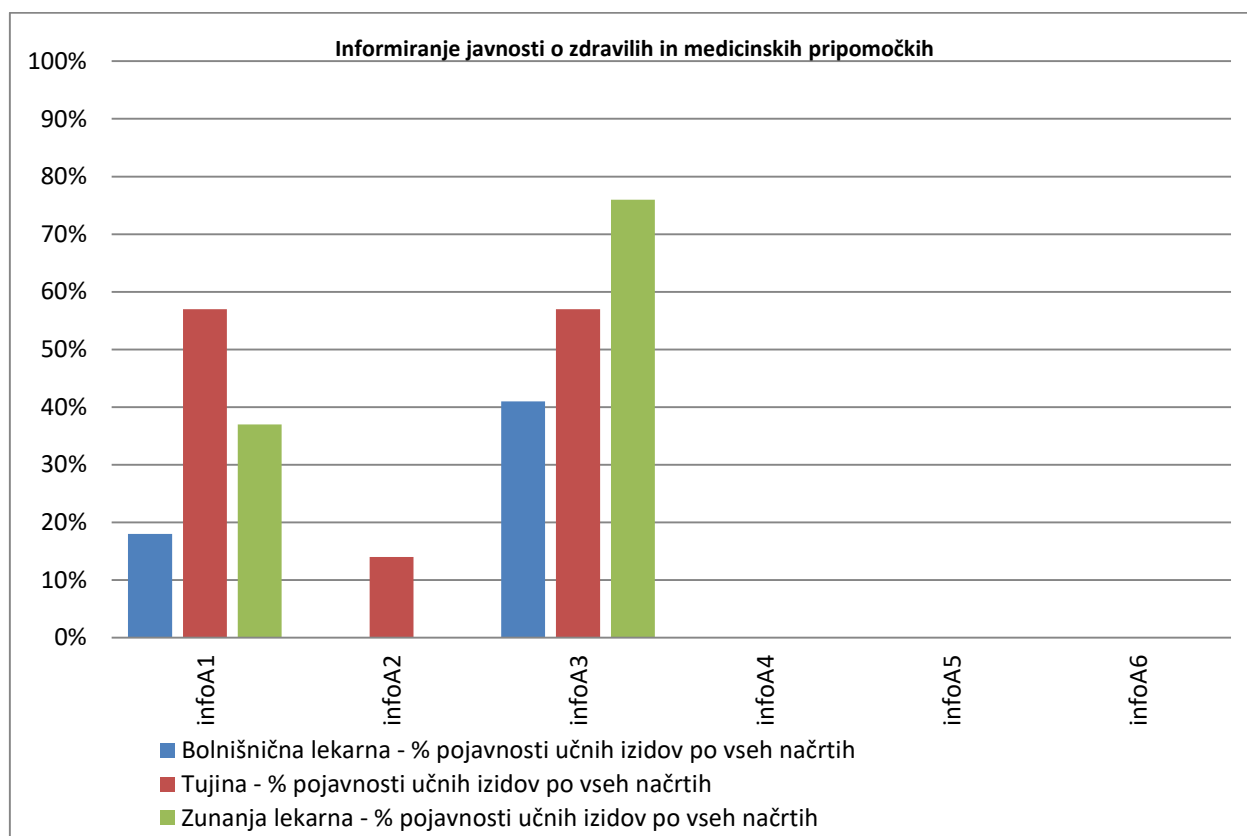
12. Zakon o zdravstveni dejavnosti (Ur.l. RS, št. 23/2005) <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/54447> Dostop: 31.1.2017
13. Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/04, 38/06, 84/09, 107/10 – ZPPKZ, 42/12 in 4/15) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV4148> Dostop: 31.1.2017
14. Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij EU 2005/36/ES <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:sl:PDF> Dostop: 31.1.2017
15. Učni načrt za praktično usposabljanje
16. Kos M. PU predstavitev 2015-10-06 <http://ucilnica1516.ffa.uni-lj.si/course/view.php?id=48> Dostop: 31.1.2017
17. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati zavod za izvajanje praktičnega pouka dijakov zdravstvenih šol in študentov visokošolskih zavodov za podelitev naziva učni zavod (Ur.l. RS, št. 103/2005) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV6607> Dostop: 31.1.2017
18. PU 2015-2016 Jesen-zima - Razporeditev študentov v učne centre http://ucilnica1415.ffa.uni-lj.si/pluginfile.php/5193/mod_resource/content/0/PU%202015-2016%20Jesen-zima%20-%20Razporeditev%20%C5%A1tudentov%20v%20u%C4%8Dne%20centre.pdf Dostop: 31.1.2017
19. PU 2015-2016 Pomlad-poletje - Razporeditev študentov v učne centre http://ucilnica1516.ffa.uni-lj.si/pluginfile.php/6895/mod_resource/content/3/Pomlad-poletje%20-%20razporeditev%20v%20u%C4%8Dne%20centre.pdf Dostop: 31.1.2017
20. Faza 0: Načrt in spremljanje usposabljanja v učnem centru – Načrt pridobivanja kompetenc na PU v učnem zavodu <http://ucilnica1516.ffa.uni-lj.si/course/view.php?id=48§ionid=544> Dostop: 31.1.2017
21. Načrt pridobivanja kompetenc na praktičnem usposabljanju v učnem centru <http://ucilnica1516.ffa.uni-lj.si/course/view.php?id=48§ionid=739> Dostop: 31.1.2017

22. Kompetenčni model PU-FFA <http://ucilnica1516.ffa.uni-lj.si/course/view.php?id=48§ionid=512> Dostop: 31.1.2017
23. Okvirni seznam lekarn, ki bodo izvajale PU v štud.l. 2015/2016
http://ucilnica1415.ffa.uni-lj.si/pluginfile.php/5143/mod_resource/content/3/Okvirni%20seznam%20lekarn%20PU%202015-2016.pdf Dostop: 8.12.2016
24. Lekarniška zbornica Slovenije .Lekarna
<http://www.lzs.si/Uporabno/Statistika/Lekarne/tabid/110/Default.aspx> Dostop: 14.12.2016
25. Fakulteta za farmacijo. Praktično usposabljanje EM FAR <http://www.ffa.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/prakticno-usposabljanje-em-far> Dostop: 8.12.2016
26. Pravilnik o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 39/06 in 85/16 – ZLD-1)
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5467> Dostop: 8.12.2016

PRILOGE

Priloga 1 – Pokritost glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne

Slike 23-37 prikazujejo kolikšen je delež načrtov, ki vsebujejo posamezni učni izid ob upoštevanju vseh načrtov glede na vrsto lekarne, in primerjavo pojavnosti med vrstami lekarn. Vsaka slika predstavlja eno kompetenco. Na slikah se pojavljajo šifre, ki predstavljajo učne izide, pomen šifer je zaradi dolžine zapisa učnih izidov predstavljen pod posamezno sliko.

Slika 23: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA1 - Opiše osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: pomen ustreznega odmerka, režima uporabe, načina aplikacije, sočasno uživanje zdravil, sočasno uživanje hrane, sočasno uživanje alkohola, deljenje trdnih farmacevtskih oblik, kontraindikacije, previdnostni ukrepi pri vožnji in upravljanju strojev, shranjevanje zdravil, pozornost na posebne populacijske skupine: starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki

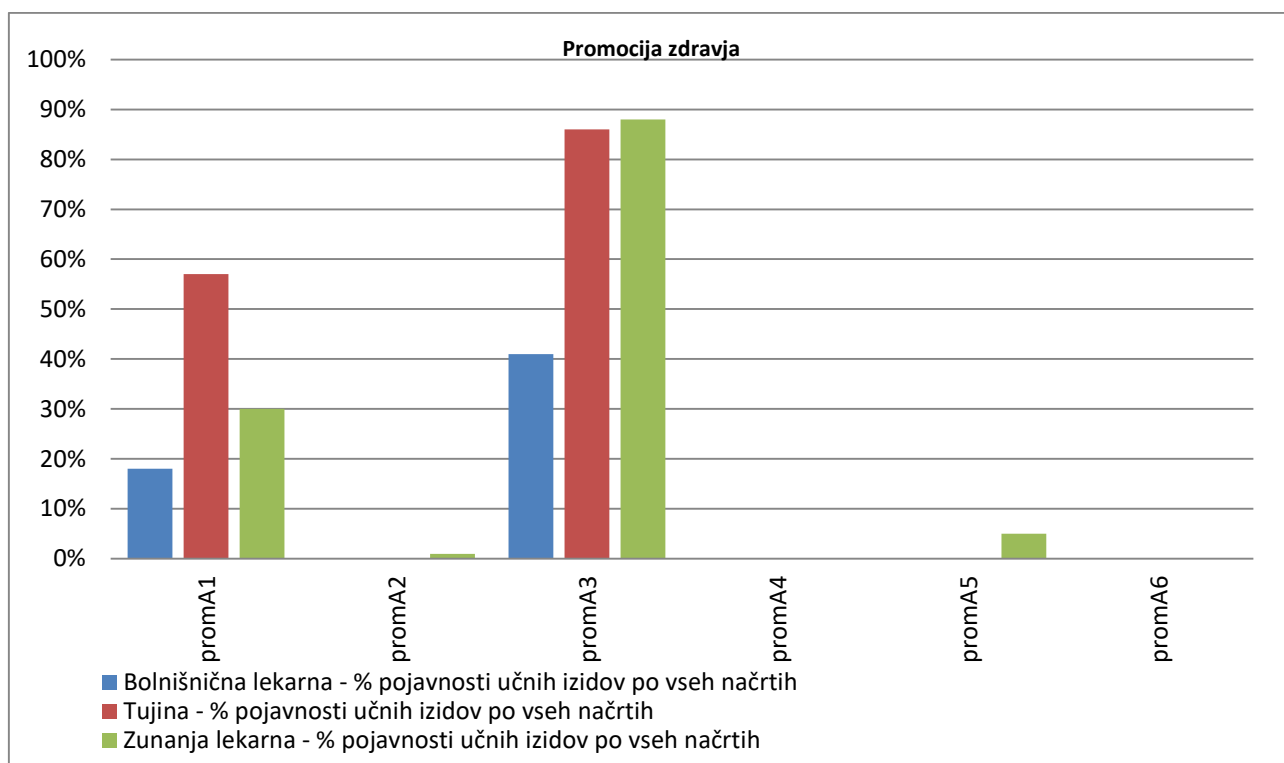
infoA2 - Pojasni osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravila na primerih posameznih populacijskih skupin (starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki) in različnih farmakoterapijskih področjih

infoA3 - Izvede aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA4 - Opredeli potrebe prebivalstva in pacientov po informiranju o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA5 - Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

infoA6 - Razvije nove aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

Slika 24: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Promocija zdravja

promA1 - Definira in opiše temeljne značilnosti ter strateške pristope promocije zdravja

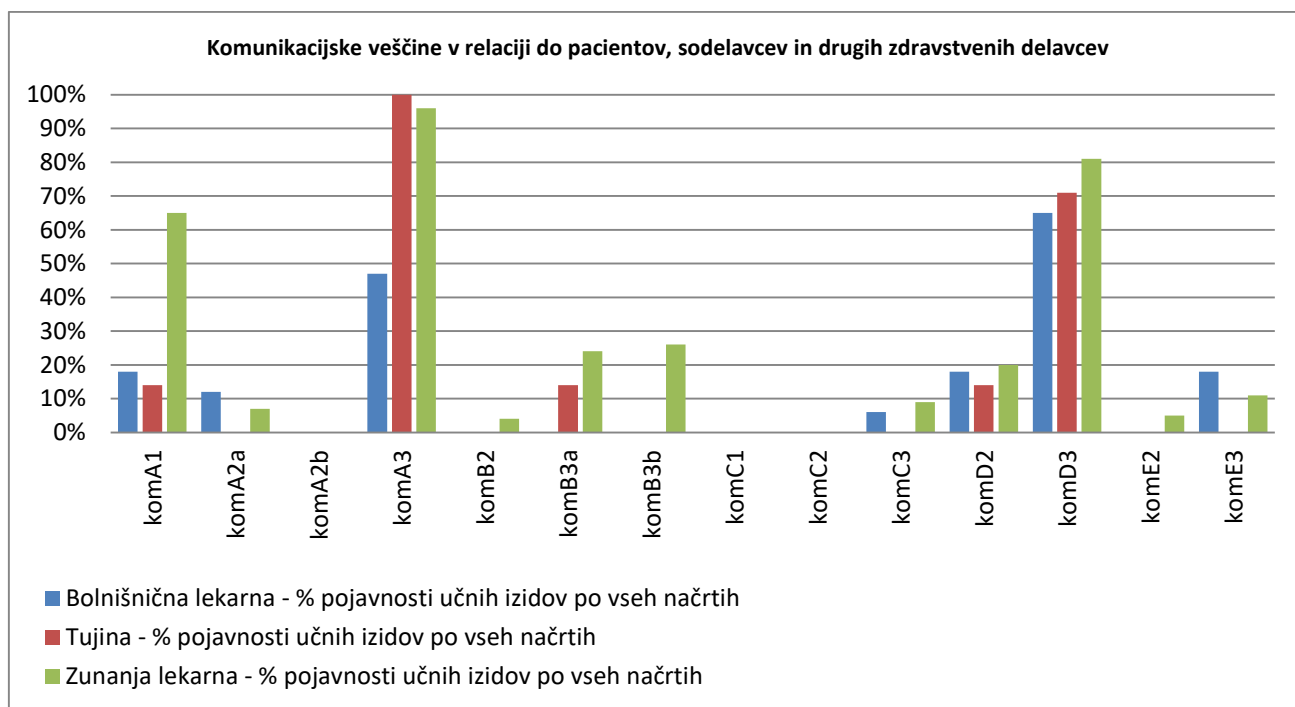
promA2 - Pojasni promocijo zdravja na primerih aktivnosti

promA3 - Izvede aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev

promA4 - Prouči javnozdravstvene vidike in potrebe po promociji zdravja

promA5 - Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti promocije zdravja

promA6 - Razvije nove aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev

Slika 25: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Komunikacijske veščine v relaciji do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev

komA1 - Opiše osnovne elemente medosebne verbalne in neverbalne komunikacije ter njen pomen za k pacientu usmerjeno delovanje

komA2a - Pojasni učinkovit način pogovora s pacientom: začetek pogovora: Ima ustrezen prvi stik s pacientom: pozdravi, stik z očmi, povabi v pogovor, prisluhne ...). Ugotovi, komu je zdravilo namenjeno, način pridobivanja informacij od pacienta: Uporablja ustrezne vrste vprašanj glede na potrebe pogovora (preplet odprtih in zaprtih vprašanj tako, da pacient ne odgovarja zgolj z DA in NE). Občutljive teme ipd. (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...), podajanje relevantnih informacij skladno s potrebami in zmožnostjo dojemanja pacienta (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...), ustrezno vodenje pogovora: posluša, usmerja in se odziva na njegove potrebe in dejanja, je asertiven in empatičen. Uporablja izraze, ki so pacientu razumljivi. Uporablja ustrezno glasnost in tempo govora. Vzdržuje očesni stik s pacientom. Ima ustrezno držo (odprta drža, rahla nagnjenost k pacientu, usmerjenost k pacientu) gibe (nadzorovani, usklajeni) in mimiko. zaključek pogovora: Poda pisno informacijo o uporabi zdravila (signatura oz. druga pisna navodila). Pacienta povpraša po morebitnih dodatnih vprašanjih. Preveri pacientovo razumevanje ključnih informacij o uporabi zdravila oz. povzame ključne informacije

komA2b - Pojasni ovire pri komunikaciji s pacienti

komA3 - V praksi uporabi učinkovit način pogovora s pacienti

komB2 - Pojasni komunikacijske izzive posebnih populacijskih skupin pacientov in ustrezne načine komunikacije

komB3a - V praksi asertivno komunicira z agresivnimi in pasivnimi pacienti

komB3b - V praksi učinkovito komunicira s pacienti, ki imajo specifične izzive pri komunikaciji: starejši, otroci, naglušni, slabovidni, komunikacija občutljivih tem ipd.

komC1 - Opiše koncept sodelovanja pacientov ter dejavnike vpliva

komC2 - Pojasni koncept sodelovanja pacientov ter ukrepe za namenom izboljšanja sodelovanja na primerih

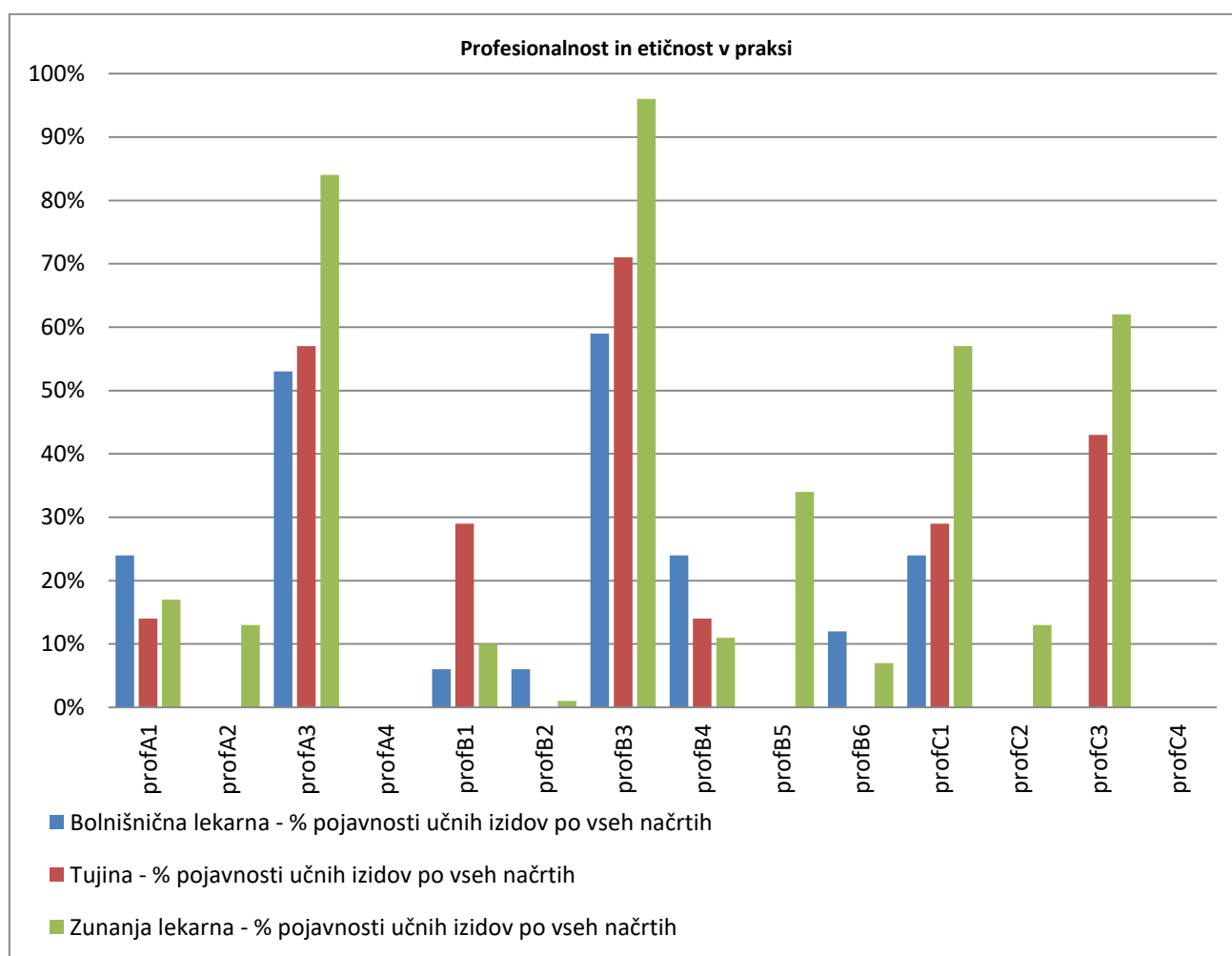
komC3 - V praksi učinkovito spremlja in izboljšuje sodelovanje pacientov

komD2 - Pojasni posebnosti pri komunikaciji z drugimi zdravstvenimi sodelavci

komD3 - V praksi učinkovito komunicira z drugimi zdravstvenimi sodelavci

komE2 - Pojasni posebnosti pri komunikaciji z uporabo informacijskih tehnologij

komE3 - V praksi učinkovito komunicira z uporabo informacijske tehnologije

Slika 26: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Profesionalnost in etičnost v praksi

profA1 - Opiše pomen profesionalnega delovanja: stremljenje k izboljšavam, zanesljivost, odgovornost, odnos do dela in sodelavcev ter pacientov ipd.

profA2 - Pojasni način zagotavljanja profesionalnega delovanja v praksi

profA3 - Deluje profesionalno v praksi

profA4 - Prouči profesionalnost svojega delovanja v praksi

profB1 - Opiše vlogo in pomen kontinuiranega profesionalnega razvoja

profB2 - Pojasni kontinuiran profesionalni razvoj in njegovo izvajanje na primerih

profB3 - Deluje skladno z načrtom za kontinuiran profesionalni razvoj

profB4 - Prouči izvajanje kontinuiranega profesionalnega razvoja

profB5 - Ovrednoti izvajanje načrta za kontinuiran profesionalni razvoj v praksi

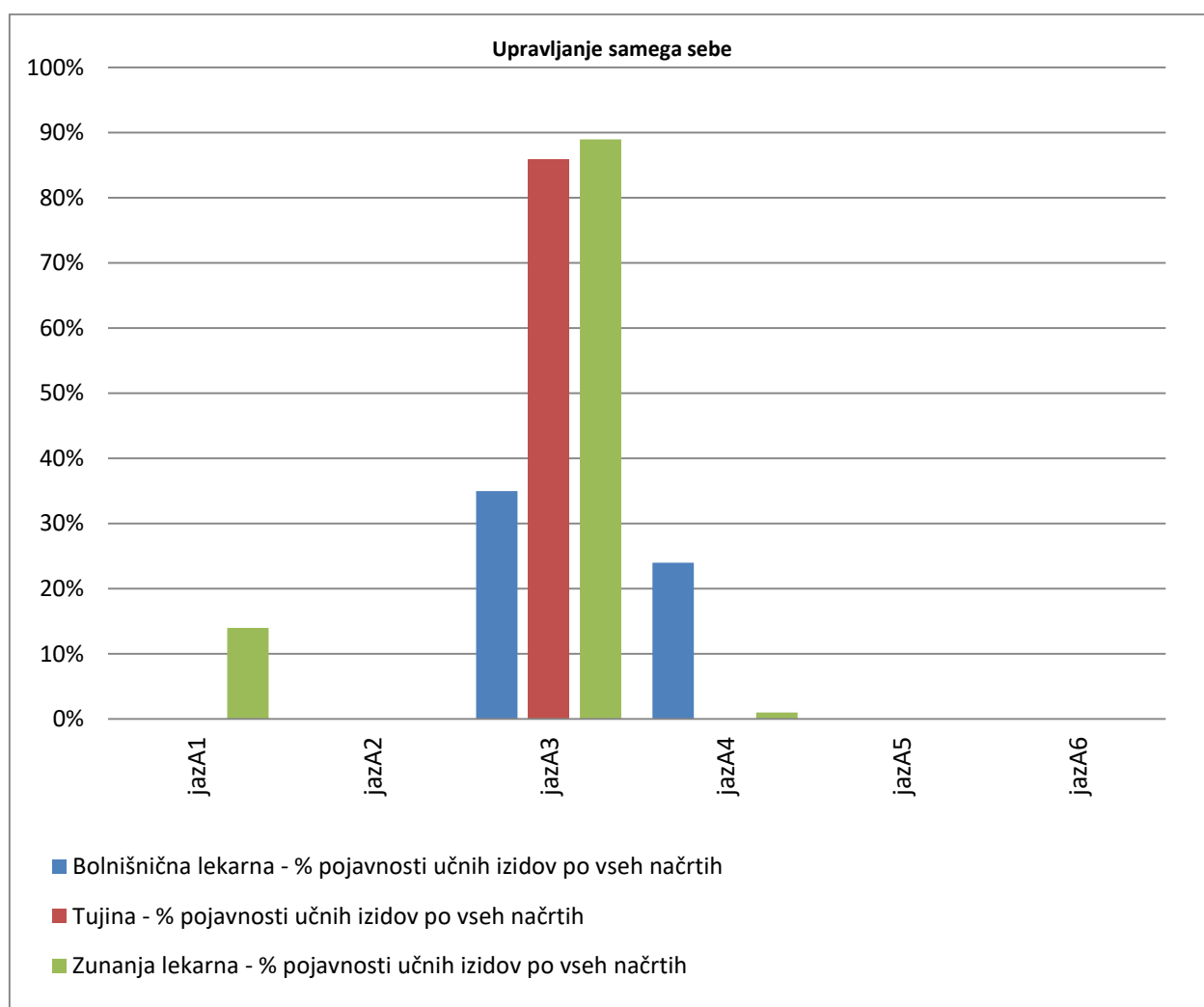
profB6 - Pripravi in vodi načrt za kontinuiran profesionalni razvoj

profC1 - Opiše osnovna etična načela

profC2 - Pojasni etične oz. deontološke kodekse, ki so v veljavi v slovenski praksi

profC3 - Uporabi etična načela v praksi

profC4 - Prouči etičnost ravnanja zdravstvenih delavcev v praksi

Slika 27: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Upravljanje samega sebe

jazA1 - Opiše pomen upravljanja samega sebe: organizacija svojega dela, upravljanje časa, upravljanje kontinuiranega profesionalnega razvoja, upravljanje administrativnih obveznosti vezanih na zaposlitev

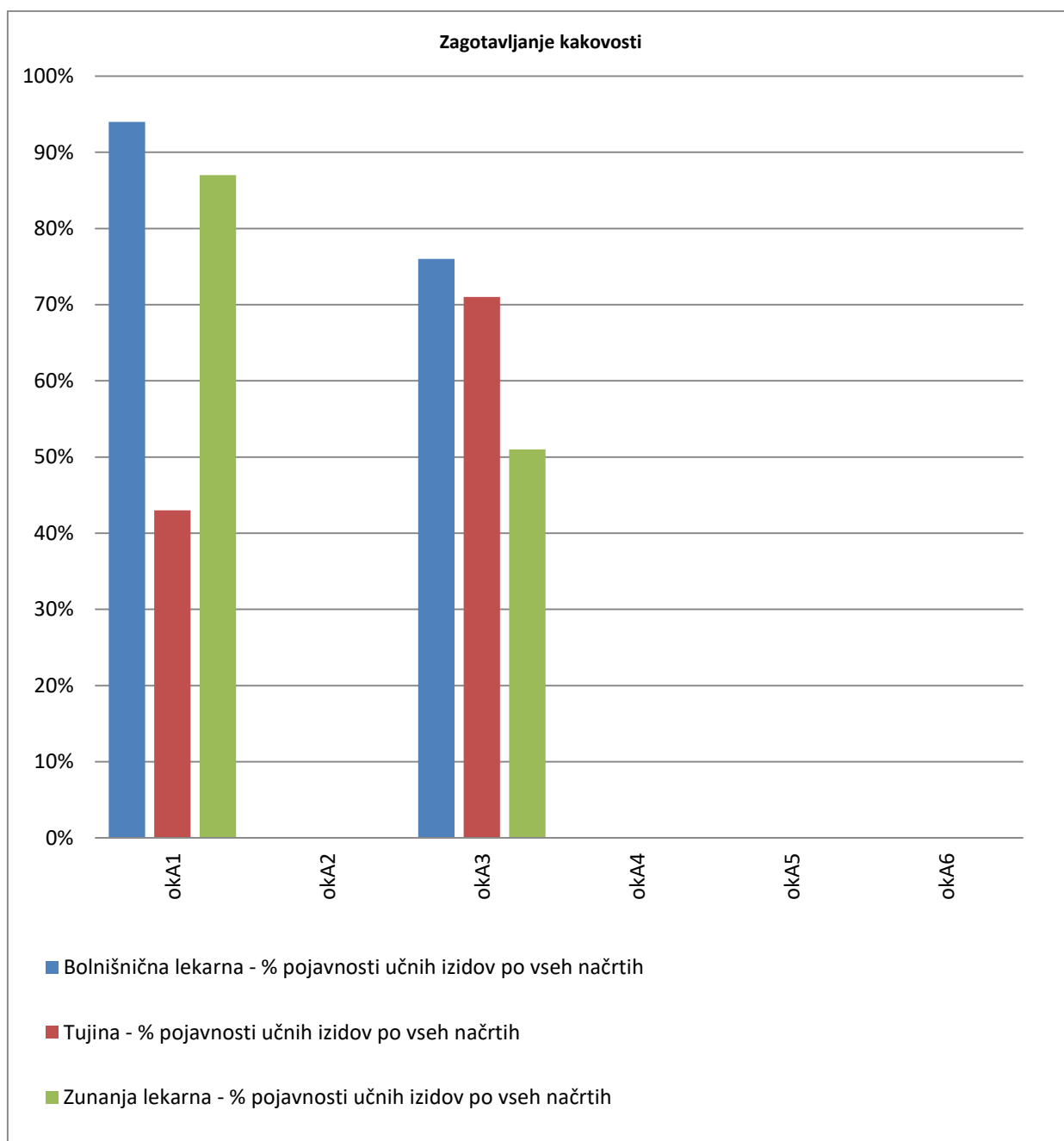
jazA2 - Pojasni način upravljanja samega sebe na primerih

jazA3 - Učinkovito upravlja samega sebe

jazA4 - Prouči način upravljanja samega sebe

jazA5 - Ovrednoti način upravljanja samega sebe

jazA6 - Izboljšuje način upravljanja samega sebe

Slika 28: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Zagotavljanje kakovosti

okA1 - Opiše osnovne koncepte zagotavljanja kakovosti: PDCA cikel, dokumentiranje, dobre prakse, standardni operativni postopki ipd.

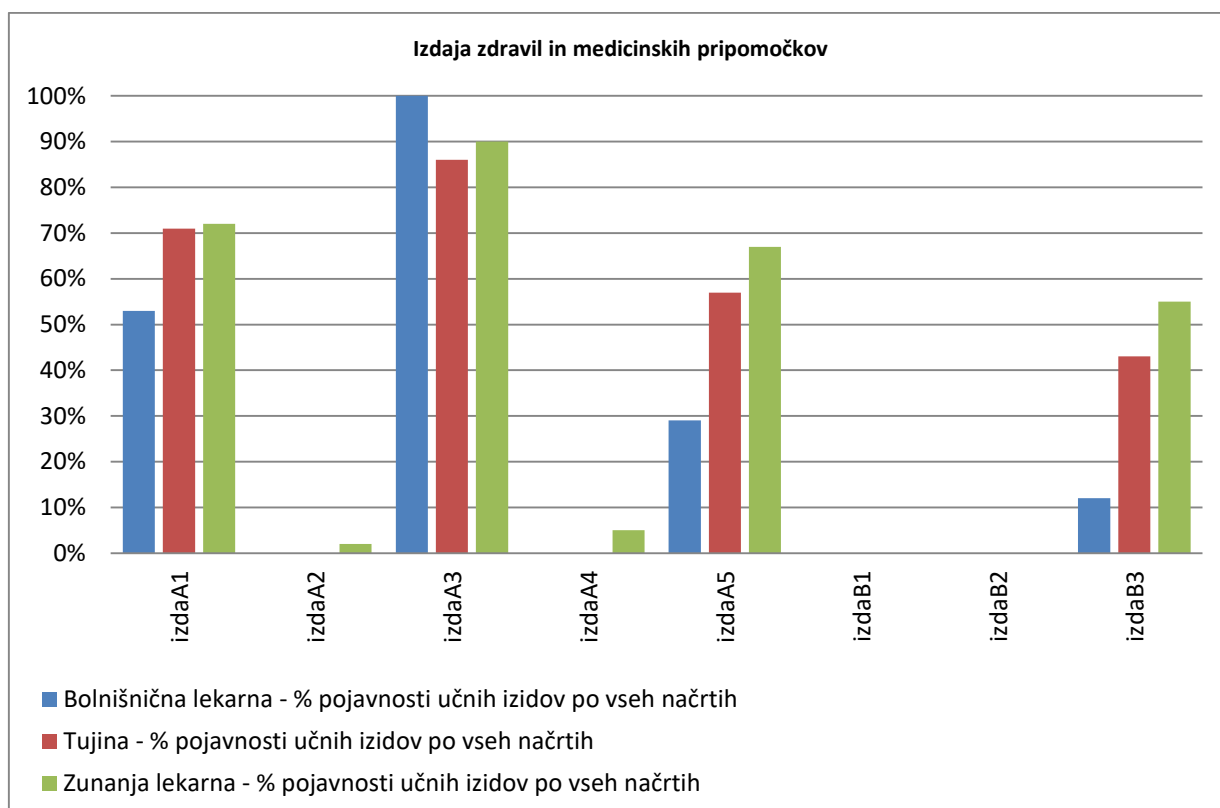
okA2 - Pojasni način zagotavljanja kakovosti na primerih

okA3 - Uporablja sistem zagotavljanja kakovosti v praksi

okA4 - Prouči sistem zagotavljanja kakovosti v praksi

okA5 - Ovrednoti sistem zagotavljanja kakovosti v praksi

okA6 - Izboljšuje sistem zagotavljanja kakovosti v praksi

Slika 29: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov

izdaA1 - Opiše vlogo, pomen in elemente predpisovanja ter izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico, vključujoč: vrsto receptov, pomen posameznih informacij, legalnost predpisa, na kaj je potrebno biti posebej pozoren (npr. pri narkotikih: osebni dokument, oznake receptov, dvojnik), obdelava recepta, vročitev

izdaA2 - Pojasni proces predpisovanja in izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico na primerih v praksi

izdaA3 - Izda zdravila in medicinske pripomočke na podlagi recepta oz. naročilnice skladno z veljavnimi zakoni in predpisi

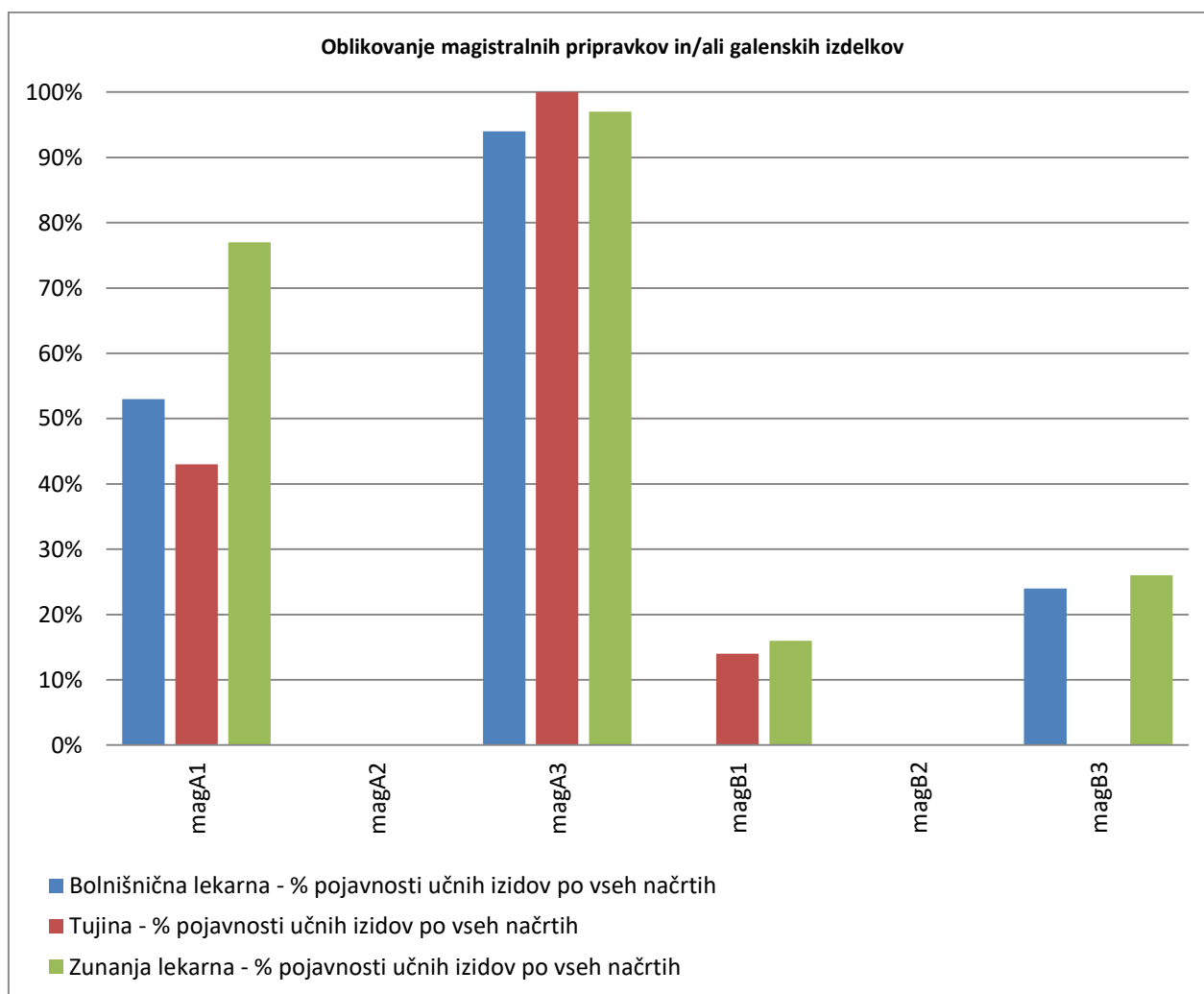
izdaA4 - Prouči izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice na lokalni ravni v relaciji do nacionalne ravni npr.: lastnosti zdravil, lastnosti pacientov

izdaA5 - Ovrednoti ustreznost izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice glede na veljavne zakone in predpise in opredeli morebitne zdravstvene napake pri predpisovanju in izdaji

izdaB1 - Opiše načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov, vključujoč: signaturo, simbole, s katerimi so označeni previdnostni ukrepi na embalaži zdravil, katere informacije so obvezne

izdaB2 - pojasni načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov na primerih

izdaB3 - V praksi ustrezno označi zdravila in medicinske pripomočke

Slika 30: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov

magA1 - Opiše vlogo in pomen ter osnovne značilnosti magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov

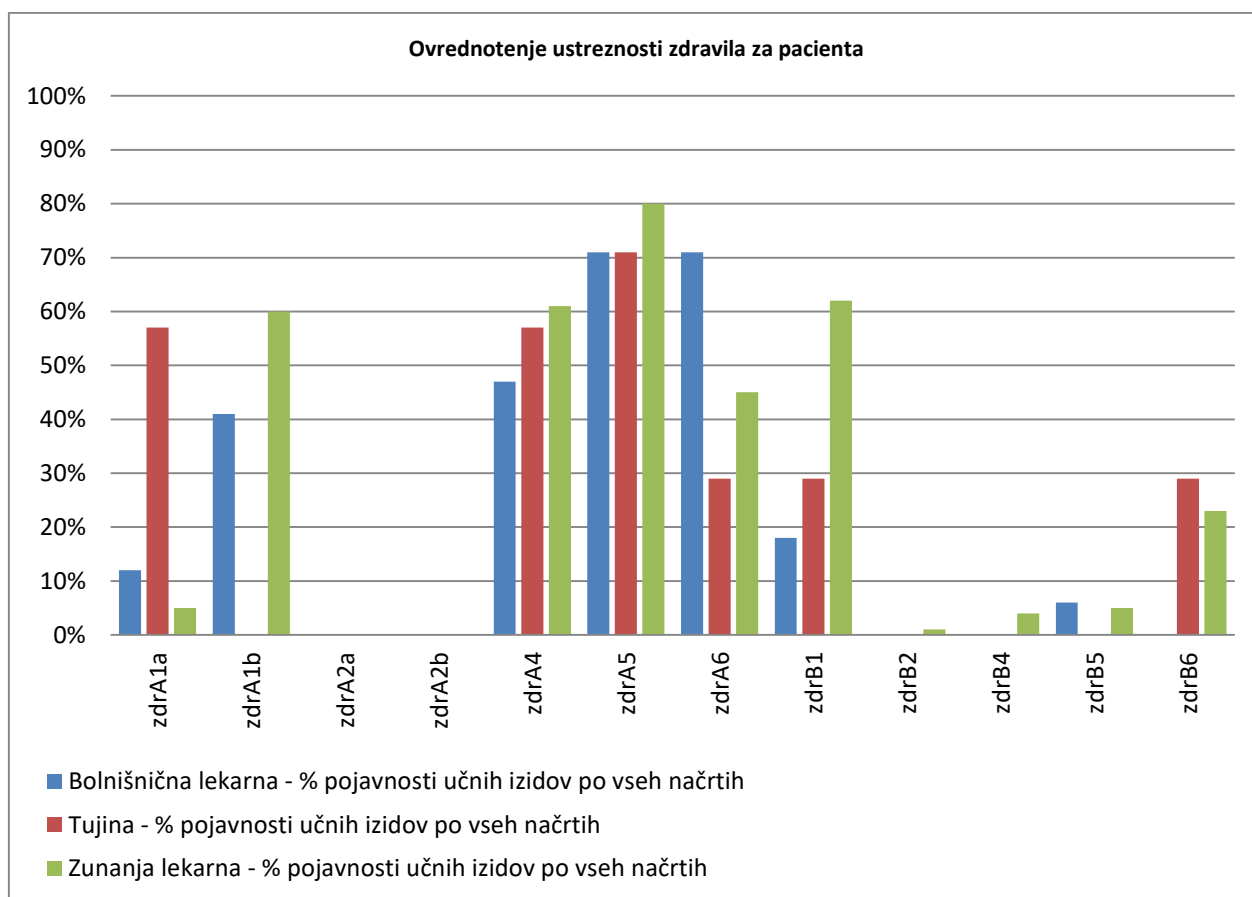
magA2 - Pojasni način priprave magistralnih pripravkov, ki so aktualni za obstoječo prakso, vključujoč: recepture, postopke in pogoje za izdelovanje, njihove osnovne značilnosti in kompatibilnosti z ostalimi snovmi, mazilne podlage, preračun potrebnih količin za pripravo, ukrepe za preprečevanje kontaminacije pripravka z namenom zaščite izdelovalca ali uporabnika magistralnih pripravkov, način izdaje magistralnih zdravil skladno z zahtevami in predpisi ZZS, vire o magistralnih pripravkih

magA3 - Izdela magistralni pripravek v skladu z veljavnimi zakoni, predpisi in dobrimi praksami

magB1 - Opiše načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov

magB2 - Pojasni načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov na primerih

magB3 - V praksi ustrezno označi magistralne pripravke in galenske izdelke

Slika 31: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta

zdrA1a - Opiše osnovne klinične značilnosti velikih javnozdravstvenih problemov

zdrA1b - Opiše vidike učinkovitega in varnega zdravljenja z zdravilom ter sistemski, z dokazi podprt pristop k zdravljenju velikih javnozdravstvenih problemov vključujoč nefarmakološke pristope

zdrA2a - Pojasni pomen specifičnih informacij o pacientu, ki so pomembne za njegovo zdravstveno stanje in zdravljenje z zdravili

zdrA2b - Pojasni pomen nefarmakološkega zdravljenja v celostnem pristopu zdravljenja velikih javnozdravstvenih problemov

zdrA4 - Prouči pomen informacij o učinkovitosti in varnosti zdravila za izbranega pacienta upoštevajoč lastnosti pacienta, njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter organizacijske in sistemske zahteve, ki vplivajo na izbiro in zdravljenje z izbranim zdravilom

zdrA5 - Ovrednoti in presodi ustreznost zdravljenja z zdravilom za izbranega pacienta

zdrA6 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavce in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustreznem predpisanem zdravilu

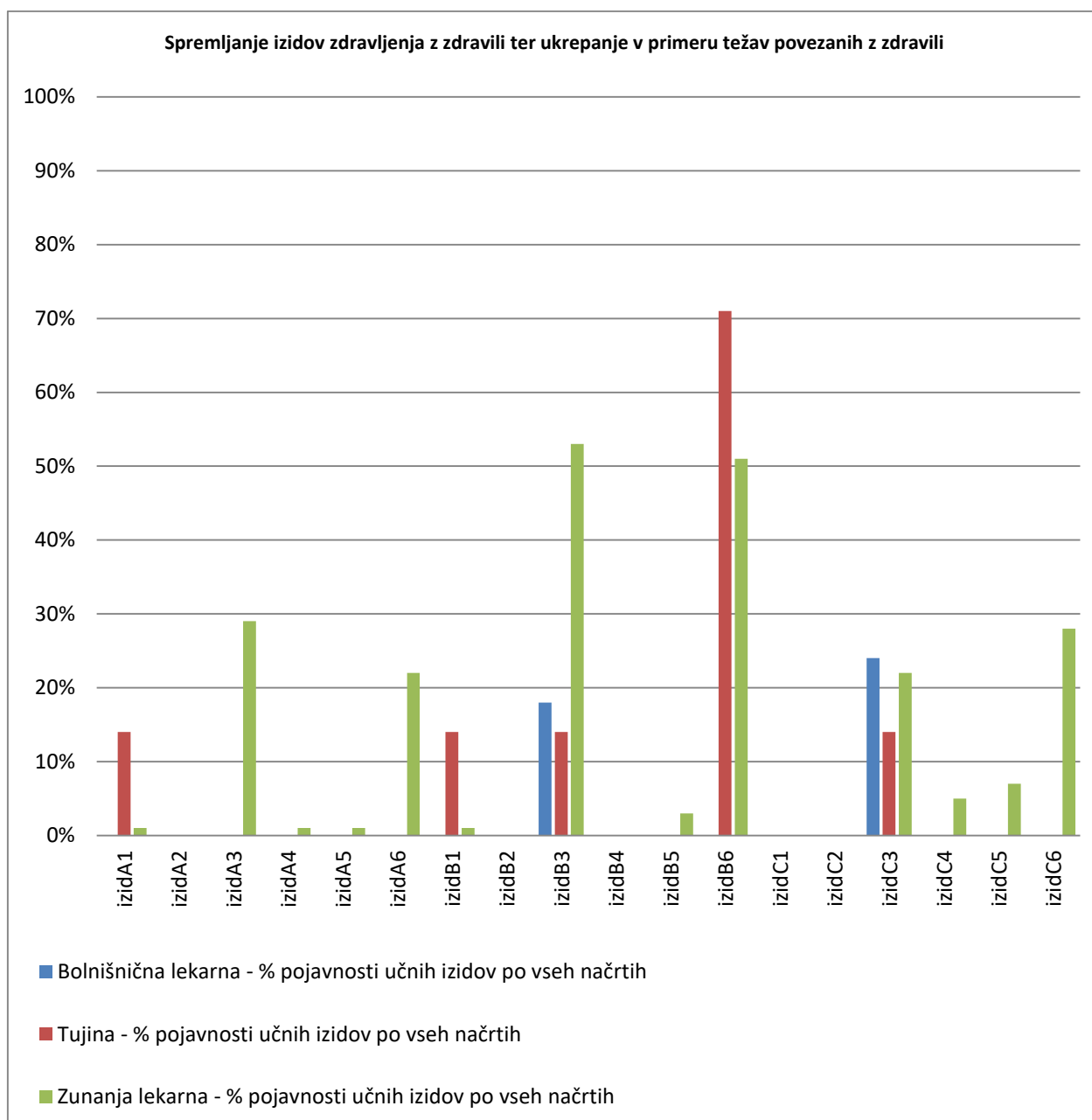
zdrB1 - Opiše manjše zdravstvene težave, vključujoč prepoznavanje in obravnavo znakov in simptomov, ter način in vlogo samozdravljenja

zdrB2 - Pojasni obravnavo zdravstvenih težav, ki ne zahtevajo posvetovanja z zdravnikom, s strani magistra farmacije na primerih pacientov

zdrB4 - Prouči zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev

zdrB5 - Ovrednoti zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev

zdrB6 - Oblikuje priporočila za pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev, in svojimi pristojnostmi

Slika 32: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili

izidA1 - Opiše vlogo in pomen končnih in nadomestnih zdravstvenih izidov

izidA2 - Pojasni zdravstvene izide za velike javnozdravstvene probleme ter vlogo farmacevta pri njihovem spremljanju

izidA3 - Uporabi relevantne zdravstvene izide za spremljanje zdravljenja pacientov v praksi skladno z vlogo farmacevta v zdravstvenem varstvu

izidA4 - Prouči zdravstvene izide pacienta

izidA5 - Ovrednoti zdravljenje z zdravili glede na zdravstvene izide pacienta

izidA6 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavce in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustreznih zdravstvenih izidih

izidB1 - Opiše vrste težav povezanih z zdravili ter dejavnike tveganja, način njihovega klasificiranja ter spremljanja

izidB2 - Pojasni težave povezane z zdravili ter dejavnike tveganja na primerih pacientov skladno z veljavno klasifikacijo

izidB3 - Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja težav povezanih z zdravili ter jih klasificira

izidB4 - Prouči dejavnike tveganja ter izražene težave, ki so lahko povezane z zdravili

izidB5 - Ovrednoti dejavnike tveganja in težave, ki so lahko povezani z zdravili

izidB6 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavce in pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili

izidC1 - Opiše pomen in dejavnike, ki vplivajo na sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil ter jih vsebinsko umesti v storitev Pregled uporabe zdravil

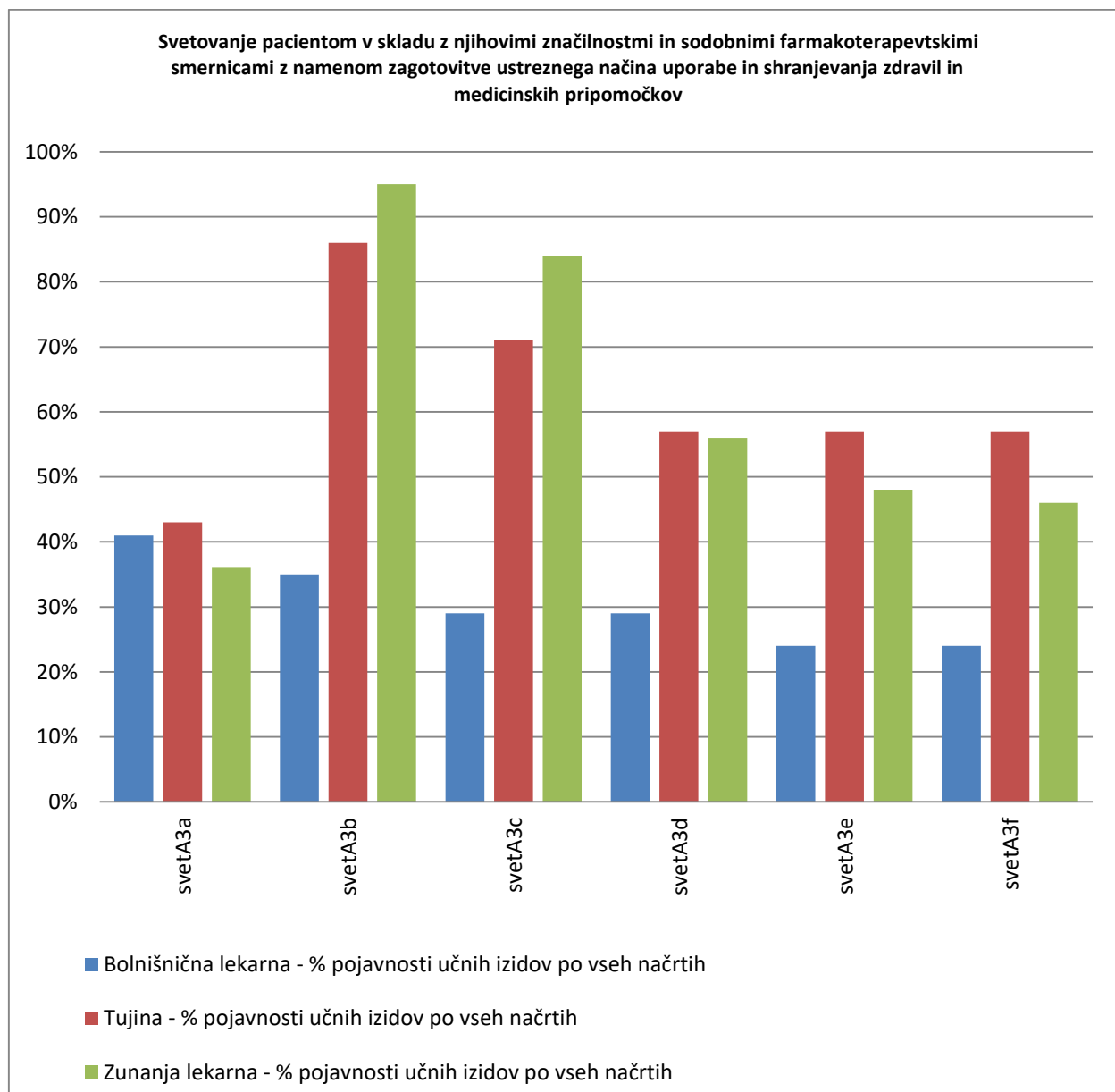
izidC2 - Pojasni dejavnike tveganja za sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil na primerih pacientov ter način njihovega spremljanja

izidC3 - Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja stopnje sodelovanja pacientov, njihovega razumevanja zdravljenja in ustreznosti uporabe zdravil

izidC4 - Prouči sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravila ter možnosti optimizacije zdravljenja

izidC5 - Ovrednoti potencialne oz. dejansko težave, ki so oz. bi lahko bile posledica nesodelovanja pacientov, njihovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil

izidC6 - Oblikuje priporočila za pacienta, predpisovalca oz. druge zdravstvene delavce ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili povezanih z nesodelovanjem pacienta, njegovim slabim razumevanjem zdravljenja oz. neustrezne uporabe zdravil

Slika 33: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Svetovanje pacientom v skladu z njihovimi značilnostmi in sodobnimi farmakoterapevtskimi smernicami z namenom zagotovitve ustreznega načina uporabe in shranjevanja zdravil

svetA3a - Pridobi informacije od pacienta, ki vključujejo njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter druge relevantne informacije, ki so pomembne za zdravljenje

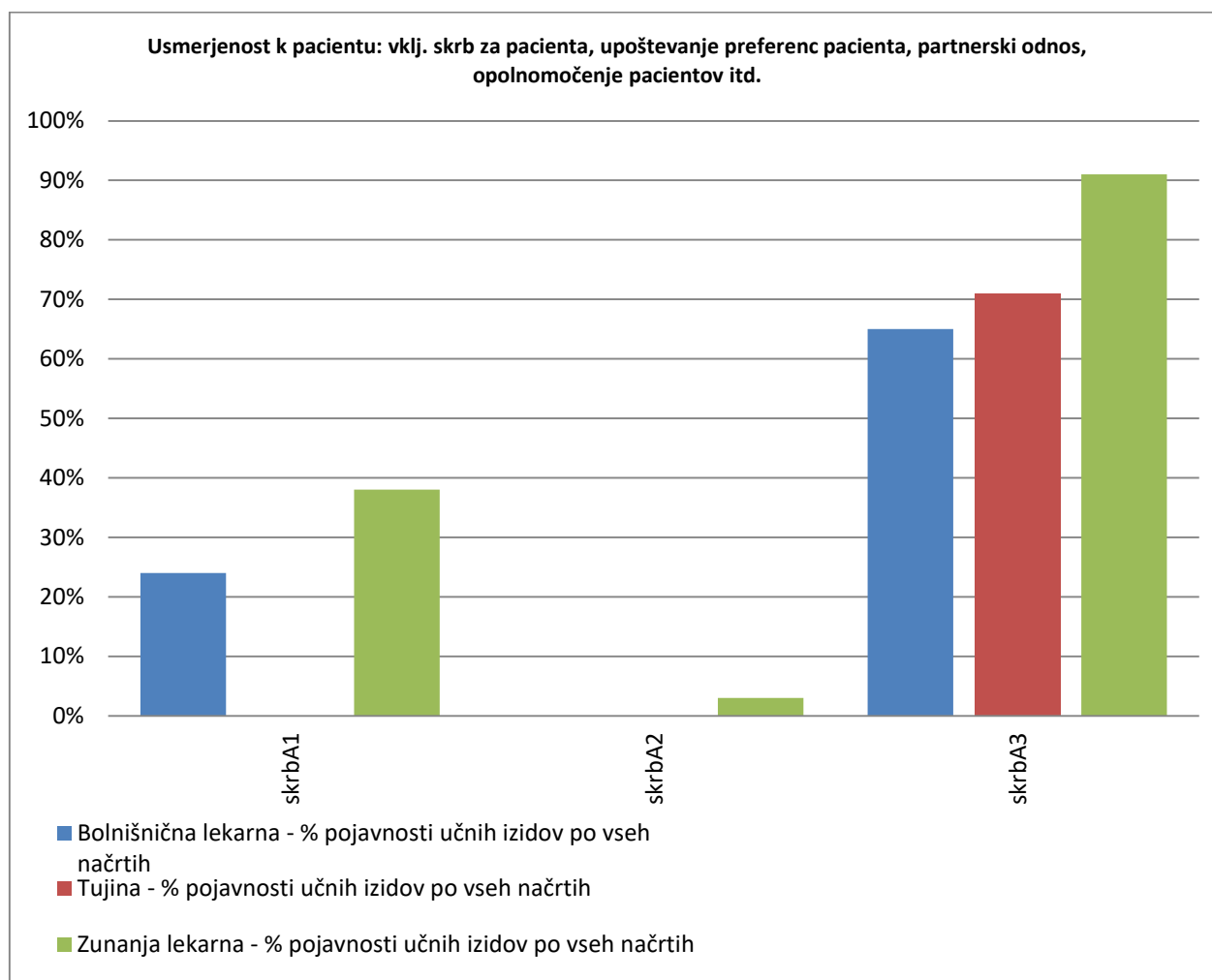
svetA3b - Svetuje pacientu z namenom zagotovitve varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: ustrezno sodelovanje pacienta, poznavanje zdravljenja in ustrezne uporabe zdravil: režim odmerjanja, način aplikacije, pravilno tehniko aplikacije in shranjevanje, način kako bo pacient prepoznal/spremljal učinke zdravila, morebitne pogostejše/pomembnejše neželene učinke

svetA3c - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani glede na naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev

svetA3d - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili

svetA3e - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji slabega sodelovanja pacienta, njegovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil

svetA3f - Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob neustreznih zdravstvenih izidih

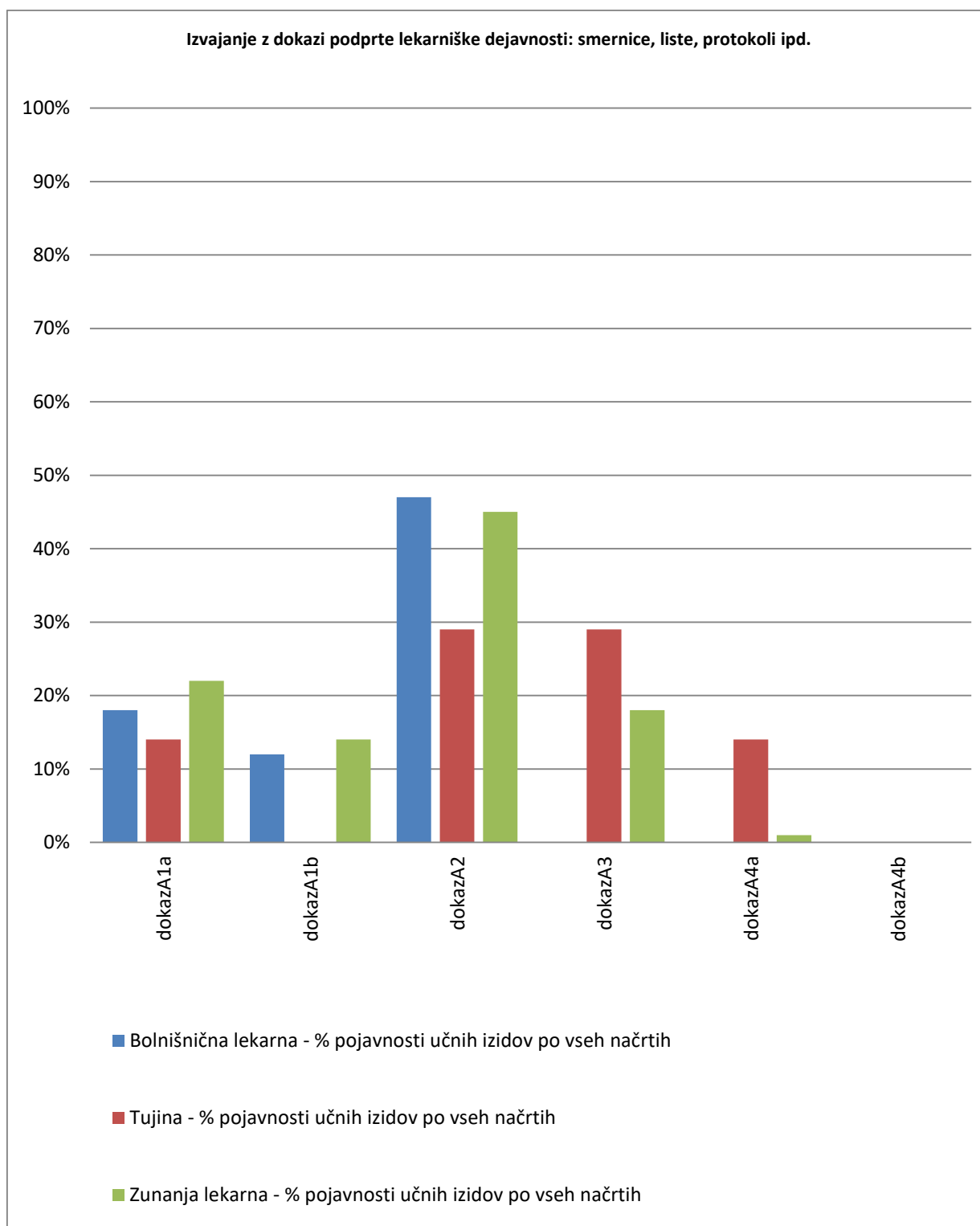

Slika 34: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.

skrbA1 - Opiše pomen usmerjenosti k pacientom in njihovega opolnomočenja pri zdravljenju

skrbA2 - Pojasni način k pacientom usmerjenega delovanja in njihovega opolnomočenja v praksi, vključujoč pravice in dolžnosti pacienta

skrbA3 - V praksi je usmerjen k pacientom in izvaja aktivnosti z namenom njihovega opolnomočenja

Slika 35: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.

dokazA1a - Opiše koncept z dokazi podprte medicine, vključujoč z dokazi podprte lekarniške dejavnosti, ter pomen in način vrednotenja znanstvenih izsledkov

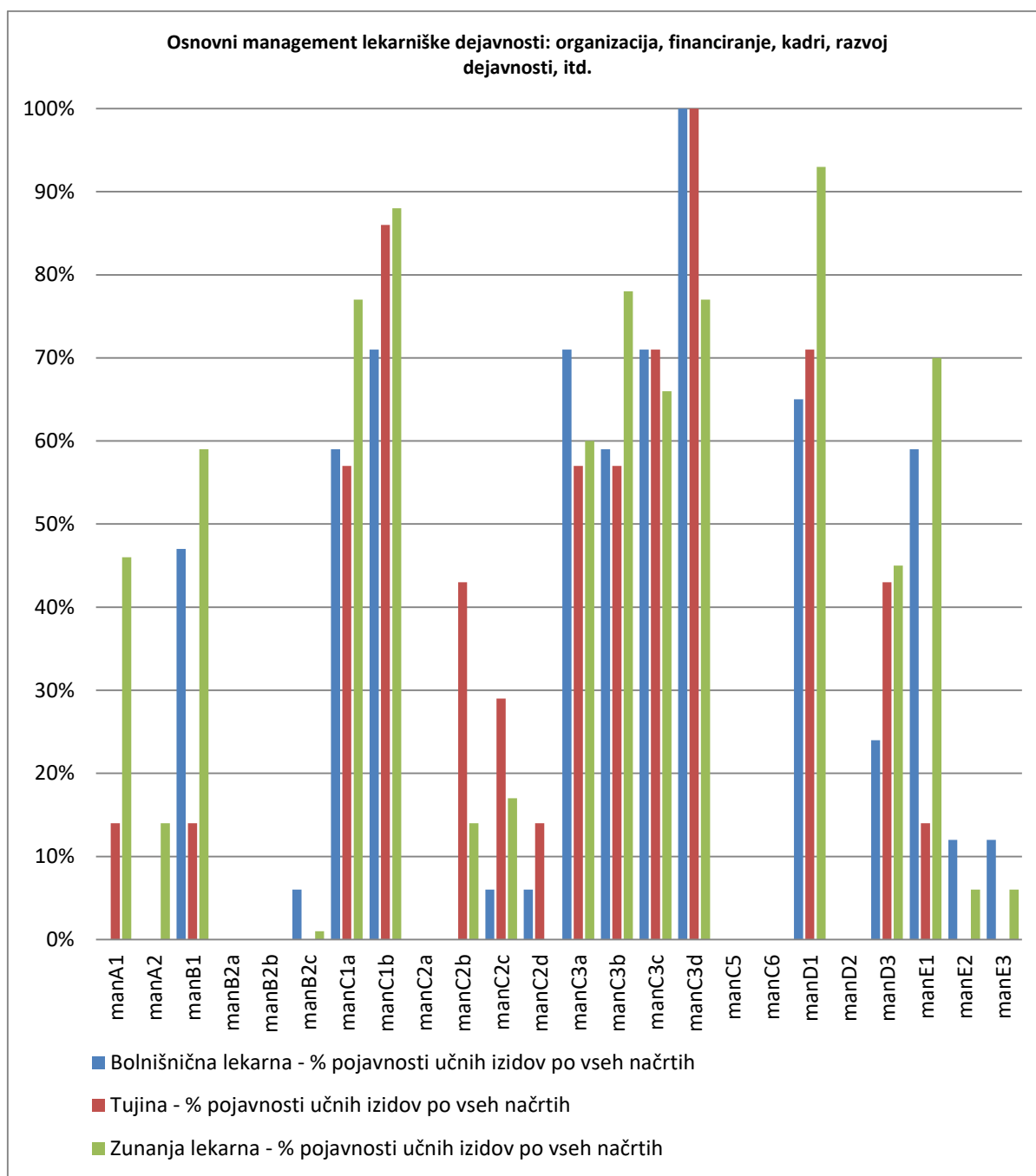
dokazA1b - Opiše in razlikuje med kliničnimi smernicami, kliničnimi potmi in zdravstvenimi kazalci

dokazA2 - Pojasni koncept z dokazi podprte medicine na primerih

dokazA3 - Izvaja prakso skladno s kliničnimi smernicami ter drugimi relevantnimi dokazi

dokazA4a - Prouči različne klinične smernice, klinične poti oz. druge oblike obstoječih priporočil za prakso, ki obstajajo za posamezno področje

dokazA4b - Prouči, ali je trenutna praksa skladna z najnovejšimi izsledki

Slika 36: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Osnovni management lekarniške dejavnosti: organizacija, financiranje, kadri, razvoj dejavnosti, itd.

manA1 - Definira in opiše osnovne vrste sistemov zdravstvenega varstva v svetu

manA2 - Pojasni ključne značilnosti sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji

manB1 - Definira in opiše življenjski cikel zdravila: razvoj, klinično preskušanje, postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom, umeščanje zdravila v zdravstveni sistem, spremljanje po utrženju zdravila

manB2a - Pojasni postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom ter vloge relevantnih institucij v Sloveniji

manB2b - Pojasni elemente upravljanja s stroški zdravil z vidika plačnika v Sloveniji

manB2c - Pojasni elemente spremljanja zdravila po utrženju (farmakovigilančni sistem) v Sloveniji

manC1a - Opiše pot zdravila od proizvajalca preko veletrgovalnice in lekarne do končnega uporabnika

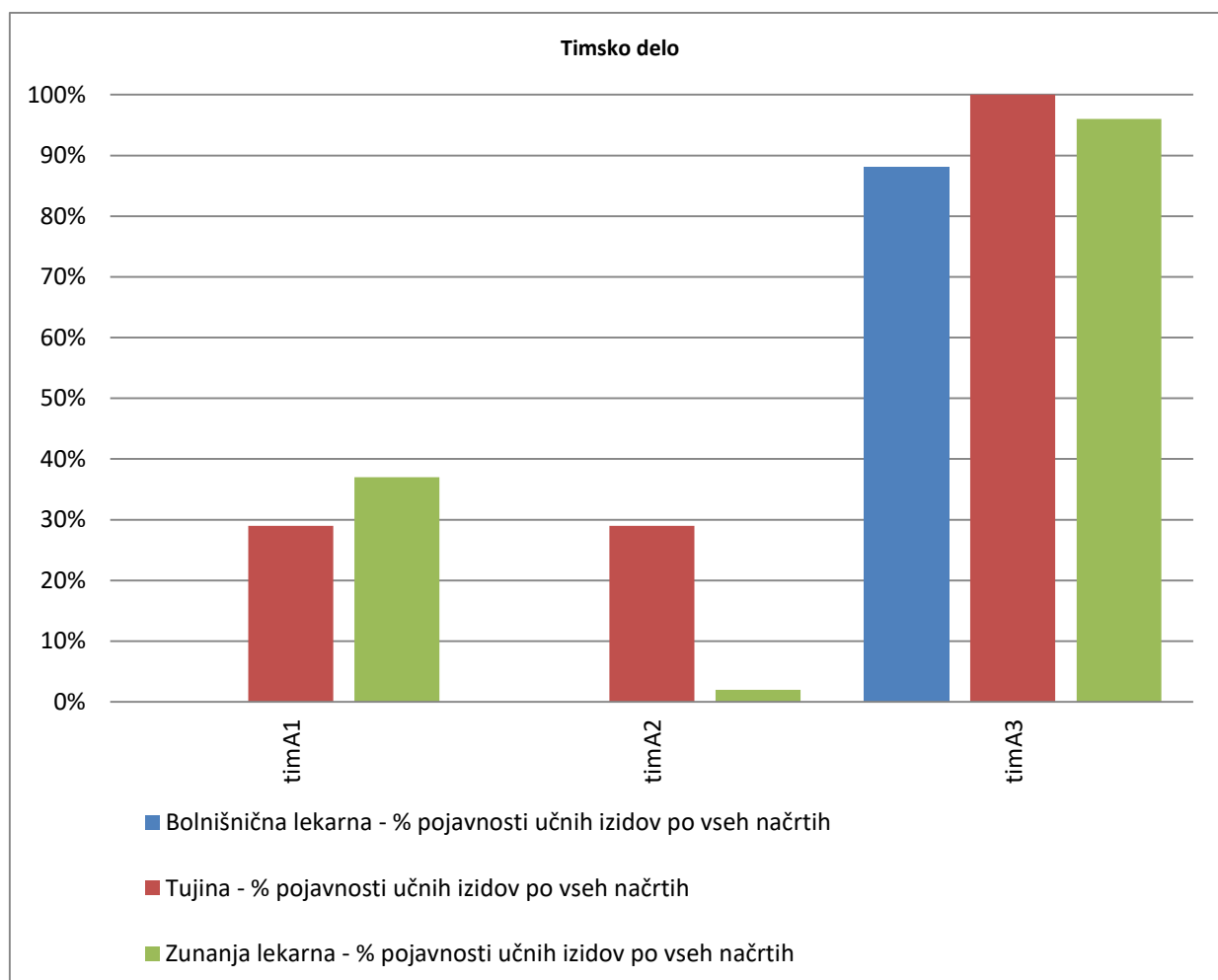
manC1b - Opiše ključne značilnosti lekarniške dejavnosti v Sloveniji

manC2a - Pojasni pot zdravila od proizvajalca preko veletrgovalnice do lekarne na primerih iz prakse

manC2b - Pojasni organizacijsko strukturo, vrsto in vlogo kadra in načina njihovega organiziranja v lekarniški dejavnosti

manC2c - Pojasni preskrbo z zdravili v okviru lekarniške dejavnosti v Sloveniji, to je od lekarne do uporabnika: nabava, prevzem in shranjevanje, vključujoč pogoje shranjevanje in princip hladne verige, izdelava magistralnih/galenskih

pripravkov in zagotavljanje farmacevtskih vod, kontrola kakovosti, farmacevtska administracija pri izdaji zdravil, distribucija zdravil, ravnanje z odpadnimi zdravili, nabava/uvoz zdravila, ki nima dovoljenja za promet
 manC2d - Pojasni preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja: nabava, prevzem, shranjevanje, farmacevtska administracija pri izdaji medicinskih pripomočkov
 manC3a - Ustrezno vodi relevantne evidence v zdravstvu npr.: evidenca o nabavi in izdaji zdravil, ki vsebujejo narkotične in psihotropne snovi iz skupine II, IIIa in IIIc
 manC3b - V praksi učinkovito uporablja informacijsko tehnologijo, ki služi upravljanju lekarniške dejavnosti, vključujoč vse relevantne informacijske vire in dokumentne sisteme
 manC3c - V praksi ustrezno izvaja preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja
 manC3d - V praksi ustrezno izvaja preskrbo z zdravili skladno s pooblastili v okviru lekarniške dejavnosti
 manC5 - Ovrednoti izvajanje lekarniške dejavnosti v Sloveniji, izzive in možnosti nadgradenj
 manC6 - Načrtuje implementacijo novih aktivnosti in storitev magistra farmacije v lekarniški dejavnosti
 manD1 - Opiše ključne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti
 manD2 - Pojasni pomen ključnih zakonov in predpisov, ki veljajo v lekarniški dejavnosti v Sloveniji
 manD3 - V praksi uporabi relevantne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti
 manE1 - Opiše načine financiranja lekarniške dejavnosti v svetu
 manE2 - Pojasni način financiranja lekarniške dejavnosti v Sloveniji, vključujoč: način plačevanja obdelave recepta in vročitve zdravila, storitev, priprave in izdaje magistralnih pripravkov
 manE3 - V praksi izvaja relevantne aktivnosti, ki so potrebne za izvajanje financiranja lekarniške dejavnosti

Slika 37: Pokritost učnih izidov v načrtih glede na vse načrte po posamezni vrsti lekarne - Timsko delo

timA1 - Opiše pomen poklicnega in medpoklicnega sodelovanja oz. timskega dela, vloge njenih članov, oblik timskega dela ter kriterijev učinkovitosti
 timA2 - Pojasni delovanje timov v lekarniški dejavnosti v Sloveniji oz. izbrani instituciji
 timA3 - Učinkovito deluje v timu

Priloga 2 - Predlog predlogov/priporočil/navodil za pisanje načrtov praktičnega usposabljanja

Predlog priporočil za pisanje načrtov praktičnega usposabljanja je namenjen boljšemu razumevanju vsebine aktivnosti, ki se zapišejo pod posamezne kompetence v načrtu, hkrati pa opozarja tudi na pogostejše napake pri pisanju ter predlaga, kako takšne zapise izboljšati.

1. Aktivnosti se predvidijo glede na učne izide, ki jih vsebuje dokument Kompetenčni model PU-FFA in učni cilji.

Primer: Aktivnost »Ureditev nalepk za rok uporabe po odprtju« ne ustreza nobenemu učnemu izidu v Kompetenčnem modelu PU-FFA.

2. Zapis aktivnosti naj ne bo prepis ali skrajšan zapis kompetence ali učnega izida.

Primer: Zapis »Usmerjenost k pacientu: vklj. Skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov« je prepis imena kompetence. Iz njega ni mogoče ugotoviti, kaj je študent počel, da je gradil to kompetenco.

3. Zapis naj vsebuje glagol, da je jasno razvidno, na kateri učni izid se aktivnost nanaša.

Primer: Zapis »Kodeks lekarniške deontologije« ne vsebuje glagola, zato ni mogoče vedeti, na katerem nivoju se je aktivnost izvajala. Z uporabo glagola na primer »poznavanje«, bi vedeli, da se aktivnost nanaša na učni izid na nivoju Bloom 1.

4. Aktivnost naj bo zapisana kot aktivnost študenta in ne mentorja.

Primer: Aktivnost »Študenta seznani s strokovno literaturo« je zapisana kot aktivnost mentorja, pravilen zapis bi se glasil: »Študent se seznani s strokovno literaturo«.

5. Aktivnost naj bo zapisana tako, da je jasen prispevek študenta (izogibanje zapisom »sodelovanje pri ...« ter »pomoč pri ...«).

Primer: Iz zapisa kot je »Sodelovanje pri tematskih dnevih« ni jasno, kaj je študent počel, zapis naj bo konkretniji – na primer »Priprava promocijskega materiala za tematske dneve«.

6. Zapis naj bo v takšni obliki, da je jasno, kateremu učnemu izidu ustreza aktivnost.

Primer: Iz zapisa »Dokumentiranje – SOPji, predstavitev, vodenje« ni mogoče sklepati, na katere Bloomove nivoje se nanaša aktivnost. Aktivnost bi bilo bolje zapisati kot »Dokumentiranje, vodenje in predstavitev (opredelitev, na kaj se navedeno nanaša)« in aktivnost, ki bi ob SOPjih vsebovala še glagol, ki bi določal Bloomov nivo.

7. Naj bo za vsak učni izid predvidena aktivnost, razen če zaradi specifičnosti lekarne to ni mogoče.

8. Zapisane aktivnosti naj dosegajo vsaj Bloomov nivo 1.

Primer: Aktivnost »Poiskati verodostojne vire o določeni temi« ne dosega Bloomovega nivoja 1. Zanj je namreč potrebno vsaj poznavanje navedenega, torej bi ustrezal zapis »Poznavanje verodostojnih virov o določeni temi«.

9. Aktivnosti, ki so kot obvezne predpisane s strani Fakultete za farmacijo, ni smiselno pisati v načrt.

Primer: »Vodenje dnevnika praktičnega usposabljanja«

10. Iz zapisov, ki vsebujejo »informiranje« in »promoviranje«, naj bo jasno razvidno, na kakšen način se te aktivnosti izvajajo (npr. priprava članka, ustno podajanje informacij, demonstriranje uporabe...).

Primer: »Informiranje javnosti o zdravilih«

11. Iz zapisov, ki vsebujejo »javne kampanje«, »obisk predavanja«, »primeri« in »diskusije«, naj bo jasno razvidna njihova tema.

Primer: Namesto »Obisk predavanj« naj se zapiše na primer »Obisk predavanja o anemiji«.

12. V kolikor je mogoče, naj vsaka zapisana aktivnost gradi zgolj en učni izid (npr. izogibanje zapisom »seznanitev z X in izvajanje X« ter naštevanju glede na učne izide nepovezanih aktivnosti na primer izdaja, svetovanje in signiranje).

Primer: »Seznanitev in izvajanje SOP« se zapiše kot dve aktivnosti – »Seznanitev s SOP« in »Izvajanje po SOP«. Aktivnost »izdaja, svetovanje in signiranje« se napiše kot tri ločene aktivnosti: »Izdaja«, »Svetovanje« in »Signiranje«.

Priloga 3 – Seznam predlaganih aktivnosti

Seznam predlaganih aktivnosti zajema aktivnosti, ki jih je smiselno izvajati za gradnjo posameznih učnih izidov (označeni z modro barvo) v okviru kompetenc (označene z rdečo barvo). Zapisane aktivnosti izhajajo iz načrtov, spremenjen je le način zapisa. Posebej bi opozorili na aktivnosti, zapisane z odebeljeno pisavo. To so namreč aktivnosti, ki smo jih predlagali mi zaradi majhnega števila aktivnosti pri določenem učnem izidu ali ker v nobenem načrtu ni bilo predvidene nobene aktivnosti za določen učni izid.

Javno zdravje

Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

Opiše osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: pomen ustreznega odmerka, režima uporabe, načina aplikacije, sočasno uživanje zdravil, sočasno uživanje hrane, sočasno uživanje alkohola, deljenje trdnih farmacevtskih oblik, kontraindikacije, previdnostni ukrepi pri vožnji in upravljanju strojev, shranjevanje zdravil, pozornost na posebne populacijske skuine: starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki. – Bloom 1

Poznavanje pravilne uporabe medicinskih pripomočkov kot del osnovnih principov varne in učinkovite uporabe medicinskih pripomočkov
Učenje o osnovnih principih varne in učinkovite uporabe zdravil
Iskanje informacij o varni in učinkoviti uporabi medicinskih pripomočkov z namenom poznavanja uporabe
Poznavanje promocijskega ali informativnega materiala, ki ga bo študent uporabil za informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Iskanje informacij o varni in učinkoviti uporabi zdravil z namenom poznavanja uporabe
Poznavanje ravnanja z odpadnimi zdravili kot del osnovnih principov varne in učinkovite uporabe zdravil
Opazovanje ravnanja farmacevta ob informiranju javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih, z namenom, da se študent nauči ustreznega ravnanja
Poznavanje ustreznega načina svetovanja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Poznavanje pravilnega shranjevanja zdravil kot del osnovnih principov varne in učinkovite uporabe zdravil
Poznavanje pravilne uporabe zdravil kot del osnovnih principov varne in učinkovite uporabe zdravil
Poznavanje pravilnega shranjevanja medicinskih pripomočkov kot del osnovnih principov varne in učinkovite uporabe medicinskih pripomočkov
Učenje o osnovnih principih varne in učinkovite uporabe medicinskih pripomočkov

Pojasni osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravila na primerih posameznih populacijskih skupin (starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki) in različnih farmakoterapijskih področjih. – Bloom 2

Razumevanje najpogostejših težav pri uporabi medicinskih pripomočkov
Razumevanje najpogostejših težav pri uporabi zdravil
Razloži ustrezno uporabo zdravil na primerih posameznih populacijskih skupin (zakaj je določena populacijska skupina posebna)
Razloži ustrezno uporabo zdravil na primerih različnih farmakoterapijskih področjih (kaj so posebnosti posameznega področja in zakaj)

Izvede aktivnosti informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih – Bloom 3

Predstavljanje pravilne oziroma ustrezne uporabe zdravil (ustno, pisno, demonstracija)
Predstavljanje pravilne oziroma ustrezne uporabe MP (ustno, pisno, demonstracija)
Deljenje promocijskega oziroma informativnega materiala o ustrezni uporabi zdravil
Deljenje promocijskega oziroma informativnega materiala o ustrezni uporabi MP
Informiranje javnosti o možnosti izdelave OKZ
Informiranje javnosti o možnosti izdelave PUZ
Informiranje javnosti o možnosti izobraževanja o zdravilih in njihovi uporabi iz ustreznih njim namenjenim publikacij
Informiranje javnosti o možnosti izobraževanja o medicinskih pripomočkih in njihovi uporabi iz ustreznih njim namenjenim publikacij
Informiranje javnosti o ravnanju z odpadnimi zdravili (ustno ali pisno)
Informiranje javnosti o načinih samozdravljenja (ustno ali pisno)
Informiranje javnosti o novostih s področja zdravil (ustno, pisno ali z demonstracijo, če je novost nova oblika npr. inhalatorja)
Informiranje javnosti o novostih s področja medicinskih pripomočkov (ustno, pisno ali z demonstracijo, če je novost npr. aparat z drugačnim načinom delovanja)
Informiranje o ustreznem shranjevanju zdravil na splošno (ustno ali pisno)
Informiranje o ustreznem shranjevanju zdravil, ki zahtevajo posebne pogoje shranjevanja (ustno ali pisno)
Informiranje o racionalni uporabi analgetikov (ustno ali pisno)
Informiranje o racionalni uporabi antibiotikov (ustno ali pisno)
Informiranje o uporabi neregistriranih zdravil (ustno ali pisno)
Informiranje o uporabi specifičnih antivirotičnih zdravil (ustno ali pisno)
Biti inovativen pri že obstoječih načinih informiranja
Informiranje o namenu zdravljenja (ustno ali pisno)
Izvajanje javne kampanje na temo _____ (se zapiše v načrtu; npr. odpadna zdravila, antibiotiki in rezistenca, analgetiki)
Priprava pisnega izdelka o varni in učinkoviti uporabi zdravil
Priprava pisnega izdelka o varni in učinkoviti uporabi medicinskih pripomočkov
Informiranje javnosti o sočasnem jemanju hrane, drugih zdravil, alkohola z zdravili (ustno ali pisno)
Priprava predavanja za javnost z namenom informiranja o zdravilih ali medicinskih pripomočkih (v načrtu se zapiše konkretna tema)
Promoviranje varne in učinkovite uporabe zdravil (ustno, pisno, demonstriranje)
Promoviranje varne in učinkovite uporabe medicinskih pripomočkov (ustno, pisno,

demonstriranje)
Priprava članka skladno s temeljnimi principi pisanja za laično javnost
Ustno informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih ob tematskih dnevih

Opredeli potrebe prebivalstva in pacientov po informiranju o zdravilih in medicinskih pripomočkih – Bloom 4

Ugotovi, kakšne so potrebe splošne populacije na področju informiranja o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Ugotovi, kakšne so potrebe specifične populacije na področju informiranja o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Opredeli osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravil, o katerih je smiselno informirati javnost
Opredeli osnovne principe varne in učinkovite uporabe medicinskih pripomočkov, o katerih je smiselno informirati javnost
Opredeli farmakoterapijska področja, na katerih bi bilo smiselno izvajati informiranje o zdravilih in medicinskih pripomočkih

Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih – Bloom 5

Ovrednoti vsebino informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Ovrednoti način informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Ovrednoti ustreznost promocijskega materiala, ki ga uporablja ob informiranju
Ovrednoti izide informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih

Razvije nove aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih. – Bloom 6

Predlaga nove vsebine, o katerih bi informirali javnost
Predlaga izboljšavo načina dosedanjega informiranja
Predlaga novo aktivnost (npr. organizacija posebnega dneva, informiranje s pomočjo informacijske tehnologije)

Promocija zdravja

Definira in opiše temeljne značilnosti ter strateške pristope promocije zdravja – Bloom 1

Poznavanje vsebin za promoviranje nekadilstva
Poznavanje tematike, na osnovi katere bo potekala promocija ob dnevu slovenskih lekarn
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje sladkorne bolezni
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje telesne mase
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje hipertenzije
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje AIDSa
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje odvisnosti
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje raka

Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje KOPB
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje anemije
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje zdravega življenjskega sloga
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje astme
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje hiperholesterolemije
Poznavanje vsebin za promoviranje zdravja - področje osteoporoze
Izobraževanje z namenom posedovanja znanja, ki ga prenese javnosti s promoviranjem (predlagana področja so zdrav življenjski slog, zdrava prehrana, sladkorna bolezen, hipertenzija, hiperholesterolemija, nespečnost, anksioznost, osteoporoza)
Pogovor o načinih promocije zdravja v vlogi farmacevta
Iskanje verodostojnih virov z namenom poznavanja navedenega (predlagana področja so zdrava prehrana, sladkorna bolezen, hipertenzija, putika, žolč, kronična ledvična bolezen, astma, holesterol)
Poznavanje aktivnosti za promoviranje zdravja
Preučevanje literature, katere vsebina posega na področje promocije zdravja
Prisotnost na predavanjih za laično javnost
Poznavanje promocijskega oziroma informativnega materiala, ki ga bo študent uporabil za promoviranje zdravja
Opazovanje farmacevta ob promoviranju zdravja z namenom, da se študent nauči promovirati zdravje
Poznavanje ukrepov za preprečevanje bolezni

Pojasni promocijo zdravja na primerih aktivnosti – Bloom 2

Pojasni promocijo zdravja na primeru merjenja krvnega tlaka
Pojasni promocijo zdravja na primeru merjenja krvnega sladkorja
Pojasni promocijo zdravja na primeru merjenja telesne mase
Pojasni promocijo zdravja na primeru javnih kampanj
Pojasni promocijo zdravja na primeru priprave pisnih prispevkov

Izvede aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev – Bloom 3

Svetovanje ob merjenju krvnega tlaka
Svetovanje ob merjenju glukoze
Svetovanje ob merjenju holesterola
Svetovanje ob merjenju telesne mase
Priprava pisnega prispevka za promocijo zdravja (opredeli se tema)
Svetovanje nefarmakoloških ukrepov (npr. pri hipertenziji, sladkorni bolezni,...)
Deljenje promocijskega oziroma informativnega materiala za promoviranje zdravja
Svetovanje populaciji s povišanim krvnim tlakom
Svetovanje populaciji s povišano glukozo
Informiranje javnosti o ukrepih za preprečevanje nalezljivih bolezni (ustno ali pisno)
Promoviranje zdravja ob svetovnih dnevih - področja so rak, zdravje, hipertenzija, sladkorna bolezen, AIDS (ustno ali pisno)
Biti inovativen pri že obstoječih načinih promocije zdravja
Izvajanje javne kampanje na določeno temo (npr. hipertenzija)
Ozaveščanje obiskovalcev lekarne (ustno, pisno) o sladkorni bolezni, zdravem načinu življenja, nadzoru bolezni, hipertenziji, možganski kapi, nekadilstvu, astmi, zdravju

Promoviranje farmacevtske skrbi javnosti (ustno, pisno)
Priprava predavanja za promocijo zdravja (opredeli se tema - npr. sladkorna bolezen, hipertenzija)
Spodbujanje oziroma promoviranje zdravega življenjskega sloga (preko promocijskega materiala, svetovanja) splošni populaciji
Spodbujanje oziroma promoviranje zdravega življenjskega sloga (preko promocijskega materiala, svetovanja) specifični populaciji (npr. diabetiki)
Promoviranje zdrave prehrane (ustno, pisno) - splošno, pri metabolnem sindromu
Sodelovanje ob dnevih zdravja - predlagani načini so deljenje promocijskega materiala, meritve in svetovanje, govorna promocija,...
Priprava promocijskega materiala
Sodelovanje pri projektu za zdrav življenjski slog (predlagane teme so sladkorna bolezen, hipertenzija, hiperlipidemija, povišana telesna masa, osteoporoza, benigna hiperplazija prostate) - svetovanje oziroma opravljanje meritev, deljenje promocijskega materiala
Informiranje javnosti o preprečevanju in zgodnjem odkrivanju bolezni (ustno, pisno)
Spodbujanje k vodenju dnevnika meritev (ustno, pisno)
Spodbujanje k samopregledovanju (ustno, pisno)
Spodbujanje k udeležbi pri programih za zgodnje odkrivanje bolezni (ustno, pisno)
Svetovanje farmakoloških ukrepov
Promoviranje novih kognitivnih storitev v lekarniški praksi (ustno, pisno)
Usmerjanje javnosti k branju revij in dodatnemu izobraževanju o zdravem načinu življenja

Prouči javnozdravstvene vidike in potrebe po promociji zdravja – Bloom 4

Ugotovi potrebe splošne populacije za promocijo zdravja
Ugotovi potrebe posebnih skupin za promocijo zdravja
Prouči javnozdravstvene vidike

Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti promocije zdravja – Bloom 5

Kritično pregleda spletno stran in predlaga izboljšave
Ovrednoti izvedbo organiziranega merjenja (npr. krvnega tlaka, glukoze, holesterola, telesne mase)
Ovrednoti ustreznost promocijskega oziroma informativnega materiala

Razvije nove aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev – Bloom 6

Predlaga nove vsebine za promocijo zdravja
Predlaga izboljšavo načina dosedanje promocije zdravja
Predlaga novo aktivnost (npr. organizacija posebnega dneva, informiranje s pomočjo informacijske tehnologije)

Osebnostne/profesionalne kompetence

Komunikacijske veščine v relaciji do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev

Opiše osnovne elemente medosebne verbalne in neverbalne komunikacije ter njen pomen za k pacientu usmerjeno delovanje – Bloom 1

Opiše komunikacijske veščine
Poznavanje komunikacijskih protokolov
Poznavanje komunikacijskih standardov v lekarniški dejavnosti
Poznavanje načina podajanja informacij
Opazovanje komunikacije med farmacevtom in pacientom
Opazovanje komunikacije ob konfliktnih situacijah
Poznavanje osnov komunikacije s pacienti
Pogovor s farmacevtom o obvladovanju konfliktnih situacij
Pogovor s farmacevtom o komunikaciji
Poznavanje pomena prilagajanja komunikacije posamezniku
Predstavi način komunikacije s pacientom (ustno, pisno)
Poznavanje osnov asertivnosti
Opravljanje izobraževanj s področja komunikacije na spletnih portalih
Poznavanje načinov komunikacije

Pojasni učinkovit način pogovora s pacientom: začetek pogovora: Ima ustrezen prvi stik s pacientom: pozdravi, stik z očmi, povabi v pogovor, prisluhne ...). Ugotovi, komu je zdravilo namenjeno.; način pridobivanja informacij od pacienta: Uporablja ustrezne vrste vprašanj glede na potrebe pogovora (preplet odprtih in zaprtih vprašanj tako, da pacient ne odgovarja zgolj z DA in NE). Občutljive teme ipd. (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...); podajanje relevantnih informacij skladno s potrebami in zmožnostjo dojemanja pacienta (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...); ustrezno vodenje pogovora: posluša, usmerja in se odziva na njegove potrebe in dejanja, je asertiven in empatičen. Uporablja izraze, ki so pacientu razumljivi. Uporablja ustrezno glasnost in tempo govora. Vzdržuje očesni stik s pacientom. Ima ustrezno držo (odprta drža, rahla nagnjenost k pacientu, usmerjenost k pacientu) gibe (nadzorovani, usklajeni) in mimiko.; zaključek pogovora: Poda pisno informacijo o uporabi zdravila (signatura oz. druga pisna navodila). Pacienta povpraša po morebitnih dodatnih vprašanjih. Preveri pacientovo razumevanje ključnih informacij o uporabi zdravila oz. povzame ključne informacije – Bloom 2

Obisk predavanja na temo pogovora s pacientom - pridobitev informacij o njegovih boleznih
Pojasnitev učinkovitega pogovora s pacienti
Pojasnitev osnov asertivnosti

Pojasni ovire pri komunikaciji s pacienti – Bloom 2

Razloži, zakaj lahko pride do ovir pri komunikaciji s pacienti
Razloži, kako premostiti ovire pri komunikaciji s pacienti

V praksi uporabi učinkovit način pogovora s pacienti – Bloom 3

Biti asertiven
Uporaba pridobljenih veščin v komunikaciji s pacienti
Dobra komunikacija s pacienti
Preverjanje, če pacient razume
Podajanje dodatnih pojasnil na posebnem listu, če je to potrebno
Postavljanje vprašanj (dodatnih, odprtih in zaprtih)
Biti dostopen
Biti odprt
Biti empatičen
Prilagajanje komunikacije posamezniku (glasnost, izbor besed, uporaba pogovornega in zbornega jezika)
Pogovor s pacientom
Poslušanje pacienta
Podajanje informacij na način, razumljiv pacientu
Komunikacija s pacientom
Biti prijazen
Ustrezen prvi stik z očmi
Pozdravi pacienta
Ustrezno vodi pogovor
Komunikacija s pacientom ob izdaji
Se spoštljivo pogovarja
Kontaktiranje pacienta ob storjeni napaki
Enakovredna komunikacija z vsem pacienti
Podajanje informacij v ustreznem obsegu
Opozarjanje pacientov o uporabi linije diskretnosti
Uporaba osnovnega bontona komunikacije
Komunikacija pri ozaveščanju in izobraževanju pacientov in javnosti
Pogovor s pacientom ob predhodnem dogovoru
Pozitivna naravnost
Uporabi učinkovit način pogovora s pacienti
Razločno in glasno govorjenje
Učinkovito verbalno in neverbalno komunicira s pacienti
Uporaba besedišča, prilagojenega sogovorniku
Upoštevanje komunikacijskih standardov
Ustrezno naslavljanje pacienta

Pojasni komunikacijske izzive posebnih populacijskih skupin pacientov in ustrezne načine komunikacije – Bloom 2

Razlikuje med tipi strank (npr. zahtevna, težavna stranka)
Razloži izziv pri komunikaciji s starejšimi, otroci, naglušnimi, slabovidnimi, o občutljivih temah
Razloži, kako komunicirati s starejšimi, otroci, naglušnimi, slabovidnimi, o občutljivih temah

V praksi asertivno komunicira z agresivnimi in pasivnimi pacienti – Bloom 3

Ustrezno se odzove v primeru težav s pacienti
Ustrezno obnašanje ob nenavadnih dogodkih

Obvladovanje konfliktnih ali neprijetnih situacij
Ustrezno rešuje reklamacije

V praksi učinkovito komunicira s pacienti, ki imajo specifične izzive pri komunikaciji: starejši, otroci, naglušni, slabovidni, komunikacija občutljivih tem ipd. – Bloom 3

Prilagajanje komunikacije pacientom glede na specifične izzive pri komunikaciji z njimi
Komuniciranje s posebnimi skupinami pacientov (starejši, otroci, naglušni, slabovidni, ko se govori o občutljivih temah)

Opiše koncept sodelovanja pacientov ter dejavnike vpliva – Bloom 1

Opiše sodelovanje pacientov
Opiše dejavnike, ki vplivajo na sodelovanje pacientov

Pojasni koncept sodelovanja pacientov ter ukrepe z namenom izboljšanja sodelovanja na primerih – Bloom 2

Razloži koncept sodelovanja pacientov
Razloži, kako lahko izboljša sodelovanje pacientov

V praksi učinkovito spremlja in izboljšuje sodelovanje pacientov – Bloom 3

Komunikacija s pacientom z namenom dosega sodelovanja pri zdravljenju
Komunikacija s pacientom z namenom pridobivanja informacij o njegovi sodelovalnosti
Vodenje dialoga za zagotavljanje sodelovalnosti
Komunikacija s pacientom z namenom izboljšanja sodelovanja

Pojasni posebnosti pri komunikaciji z drugimi zdravstvenimi sodelavci – Bloom 2

Opazovanje komunikacije med farmacevti
Opazovanje komunikacija med farmacevtom in drugim zdravstvenim delavcem
Obisk predavanja na temo komunikacija z zdravnikom v primeru nejasnosti ali odkrite nepravilnosti
Razumevanje ustrezne komunikacije z drugimi zdravstvenimi delavci (spoštljivost, strokovnost)
Razumevanje procesov komunikacije v lekarni
Razumevanje ustrezne komunikacije s farmacevti (spoštljivost, strokovnost)

V praksi učinkovito komunicira z drugimi zdravstvenimi sodelavci – Bloom 3

Uporaba pridobljenih veščin v komunikaciji s farmacevti
Uporaba pridobljenih veščin v komunikaciji z drugimi zdravstvenimi delavci
Diskusija z zdravnikom ali medicinsko sestro iz doma upokojujencev, ki ga lekarna oskrbuje z zdravili
Dobra komunikacija s sodelavci
Doseganje soglasij med različnimi mnenji ali pogledi
Komunikacija z zdravnikom ob farmacevtski intervenciji
Informiranje bolnišničnih oddelkov o zdravilih in medicinskih pripomočkih
Izboljšanje komunikacijskih veščin skozi odnose s sodelavci

Komuniciranje z zdravniki in drugimi zdravstvenimi delavci skladno s komunikacijskimi standardi
Komunikacija z drugimi zdravstvenimi delavci, pri čemer je študent spoštljiv, strokoven in naslavlja sogovornika z ustreznim nazivom
Komunikacija s farmacevtom, pri čemer je študent spoštljiv, strokoven in naslavlja sogovornika z ustreznim nazivom
Komunikacija s kolektivom
Komunikacija z mentorjem
Komunikacija s strokovnim osebjem
Komunikacija s strokovno javnostjo
Komunikacija v bolnišnični lekarni
Komunikacija z zdravnikom
Komunikacija z medicinsko sestro
Komunikacija z oddelki bolnišnice
Komunikacija z medicinskim osebjem (ki niso zdravniki ali medicinske sestre)
Komunikacija z zdravnikom v primeru nejasnosti ali odkritih nepravilnosti
Kontakt z zdravnikom ob morebitnih interakcijah, kontraindikacijah, alergijah
Konzultacije z zdravnikom
Pri komunikaciji z zdravnikom ob intervencijah ima študent ustrezen odnos
Pogovor z zdravnikom
Pogovor s sodelavci
Poslušanje sodelavca oziroma farmacevta
Poslušanje zdravnika
Poslušanje drugega zdravstvenega delavca
Prenos informacij med zaposlenimi
Učinkovita komunikacija s sodelavci
Prilagoditev načina komunikacije sodelavcem
Priprava obvestila za sodelavce
Profesionalna komunikacija z ostalimi zdravstvenimi delavci
Sodelovanje in vključevanje v pogovoru s kolektivom
Sodelovanje pri spremembi terapije preko pogovora z zdravnikom
Sodelovanje z zdravnikom s pomočjo strokovne literature in drugih podatkovnih baz
Spraševanje sodelavcev oziroma farmacevtov
Spraševanje zdravnika
Spraševanje drugih zdravstvenih delavcev
Klic zdravnika v primeru težav povezanih z zdravili
Učinkovito verbalno in neverbalno komuniciranje s sodelavci
Trening komunikacije s sodelavci
Učinkovita komunikacija z drugimi zdravstvenimi delavci
Uporaba znanja, pridobljenega na delavnicah na fakulteti v praksi
Vsakodnevno sodelovanje in strokovna komunikacija z zaposlenimi in zunanjimi zdravstvenimi sodelavci
Prilagajanje komunikacije drugim zdravstvenim delavcem

Pojasni posebnosti pri komunikaciji z uporabo informacijskih tehnologij. – Bloom 2

Pojasni delovanje robota (ROWA) za shranjevanje zdravil
Obisk robotizirane lekarne
Seznaitvev z robotiziranim sistemom

V praksi učinkovito komunicira z uporabo informacijske tehnologije. – Bloom 3

Komuniciranje po telefonu
Upoštevanje osnovnih pravil telefonskega pogovora in ob tem biti profesionalen
Odgovarjanje na vprašanja preko telefona
Pridobivanje informacij, potrebnih za varno terapijo pacienta, s pregledom preteklih izdaj
Telefonski pogovor s pacientom
Telefonski pogovor z zdravnikom

Profesionalnost in etičnost v praksi

Opiše pomen profesionalnega delovanja: stremljenje k izboljšavam, zanesljivost, odgovornost, odnos do dela in sodelavcev ter pacientov ipd. – Bloom 1

Poznavanje pomena strokovne odgovornosti
Izobraževanje o profesionalnem delovanju
Opazovanje farmacevtov med delom z namenom naučiti se profesionalnega delovanja
Pogovor o profesionalnosti
Poznavanje pomembnosti oziroma pomena profesionalnosti v praksi
Seznanitev z nujnostjo prevzema odgovornosti

Pojasni način zagotavljanja profesionalnega delovanja v praksi – Bloom 2

Ustrezno predstavi svoje ideje in poda strokovno mnenje v ustni in pisni obliki na temo profesionalnosti
Razloži, kako lahko v praksi zagotavlja profesionalnost farmacevt
Razloži, kako bo v praksi zagotavljal svojo profesionalnost (pri aktivnostih, ki jih bo izvajal)

Deluje profesionalno v praksi – Bloom 3

Biti zanesljiv
Biti odgovoren
Biti profesionalen
Delovanje v skladu s cilji, vizijami in strategijami javnega zavoda
Prevzemanje odgovornosti za svoje delo
Iskanje izboljšav v profesionalnem delovanju
Korektnost do pacientov
Korektnost do sodelavcev
Natančno in točno opravljanje nalog
Izpolnjevanje vseh zahtev delovnega mesta
Odkrivanje napak
Priznavanje napak oziroma prevzemanje odgovornosti za napake
Suvereno sodelovanje v okviru lastnih kompetenc
Kakovostno in pravočasno izvajanje nalog v vseh razmerah (tudi ob povečanem obsegu dela, dodatnih nenačrtovanih nalogah itd.)
Primerno obnašanje
Obravnavanje pacienta na strokoven način

Ima ustrezen odnos do dela
Ima ustrezen odnos do pacientov (spoštljivost, ne dela razlik med njimi, zagotavlja zaupnost informacij, dostopnost)
Ima ustrezen odnos do drugih zdravstvenih delavcev (spoštovanje, strokovnost)
Ima ustrezen odnos do sodelavcev
Biti strokoven
Prepozna nadaljnje potrebe po izobraževanju
Prepozna težave pri delu in predlaga možne praktične rešitve
Preverjanje izpolnjevanja zadanih nalog v praksi (vključno z natančnostjo in točnostjo)
Se zaveda, da je odgovoren za svoje delo
Razvijanje zanesljivosti
Razvijanje profesionalnosti
Razvijanje odgovornosti
Sprejemanje konstruktivne kritike
Prizadevanje za izboljšanje pomanjkljivosti
Biti samozavesten v svojem profesionalnem delovanju
Napak ne ponavlja
Spoštljivo obnašanje (do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev)
Spoštovanje bolnikove zasebnosti
Upoštevanje farmacevtskega bontona
Ima ustrezen odnos do mentorja (ga spoštuje, upošteva)
Izražati veselje do dela

Prouči profesionalnost svojega delovanja v praksi – Bloom 4

Preuči svoj odnos do sodelavcev
Preuči svoj odnos do pacientov
Preuči svoj odnos do dela
Ugotovi, ali se glede na svoja dejanja obnaša zanesljivo
Ugotovi, ali se glede na svoja dejanja obnaša odgovorno
Ugotovi, kje vidi pomanjkljivosti svoje profesionalnosti
Ugotovi, kaj lahko izboljša na področju svoje profesionalnosti

Opiše vlogo in pomen kontinuiranega profesionalnega razvoja – Bloom 1

Opiše pomen grajenja strokovnosti
Išče vire informacij z namenom poznavanja vloge in pomena kontinuiranega profesionalnega razvoja
Naučiti se, kako nadgrajevati znanje
Poznavanje načinov za kontinuiran profesionalni razvoj (npr. interna izobraževanja, izobraževanja preko SFD, obisk predavanj)
Pogovor o kontinuiranem profesionalnem razvoju (stopnjevana delovna mesta, usposobljenost za izvajanje kognitivnih storitev)
Pogovor o praktičnem usposabljanju in osebnem napredku
Se naučiti, kako ohranjati, razvijati in širiti znanje
Opazovanje mentorja z namenom naučiti se izvajati kontinuiran profesionalni razvoj

Pojasni kontinuiran profesionalni razvoj in njegovo izvajanje na primerih – Bloom 2

Razloži kontinuiran profesionalni razvoj na primeru spletnih izobraževanj (npr. Farmapro
--

portal)
Oblikovanje stališč o Kontinuiranem profesionalnem razvoju
Razloži kontinuiran profesionalni razvoj na primeru predavanj

Deluje skladno z načrtom za kontinuiran profesionalni razvoj – Bloom 3

Branje strokovnih člankov
Branje Kataloga kompetenc magistra farmacije v lekarniški dejavnosti
Izobraževanje na spletnih portalih (Farmapro, Doctrina)
Izobraževanje s področja farmacevtske skrbi
Izobraževanje o novostih na delovnem mestu
Pridobivanje osebnostnih kompetenc
Izobraževanje na nivoju zavoda - interna predavanja
Izobraževanje o aktualnih novostih na področju farmacije in zdravstva
Izobraževanje ob predstavitvah farmacevtskih izdelkov (zdravila, medicinski pripomočki)
Izobraževanje o določeni temi (predlog tem so sladkorna bolezen, hipertenzija, zdrav življenjski slog, povišan holesterol v krvi, nespečnost, anksioznost, osteoporoza, preventivni ukrepi, nefarmakološko zdravljenje, zdrava prehrana, zdrave noge, astma in KO
Izobraževanje s pomočjo strokovne literature
Izobraževanje s pomočjo podatkovnih baz
Nenehno izpopolnjevanje na vseh področjih lekarniškega dela
Spremljanje novih informacij na spletnih straneh
Obisk bolnišnične lekarne
Obisk predavanja SFD
Povezovanje teoretičnega znanja z na novo pridobljenim praktičnim (npr. generična - lastniška imena)
Pridobivanje kompetenc
Pridobivanje novih informacij s strani strokovnih sodelavcev
Sledenje ciljem, določenim z načrtom pridobivanja kompetenc
Priprava seminarja s področja farmakoterapije
Pripravljenost za odgovorno vseživljenjsko izobraževanje
Obisk strokovnih delavnic
Obisk seminarjev
Prisotnost na predavanjih za laično javnost
Razširitev znanj, veščin
Reševanje učnih nalog
Iniciativa za samoizboljšanje
Udeležba na simpoziju
Sodelovanje na strokovnih srečanjih
Spremljanje novih informacij, odkritih na področju zdravil
Uporaba novosti pri vsakdanjem delu
Udeležba na strokovnih izobraževanjih
Udeležba na strokovnih predavanjih
Učinkovita uporaba pridobljenega znanja
Prepoznavanje potreb po izobraževanju

Prouči izvajanje kontinuiranega profesionalnega razvoja – Bloom 4

Refleksija na opravljeno delo in doseganje kompetenc
--

Spremljanje napredka sposobnosti pravilne komunikacije s pacienti
Spremljanje napredka sposobnosti pravilne komunikacije s sodelavci
Spremljanje napredka sposobnosti pravilne komunikacije z drugimi zdravstvenimi delavci
Ugotovi, kakšne aktivnosti je izvajal za kontinuiran profesionalni razvoj

Ovrednoti izvajanje načrta za kontinuiran profesionalni razvoj v praksi – Bloom 5

Samoovrednotenje usposobljenosti
Samoovrednotenje znanja
Samokritičnost

Pripravi in vodi načrt za kontinuiran profesionalni razvoj – Bloom 6

Priprava načrta praktičnega usposabljanja
Nadgradi načrt glede na dosežen nivo znanja, usposobljenosti (glede na dosežene kompetence)

Opiše osnovna etična načela – Bloom 1

Poznavanje Kodeksa lekarniške deontologije
Poznavanje etičnih načel
Poznavanje etičnih pravil (zaupnost podatkov itd.)
Poznavanje etične odgovornosti
Poznavanje etike
Izobraževanje o etiki
Poznavanje knjige Etika za novo tisočletje
Poznavanje Kodeksa farmacevtske etike
Pogovor o Kodeksu farmacevtske etike
Pogovor o Kodeksu lekarniške deontologije
Poznavanje moralnih načel v zdravstvu
Poznavanje moralnih in etičnih vrednot
Pogovor o etičnosti
Poznavanje najpomembnejših etičnih standardov
Seznaiter s farmacevtsko deontologijo
Seznaiter z literaturo na temo farmacevtska etika in deontologija
Poznavanje nujnosti delovanja po etičnih kodeksih
Učenje etičnega delovanja z opazovanjem dela farmacevtov

Pojasni etične oz. deontološke kodekse, ki so v veljavi v slovenski praksi – Bloom 2

Ustrezno predstavi svoje ideje in poda strokovno mnenje v ustni in pisni obliki na temo etike
Pojasni pomembnost etičnega delovanja

Uporabi etična načela v praksi – Bloom 3

Svetovanje najprimernejših izdelkov z vidika etike
Delati v dobro pacienta
Delovanje v skladu z etičnimi kodeksi
Delovanje v skladu z največjimi etičnimi standardi
Etično delovanje ob stiku s pacienti
Etično delovanje

Izvajanje aktivnosti, ki so v prid pacientu
Upoštevanje etičnih načel

Prouči etičnost ravnanja zdravstvenih delavcev v praksi – Bloom 4

Prouči, ali je delovanje mentorja oziroma sodelavca skladno z etičnimi kodeksi
Prouči, ali je delovanje zdravnika skladno z etičnimi kodeksi
Prouči, ali deluje skladno z etičnimi kodeksi
Ugotovi, kaj so pomanjkljivosti na področju etike
Ugotovi, kaj bi lahko izboljšali na področju etike

Upravljanje samega sebe

Opiše pomen upravljanja samega sebe: organizacija svojega dela, upravljanje časa, upravljanje kontinuiranega profesionalnega razvoja, upravljanje administrativnih obveznosti vezanih na zaposlitev – Bloom 1

Izobraževanje o pomenu upravljanja samega sebe
Pogovor z mentorjem o upravljanju samega sebe (organizacija časa, samoiniciativnost, reševanje problemov)
Poznavanje pomena upravljanja samega sebe (organizacija svojega dela, upravljanje časa, postavljanje prioritet)

Pojasni način upravljanja samega sebe na primerih – Bloom 2

Razloži, kako bi organiziral delo na primeru (npr. ko je gneča, ima istočasno za narediti več stvari)
Razloži, kako bi upravljal s časom v normalnih razmerah, ob gneči (veliko število ljudi),...
Razloži, kdaj in kako je smiselno izpopolnjevati svoje znanje (upravljanje kontinuiranega profesionalnega razvoja)

Učinkovito upravlja samega sebe – Bloom 3

Biti samoiniciativen
Delo si organizira potrebam primerno
Ustrezno določanje prioritet
Dobro upravljanje s časom
Upoštevanje prioritet pri delu
Načrtovanje dnevnih aktivnosti
Delo opravlja učinkovito
Nadzira svoje delo
Delo opravlja s primerno hitrostjo
Učinkovito upravlja razpoložljive vire
Biti natančen
Imeti odgovoren odnos do dela
Pravočasno prihajanje na delo
Osebne težave ne vplivajo na kakovost dela

Postavljanje vprašanj, ko je to potrebno
Skrbeti za zunanjo urejenost
Prepoznavanje vizije svoje kariere
Pravočasno opravljanje nalog
Biti samostojen
Imeti koncentracijo
Biti pripravljen na delo
Reševanje problemov
Biti samodiscipliniran
Upoštevanje navodil
Pridobivanje informacij
Upravljanje delovnega prostora
Delo opravlja kakovostno
Biti pripravljen pomagati

Prouči način upravljanja samega sebe – Bloom 4

Refleksija na opravljeno delo
Spremljanje napredka sposobnosti organiziranja svojega časa
Spremljanje napredka sposobnosti organiziranja dela

Ovrednoti način upravljanja samega sebe – Bloom 5

Ovrednoti svoje upravljanje s časom
Ovrednoti svojo organiziranost
Ovrednoti svoje izpopolnjevanje
Ovrednoti svoje napake pri upravljanju s samim sabo

Izboljšuje način upravljanja samega sebe – Bloom 6

Predlaga, kaj bi lahko izboljšal na področju upravljanja s časom
Predlaga, kaj bi lahko izboljšal na področju organizacije
Predlaga, kaj bi lahko izboljšal na področju kontinuiranega profesionalnega razvoja
Vpeljava predloga izboljšave na posameznem področju v prakso

Zagotavljanje kakovosti

Opiše osnovne koncepte zagotavljanja kakovosti: PDCA cikel, dokumentiranje, dobre prakse, standardni operativni postopki ipd. – Bloom 1

Branje SOP-jev
Branje strokovne literature na temo zagotavljanje kakovosti
Poznavanje protokolov na področju zagotavljanja kakovosti
Poznavanje dobre lekarniške prakse
Poznavanje dobre skladiščne prakse
Poznavanje dokumentacije na področju zagotavljanja kakovosti (evidence, analizi izvidi, umerjanje, overjanje, validiranje in vzdrževanje opreme)
Poznavanje dokumentacije intervencij oziroma ukrepov

Poznavanje dokumentacije procesa izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov
Poznavanje SOP-jev (prostori, oprema, čiščenje, naprave, tehtnice, izdaja, nabava, prevzem, shranjevanje, reklamacije)
Poznavanje dobre prakse v bolnišnični lekarni
Ogled galenskega laboratorija
Ogled kontrolnega laboratorija
Poznavanje dobre proizvodne prakse
Poznavanje dobre laboratorijske prakse
Poznavanje navodil za delo
Poznavanje dokumentacije o napaki pri izdaji
Poznavanje vodenja dokumentacije
Poznavanje varnostnega lista
Poznavanje zagotavljanja kontrole kakovosti na področju zdravil
Poznavanje literature s področja zagotavljanja kakovosti
Seznanitev z ustreznim uničenjem dokumentov
Poznavanje sledljivosti (delo, surovine)
Poznavanje internih navodil
Poznavanje posodobitve SOP-jev
Poznavanje shranjevanja dokumentacije
Poznavanje validacije
Poznavanje zagotavljanja kakovosti v prostoru za izdelavo citostatikov (poznavanje organiziranosti glede na sterilnost, zaščitne obleke, preverjanja sterilnosti, priprave citostata)

Pojasni način zagotavljanja kakovosti na primerih – Bloom 2

Razloži, kako bo zagotavljal kakovost ob pripravi magistralnih izdelkov
Razloži, kako bo zagotavljal kakovost ob sprejemu blaga
Razloži, kako bo zagotavljal kakovost ob izdaji zdravil
Razloži, kako bo zagotavljal kakovost ob izdaji medicinskih pripomočkov
Razloži, kako bo zagotavljal kakovost pri svetovanju

Uporablja sistem zagotavljanja kakovosti v praksi – Bloom 3

Dokumentiranje
Pregled prejetega blaga
Analiza vhodnih substanc
Vodenje evidenc (temperatura, vlažnost, tehtnice,...)
Kontrola kakovosti (galenske formulacije, preskrba z zdravili,...)
Upoštevanje dobre lekarniške prakse med delom
Kalibriranje tehtnic
Kontrola naključnih zdravil
Kontrola roka uporabnosti
Kontrola vhodnih surovin
Upoštevanje SOP-jev v praksi
Vodenje dokumentacije
Pregled dokumentacije (vključno z recepti)
Prepoznavanje težave pri delu in predlaga možne praktične rešitve
Priprava delovne površine
Priprava ali posodobitev SOP-ja

Zagotavljanje sledljivosti
Shranjevanje dokumentacije
Ustrezno uničenje dokumentacije
Upoštevanje protokolov
Ustrezen vnos materiala v aseptični prostor
Ustrezen vnos materiala v prostor za pripravo magistralnih zdravil z nevarnimi učinkovinami
Preverjanje sterilnosti v prostoru za izdelavo citostata
Zagotavljanje farmacevtskih vod
Zagotavljanje ustreznih pogojev za izdelavo magistralnih izdelkov

Prouči sistem zagotavljanja kakovosti v praksi – Bloom 4

Ugotovi (razmisli, se pogovori z mentorjem), kako je zagotavljal kakovost pri pripravi magistralnih izdelkov
Ugotovi (razmisli, se pogovori z mentorjem), kako je zagotavljal kakovost pri sprejemu blaga
Ugotovi (razmisli, se pogovori z mentorjem), kako je zagotavljal kakovost pri izdaji zdravil
Ugotovi (razmisli, se pogovori z mentorjem), kako je zagotavljal kakovost pri izdaji medicinskih pripomočkov
Ugotovi (razmisli, se pogovori z mentorjem), kako je zagotavljal kakovost pri svetovanju

Ovrednoti sistem zagotavljanja kakovosti v praksi – Bloom 5

Ovrednoti zagotavljanje kakovosti pri pripravi magistralnih izdelkov
Ovrednoti zagotavljanje kakovosti pri sprejemu blaga
Ovrednoti zagotavljanje kakovosti pri izdaji zdravil
Ovrednoti zagotavljanje kakovosti pri izdaji medicinskih pripomočkov
Ovrednoti zagotavljanje kakovosti pri svetovanju

Izboljšuje sistem zagotavljanja kakovosti v praksi – Bloom 6

Predlaga izboljšave za zagotavljanje kakovosti na področju priprave magistralnih pripravkov
Predlaga izboljšave za zagotavljanje kakovosti na področju sprejema blaga
Predlaga izboljšave za zagotavljanje kakovosti na področju izdaje zdravil
Predlaga izboljšave za zagotavljanje kakovosti na področju izdaje medicinskih pripomočkov
Predlaga izboljšave za zagotavljanje kakovosti na področju svetovanja

Oskrba pacienta

Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov

Opiše vlogo, pomen in elemente predpisovanja ter izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico, vključujoč: vrsto receptov, pomen posameznih informacij, legalnost

predpisa, na kaj je potrebno biti posebej pozoren (npr. pri narkotikih: osebni dokument, oznake receptov, dvojnik), obdelava recepta, vročitev – Bloom 1

Poznavanje receptnega obrazca (administrativni in strokovni del)
Znati brati recepte
Poznavanje vrst receptov (eRecept, obnovljivi, beli, zeleni, veterinarski)
Učenje z opazovanjem izdaje
Poznavanje procesa izdaje zdravil v vseh okoliščinah (MZZ, TSZ, doplačila, napake,...)
Obisk predavanja na temo izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov
Poznati možne napake pri izdaji
Poznavanje naročilnice
Poznavanje navodila za predpisovanje in izdajanje magistralno pripravljenih zdravil v breme OZZ
Poznavanje omejitve količine izdanih zdravil
Poznavanje osnov predpisovanja in izdaje zdravil
Poznavanje osnov predpisovanja in izdaje medicinskih pripomočkov
Poznavanje obdelave recepta (eRecept, beli, veterinarski, magistralno zdravilo)
Poznavanje protokolov za izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov
Poznavanje procesa izdaje medicinskih pripomočkov v vseh okoliščinah (napake,...)
Poznavanje protokola ukrepov pri ugotovljeni napaki pri izdaji
Poznavanje storitvenega sistema v lekarni (obračun storitev, obdelava recepta in e-recepta, obračun za magistralna zdravila)
Poznavanje navodil za predpisovanje in izdajanje zdravil z narkotičnim učinkom
Poznavanje izdaje neregistriranih zdravil
Poznavanje izdaje rezervnih antibiotikov
Poznavanje odgovornosti farmacevta ob izdaji zdravil
Poznavanje dobavnic

Pojasni proces predpisovanja in izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico na primerih v praksi – Bloom 2

Reševanje primerov bolnikov ob izdaji zdravil
Razloži razliko izdaje zdravil na obnovljivi in neobnovljivi recept

Izda zdravila in medicinske pripomočke na podlagi recepta oz. naročilnice skladno z veljavnimi zakoni in predpisi – Bloom 3

Administrativna obdelava recepta
Administrativna obdelava naročilnice
Izdaja zdravil brez recepta
Izdaja zdravil na recept
Izdaja medicinskih pripomočkov
Deljenje zdravil - bolnišnična lekarna
Dnevna kontrola izdaje zdravil s pregledom receptov
Vnos podatkov z recepta
Preverjanje pravilnosti izpolnjenega recepta
Preverjanje pravilnosti izpolnjenosti naročilnice
Vnos podatkov z naročilnice
Izdaja antibiotične peroralne suspenzije

Preračunavanje odmerkov
Preverjanje veljavnosti recepta
Izdaja magistralnih pripravkov
Izdaja MZZ
Izdaja TSZ
Izdaja narkotičnih zdravil
Izdaja veterinarskega recepta
Izdaja na naročilnice iz oddelkov - bolnišnična lekarna
Izdaja neregistriranih zdravil
Izdaja depo antipsihotikov
Izdaja novorojenčku
Izdaja na beli recept
Izdaja posebnim skupinam pacientov
Izdaja zdravil sirot
Izdaja zdravil v dežurni službi
Obdelava recepta za magistralno zdravilo
Obrazložitev TSZ pacientu ob izdaji
Obrazložitev MZZ pacientu ob izdaji
Reševanje reklamacij
Priprava zdravil za izdajo
Priprava medicinskih pripomočkov za izdajo
Izdaja zdravil za oddelke - bolnišnična lekarna
Preračunavanje izdanih količin
Izdaja na obnovljivi recept
Dokumentiranje izdaje zdravil
Priprava zdravil na recepte, ki jih ni bilo mogoče izdati dan prej (npr. zaradi premajhnih zalog)
Vnos izdajnice v računalniški sistem - bolnišnična lekarna

Prouči izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice na lokalni ravni v relaciji do nacionalne ravni npr.: lastnosti zdravil, lastnosti pacientov – Bloom 4

Preučitev izdaje skozi diskusijo z mentorjem
Preučitev izdaje zdravil glede na recept
Preučitev izdaje medicinskega pripomočka glede na naročilnico

Ovrednoti ustreznost izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice glede na veljavne zakone in predpise in opredeli morebitne zdravstvene napake pri predpisovanju in izdaji. – Bloom 5

Z dnevnim pregledom receptov ovrednoti ustreznost izdaje zdravil
Z dnevnim pregledom naročilnic ovrednoti ustreznost izdaje medicinskih pripomočkov
Opredelitev napak pri izdaji ob vrednotenju ustreznosti izdaje
Ponovno ovrednotenje ustreznosti izpolnjenega recepta (po izdaji)
Ponovno ovrednotenje ustreznosti izpolnjene naročilnice (po izdaji)
Ponovno ovrednotenje ustreznosti izdanega odmerka

Ponovno ovrednotenje ustreznosti izdane jakosti
Ponovno ovrednotenje ustreznosti izdane količine

Opiše načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov, vključujoč: signaturo, simbole, s katerimi so označeni previdnostni ukrepi na embalaži zdravil, katere informacije so obvezne. – Bloom 1

Opiše sestavo signature
Našteje vse informacije, ki morajo biti na signaturi
Opiše simbole za previdnostne ukrepe na embalaži

Pojasni načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov na primerih – Bloom 2

Razloži, kaj in zakaj bi napisal na signaturo za posamezne primere zdravil (v načrtu naj se opredli konkretno zdravilo)
Razloži, kaj in zakaj bi napisal na signaturo za posamezne primere medicinskih pripomočkov (v načrtu naj se opredli konkreten medicinski pripomoček)
Razloži pomen simbolov za previdnostne ukrepe

V praksi ustrezno označi zdravila in medicinske pripomočke – Bloom 3

Pravilno signiranje zdravil
Pravilno signiranje medicinskih pripomočkov
Ustrezno uporabi dodatne nalepke (shranjujte v hladilniku, pred uporabo pretresi)

Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov

Opiše vlogo in pomen ter osnovne značilnosti magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov.
– Bloom 1

Obisk galenskega laboratorija
Poznavanje literature s področja oblikovanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov (vključno s Kodeksom magistralnih pripravkov, Kodeksom galenskih izdelkov in pravilniki))
Poznavanje načina za preračunavanje pred izdelavo magistralnega pripravka
Poznavanje ustreznih pogojev za izdelavo magistralnih pripravkov (vključujoč opremo)
Poznavanje priprave parenteralnih pripravkov
Poznavanje magistralnih receptur
Poznavanje galenskih pripravkov in njihove izdelave
Poznavanje predpisov za predpisovanje, izdelavo in izdajanje magistralnih zdravil
Obisk drugih lekarn, kjer izdelujejo več magistralnih pripravkov ali metadonske pripravke
Opazovanje priprave magistralnih pripravkov
Poznavanje postopkov za delo, SOP-jev in protokolov
Poznavanje pediatričnih odmerkov
Poznavanje aparatov in njihove ustrezne uporabe za izdelavo magistralnih pripravkov
Poznavanje priprave citostatikov
Obisk predavanja na temo oblikovanje magistralnih pripravkov in oziroma ali galenskih izdelkov
Poznavanje dela pod aseptičnimi pogoji

Poznavanje izbire ovojnine
Poznavanje sledljivosti surovin
Poznavanje surovin, kemikalij in mazilnih podlag
Poznavanje regulative magistrálnih in galenskih izdelkov
Poznavanje izdelave zdravil v črpalkah
Priprava oralno provokacijskega testa

Pojasni način priprave magistrálnih pripravkov, ki so aktualni za obstoječo prakso, vključujoč: recepture, postopke in pogoje za izdelovanje, njihove osnovne značilnosti in kompatibilnosti z ostalimi snovmi, mazilne podlage, preračun potrebnih količine za pripravo, ukrepe za preprečevanje kontaminacije pripravka z namenom zaščite izdelovalca ali uporabnika magistrálnih pripravkov, način izdaje magistrálnih zdravil skladno z zahtevami in predpisi ZZS vire o magistrálnih pripravkih. – Bloom 2

Razloži postopek izdelave (zakaj se kaj uporabi) za konkretni magistrálni pripravek (v načrtu se opredeli konkretni magistrálni pripravek)
Na primeru konkretne recepture razloži osnovne značilnosti snovi in njihovo kompatibilnost
Razloži uporabo različnih vrst mazilnih podlag
Razloži, kako se preračuna potrebne količine za pripravo na podlagi konkretne recepture
Razloži, zakaj so potrebni posamezni ukrepi za preprečevanje kontaminacije
Razloži, kaj je potrebno upoštevati ob izdaji magistrálnih zdravil

Izdelava magistrálnih pripravkov v skladu z veljavnimi zakoni, predpisi in dobrimi praksami – Bloom 3

Zagotavljanje ustreznih pogojev za izdelavo
Analiza in kontrola galenskih izdelkov
Aseptična izdelava
Priprava citostatikov
Priprava popolne parenteralne prehrane
Izdelava elastomernih črpalk
Izdelava kapljic za oči
Izdelava mazila za oči
Izdelava analgetičnih mešanic
Nadzor izdelave protitumornih zdravil
Analiza vhodnih substanc
Izdelava analgetičnih črpalk
Izdelava metadona
Izdelava mazil
Izdelava oralnih suspenzij
Izdelava galenskih izdelkov
Izdelava magistrálnega zdravila z nevarno snovjo (npr. metronidazol, tretinoin)
Izdelava magistrálnega zdravila z antibiotikom
Izdelava magistrálnih pripravkov z narkotičnimi substancami

Izdelava kapljic
Izdelava raztopin
Kontrola kakovosti magistralnih pripravkov
Preračun odmerkov
Preračun količin
Izbira ovojnine
Izbira tehnološkega postopka
Izdelava praškov
Izdelava sirupov
Izdelava peroralnih raztopin
Izdelava suspenzij
Redčenje vodikovega peroksida
Izdelava olja za masažo
Izdelava peroralne suspenzije
Izdelava inhalacij
Izdelava po formulae magistrale
Izdelava sterilnih pripravkov
Izdelovanje magistralnih pripravkov v skladu z dobro prakso
Preverjanje kompatibilnosti
Mešanje
Odmerjanje tekočin
Pakiranje metadona
Kontrola pogojev
Upoštevanje kodeksa za magistralno pripravo
Ustrezna uporaba aparatov
Preverjanje ustreznosti predpisanega magistralnega zdravila
Priprava delovne površine
Priprava dokumentacije za pripravo analgetičnih mešanic
Izdelava kapsul
Izdelava svečk
Izdelava parenteralnih pripravkov
Priprava komore
Izdelava krem
Izdelava past
Izdelava analgetičnih kapljic
Izdelava tinktur
Upoštevanje predpisov pri izdelavi
Priprava na delo
Izdelava peroralne suspenzije za otroke z vsebnostjo citostatičnih in drugih nevarnih učinkovin
Priprava zdravil na oddelku - bolnišnična lekarna
Razvoj pripravka
Rokovanje z iglami in brizgami
Shranjevanje magistralnih pripravkov
Tehtanje praškov (glukoza, laktoza)
Vnos materiala v aseptični prostor
Vnos materiala v prostor za pripravo magistralnih zdravil z nevarnimi učinkovinami
Zagotavljanje farmacevtskih vod

Zagotavljanje sledljivosti

Opíše načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov – Bloom 1

Poznavanje pravilnika o označevanju magistralnih in galenskih izdelkov
--

Poznavanje signatur za magistralne pripravke
--

Pojasni načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov na primerih – Bloom 2

Razloži, kaj in zakaj bi napisal na signaturo za konkretno magistralno zdravilo
--

Razloži, kaj in zakaj bi napisal na signaturo za konkreten galenski izdelek
--

V praksi ustrezno označi magistralne pripravke in galenske izdelke – Bloom 3

Pravilno signiranje magistralnih pripravkov

Izdelava nalepke

Priprava spremnega lista

Ustrezno signiranje metadona

Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta

Opíše osnovne klinične značilnosti velikih javnozdravstvenih problemov – Bloom 1

Poznavanje velikih javnozdravstvenih problemov (v načrtu se opredeli konkretna tema - npr. sladkorna bolezen, hipertenzija, astma, KOPB, atrijska fibrilacija, kemoterapija, srčno popuščanje, tuberkuloza)

Poznavanje literature s področja varnega in učinkovitega zdravljenja z zdravili

Spremljanje novosti na področju zdravljenja z zdravili
--

Opíše vidike učinkovitega in varnega zdravljenja z zdravilom ter sistemski, z dokazi podprt pristop k zdravljenju velikih javnozdravstvenih problemov vključujoč nefarmakološke pristope – Bloom 1

Poznavanje varne in pravilne uporabe zdravil
--

Pregled glavnih področij farmakoterapije (vključno z indikacijami, odmerki, aplikacijo, shranjevanjem, stranskimi učinki, interakcijami in opozorili)

Vedeti, kaj je alternativa zdravilu, ki ne ustreza pacientu

Diskusije s farmacevti o načinih zdravljenja bolezni (farmakološko in nefarmakološko)

Iskanje informacij o zdravilih

Izobraževanje o novih zdravilih na predstavitvah farmacevtskih izdelkov

Izobraževanje o zdravilih

Naučiti se, kako presojati ustreznost terapije
--

Poznati učinkovito in varno zdravljenje z narkotiki

Poznavanje načina aplikacije različnih farmacevtskih oblik (inhalatorji, kapljice, injekcije itd.)
--

Reševanje nalog s področja farmakoterapije
--

Obravnava posameznih bolezni z vidika farmakoterapije (bolezen se v načrtu natančneje opredeli)
Opazovanje mentorja pri vrednotenju ustreznosti zdravila za pacienta
Poznavanje in uporaba literature
Tedenska priprava pisnega izdelka s področja farmakoterapije
Poznavanje zdravil z visokim tveganjem

Pojasni pomen specifičnih informacij o pacientu, ki so pomembne za njegovo zdravstveno stanje in zdravljenje z zdravili – Bloom 2

Razloži, zakaj potrebuje informacije o preteklem zdravljenju (zdravila na recept)
Razloži, zakaj potrebuje informacije o zdravilih brez recepta, ki jih pacient uporablja
Razloži, zakaj potrebuje informacije o prehranskih dopolnilih, ki jih pacient uporablja
Razloži, zakaj potrebuje informacije o sodelovalnosti
Razloži, zakaj potrebuje informacije o pacientovih preferencah
Razloži, zakaj potrebuje informacije o pacientovih omejitvah

Pojasni pomen nefarmakološkega zdravljenja v celostnem pristopu zdravljenja velikih javnozdravstvenih problemov – Bloom 2

Razloži pomen farmakološkega zdravljenja pri sladkorni bolezni
Razloži pomen farmakološkega zdravljenja pri hipertenziji
Razloži pomen farmakološkega zdravljenja pri povišani telesni masi
Razloži pomen farmakološkega zdravljenja pri astmi

Prouči pomen informacij o učinkovitosti in varnosti zdravila za izbranega pacienta upoštevajoč lastnosti pacienta, njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter organizacijske in sistemske zahteve, ki vplivajo na izbiro in zdravljenje z izbranim zdravilom. – Bloom 4

Analiza pacientovih zdravil
Pregled pripravljene terapije - bolnišnična lekarna
Preverjanje interakcij
Preverjanje ustreznosti terapije
Pregled terapije
Preverjanje ustreznosti odmerkov
Ugotavljanje primernosti farmacevtske oblike glede na pacientovo zdravstveno stanje
Obravnava primerov iz prakse
Preuči, ali je zdravilo ustrezno s perspektive sistema zdravstvenega varstva
Preučitev informacij o pacientu, če je pacient del posebnih skupin pacientov (nosečnice, doječe matere, otroci, starostniki)
Preverjanje ustreznosti jakosti
Pregled kontraindikacij
Preverjanje ustreznosti zdravil za posebne populacijske skupine (nosečnice, otroci, starostniki)
Preverjanje varnosti terapije za pacienta
Upoštevanje lastnosti pacienta pri preučevanju informacij
Preverjanje neželenih učinkov

Upošteva zdravstveno stanje pacienta pri preučitvi informacij
Upošteva zgodovino uporabe zdravil pri preučitvi informacij
Upošteva organizacijske in sistemske zahteve pri preučitvi informacij

Ovrednoti in presodi ustreznost zdravljenja z zdravilom za izbranega pacienta. – Bloom 5

Izvedba farmakoterapijskega pregleda
Vrednotenje kliničnih podatkov o pacientu
Ovrednotenje ustreznosti zdravil
Ovrednotenje interakcij
Določanje prioritet pri svetovanju (glede na upoštevanje vsebine)
Izvedba pregleda uporabe zdravil
Ovrednoti ustreznost zdravila za doseganje optimalnih terapevtskih izidov
Ovrednoti ustreznost magistralnega zdravila za otroke glede na odmere, jakost in količino
Oceni kontraindikacije
Ovrednotenje ustreznosti zdravila, ko je pacient del posebnih skupin (nosečnice, otroci, starostniki)
Ovrednoti pacientovo terapijo
Ovrednoti ustreznost zdravila glede na indikacijo
Ovrednoti ustreznost farmacevtske oblike za posameznega pacienta
Ovrednoti varnost vpeljave novega zdravila
Ovrednoti ustreznost odmerka
Ovrednotenje sposobnosti pacienta, da sledi zanj varni in učinkoviti terapiji
Priprava izvida kliničnega farmacevta

Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustrezno predpisanem zdravilu – Bloom 6

Podaja priporočila po izvedbi farmakoterapijskega pregleda
Predlaga zamenjave zdravila zaradi interakcij
Ukrepa ob neustrezno predpisanem zdravilu
Oblikuje načrt zdravljenja z zdravili
Oblikuje priporočilo za spremembo terapije
Pripravi izvida kliničnega farmacevta
Predlaga zamenjave zdravil zaradi kontraindikacij

Opiše manjše zdravstvene težave, vključujoč prepoznavanje in obravnavo znakov in simptomov, ter način in vlogo samozdravljenja – Bloom 1

Pregleda primer samozdravljenja
Pozna protokol za samozdravljenje (v načrtu se opredeli tema - npr. kašelj, prehlad, bolečina, alergije, želodčne težave itd.)
Učenje o samozdravljenju iz ustrezne literature (v načrtu se opredeli konkretna literatura)
Pozna smernice za samozdravljenje
Pozna izdelke za samozdravljenje
Pozna bolezenska stanja, ki so primerna za samozdravljenje
Predstavi možnosti za samozdravljenje posamezne indikacije (v načrtu se indikacija opredeli)
Pozna algoritme samozdravljenja za določeno indikacijo (indikacija se opredeli v načrtu)

Pozna znake in simptome bolezenskih stanj, ki so primerna za samozdravljenje
Pozna obravnavo znakov in simptomov bolezenskih stanj, ki so primerna za samozdravljenje
Pozna načine samozdravljenja
Pozna vlogo samozdravljenja

Pojasni obravnavo zdravstvenih težav, ki ne zahtevajo posvetovanja z zdravnikom, s strani magistra farmacije na primerih pacientov. – Bloom 2

Pripravi in razloži možnost samozdravljenja za izbrano indikacijo (indikacija se v načrtu opredeli)
Na primeru pacienta razloži, kako bi izvajal samozdravljenje

Prouči zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev – Bloom 4

V praksi prepozna stanja, ki so primerna za samozdravljenje
V praksi prouči pacientovo zdravstveno težavo, ki predhodno še ni bila obravnavana s strani zdravstvenega delavca

Ovrednoti zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev. – Bloom 5

Ovrednoti ustreznost zdravila za samozdravljenje
Na podlagi pacientovega zdravja in psihosocialnega statusa ovrednoti, ali je pacientova težava primerna za samozdravljenje
Oceni, ali je zdravstvena težava primernejša za obravnavo pri zdravniku

Oblikuje priporočila za pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev, in svojimi pristojnostmi – Bloom 6

Predlaga najustreznejše zdravilo za samozdravljenje
Pacientu razloži prednosti in slabosti posameznega zdravila za samozdravljenje
Pacienta napoti k zdravniku, ko pacientova zdravstvena težava ni primerna za samozdravljenje

Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili

Opiše vlogo in pomen končnih in nadomestnih zdravstvenih izidov – Bloom 1

Opiše kazalnike za določeno bolezen (bolezen se opredeli v načrtu)
Poznavanje načinov spremljanja izidov zdravljenja
Opiše vlogo in pomen končnih zdravstvenih izidov
Opiše vlogo in pomen nadomestnih zdravstvenih izidov

Pojasni zdravstvene izide za velike javnozdravstvene probleme ter vlogo farmacevta pri njihovem spremljanju – Bloom 2

Razloži, zakaj in kateri zdravstveni izidi se spremljajo pri določenem javnozdravstvenem problemu (v načrtu se zapiše konkreten javnozdravstveni problem)
Razloži, kako lahko farmacevt spremlja izide pri velikih javnozdravstvenih problemih
Razloži, kako lahko farmacevt vpliva na izide pri velikih javnozdravstvenih problemih

Uporabi relevantne zdravstvene izide za spremljanje zdravljenja pacientov v praksi skladno z vlogo farmacevta v zdravstvenem varstvu – Bloom 3

Spremljanje rezultatov meritev krvnega tlaka
Spremljanje rezultatov meritev glukoze v krvi
Spremljanje kliničnih izidov zdravljenja z zdravili
Spremljanje indikatorjev pri določenih bolezenskih stanjih (bolezensko stanje se opredeli v načrtu na način kot sta zapisana krvni tlak in glukoza v krvi)
Spremljanje kliničnih izidov zdravljenja z zdravili preko izidov intervencij
Spremljanje učinkovitosti zdravljenja
Spremljanje izidov preko pogovora s pacienti

Prouči zdravstvene izide pacienta – Bloom 4

Preuči pacientove zdravstvene izide z namenom ugotovitve doseganja želenih koristi in izidov terapije

Ovrednoti zdravljenje z zdravili glede na zdravstvene izide pacienta – Bloom 5

Glede na zdravstvene izide ovrednoti, ali se dosegajo želene koristi in izidi terapije
Glede na zdravstvene izide ovrednoti, ali je zdravljenje ustrezno

Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustreznih zdravstvenih izidih – Bloom 6

Napotitev pacienta k zdravniku ob neuspešnosti zdravljenja oziroma ob neobvladovanju bolezenskih znakov
Pripravi predlog spremembe terapije ob neustreznih zdravstvenih izidih
Ustrezno ukrepa ob neustreznih zdravstvenih izidih
Ob neustreznih zdravstvenih izidih se pogovori z zdravnikom
Pacientu poda dodatna navodila ob neustreznih zdravstvenih izidih

Opiše vrste težav povezanih z zdravili ter dejavnike tveganja, način njihovega klasificiranja ter spremljanja – Bloom 1

Opiše težave povezane z zdravili
Opiše dejanske in potencialne težave
Opiše dejavnike tveganja za težave povezane z zdravili
Opiše način klasificiranja težav povezanih z zdravili
Opiše način spremljanja težav povezanih z zdravili

Pojasni težave povezane z zdravili ter dejavnike tveganja na primerih pacientov skladno z veljavno klasifikacijo – Bloom 2

Na podlagi napisanega primera pacienta opredeli težave povezane z zdravili in dejavnike tveganja

Na podlagi ustno predstavljenega primera pacienta opredeli težave povezane z zdravili in dejavnike tveganja
--

Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja težav povezanih z zdravili ter jih klasificira – Bloom 3

V praksi prepozna težave povezane z zdravili
Prek pogovora s pacientom poskuša ugotoviti, ali ima pacient težave povezane z zdravili
V praksi prepozna dejavnike tveganja
Prepoznavanje stranskih učinkov zdravil
Prepoznavanje alergij na zdravila
Prepoznavanje interakcij
V praksi razlikuje med dejanskimi in potencialnimi težavami
Spremljanje težav povezanih z zdravili
Klasifikacija težav povezanih z zdravili

Prouči dejavnike tveganja ter izražene težave, ki so lahko povezane z zdravili – Bloom 4

Prek pogovora s pacientom preuči izražene težave

Prek pogovora s pacientom preuči dejavnike tveganja
--

Skozi pregled izdanih zdravil poskuša najti dejavnike tveganja

Ovrednoti dejavnike tveganja in težave, ki so lahko povezani z zdravili – Bloom 5

Ovrednoti težave povezane z zdravili

Ovrednoti dejavnike tveganja

Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili – Bloom 6

Poišče rešitev težav povezanih z zdravili

Izvede farmacevtsko intervencijo v primeru težav povezanih z zdravili

Poda priporočilo pacientu v primeru težav povezanih z zdravili (napotitev k zdravniku ali dodatna navodila)

Poda priporočilo zdravniku v primeru težav povezanih z zdravili

Opiše pomen in dejavnike, ki vplivajo na sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil ter jih vsebinsko umesti v storitev Pregled uporabe zdravil – Bloom 1

Opiše, kaj vpliva na sodelovanje pacientov

Opiše, kaj vpliva na pacientovo razumevanje zdravljenja
--

Opiše, kaj vpliva na ustreznost uporabe zdravil
--

Pojasni dejavnike tveganja za sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil na primerih pacientov ter način njihovega spremljanja – Bloom 2

Razloži, kako lahko spremlja sodelovalnost pacienta
Razloži, kako posamezni dejavniki vplivajo na sodelovanje pacienta
Razložim, kako lahko posamezni dejavniki vplivajo na razumevanje zdravljenja
Razloži, kako lahko posamezni dejavniki vplivajo na ustreznost uporabe zdravil

Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja stopnje sodelovanja pacientov, njihovega razumevanja zdravljenja in ustreznosti uporabe zdravil. – Bloom 3

Prek pogovora s pacientom prepozna njegovo sodelovalnost
Pacienta sprašuje o jemanju zdravil (rednost jemanja, težave pri jemanju)
Preverja, ali pacient jemlje zdravila na pravilen način
Spremljanje pacientovega sodelovanja
Prek pogovora s pacientom ugotavlja njegovo zavzetost oziroma motiviranost za zdravljenje
Pacienta sprašuje po vzrokih za slabo sodelovalnost
Pacienta sprašuje po njegovem razumevanju zdravljenja

Prouči sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravila ter možnosti optimizacije zdravljenja – Bloom 4

Preuči vzroke za nesodelovalnost
Preuči pacientovo razumevanje zdravljenja
Preuči pacientovo ustreznost uporabe zdravil

Ovrednoti potencialne oz. dejansko težave, ki so oz. bi lahko bile posledica nesodelovanja pacientov, njihovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil – Bloom 5

Ovrednotenje vodljivosti
Ovrednotenje vzrokov za nesodelovanje
Ovrednoti težave, ki bi lahko bile posledica nesodelovanja
Ovrednoti težave, ki bi lahko bile posledica neustrezne uporabe zdravil

Oblikuje priporočila za pacienta, predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili povezanih z nesodelovanjem pacienta, njegovim slabim razumevanjem zdravljenja oz. neustrezne uporabe zdravil – Bloom 6

Poišče rešitev za izboljšanje sodelovanja pacienta
Pacientu pokaže način uporabe zdravila (npr. inhalatorja, pršilnika)
Pacientu razloži pomen zdravljenja
Pacienta skuša motivirati za boljšo sodelovalnost
Pacientu razloži posledice napačne uporabe zdravil
Oblikuje priporočilo za zdravnika v primeru težav povezanih z nesodelovalnostjo pacienta

Svetovanje pacientom v skladu z njihovimi značilnostmi in sodobnimi farmakoterapevtskimi smernicami z namenom zagotovitve ustreznega načina uporabe in shranjevanja zdravil in medicinskih pripomočkov

Pridobi informacije od pacienta, ki vključujejo njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter druge relevantne informacije, ki so pomembne za zdravljenje – Bloom 3

Spraševanje pacienta o njegovem zdravstvenem stanju
Spraševanje pacienta o zdravilih na recept, ki jih jemlje
Spraševanje pacienta o zdravilih brez recepta, ki jih jemlje
Spraševanje pacienta o prehranskih dopolnilih, ki jih jemlje
Spraševanje pacienta o njegovi prehrani
Spraševanje pacienta o njegovem življenjskem slogu
Spraševanje pacienta o preobčutljivosti na zdravila
Spraševanje o nosečnosti
Postavljanje dodatnih vprašanj za odkrivanje pacientovih potreb
Pregled preteklih izdaj
Pridobivanje informacij od pacienta, s pomočjo katerih ocenimo, ali je sposoben slediti terapiji, ki bo zanj učinkovita in varna
Pridobivanje informacij od pacienta o njegovi zgodovini jemanja zdravil
Pridobivanje povratnih informacij od pacienta
Spraševanje pacienta o učinku terapije
Je zmožen pridobivati klinične informacije

Svetuje pacientu z namenom zagotovitve varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: ustrezno sodelovanje pacienta, poznavanje zdravljenja in ustrezne uporabe zdravil: režim odmerjanja, način aplikacije, pravilno tehniko aplikacije in shranjevanje, način kako bo pacient prepoznal/spremljal učinke zdravila, morebitne pogostejše/pomembnejše neželene učinke – Bloom 3

Pacientu svetuje na način, ki bo zagotavljal sodelovanje pacienta
Pacientu razloži namen in učinek zdravljenja
Pacientu razloži režim odmerjanja (časovno in glede na hrano)
Pacientu razloži način aplikacije
Pacientu prikaže uporabo zahtevnejših farmacevtskih oblik (npr. inhalatorjev in pršilnikov)
Pacientu razloži shranjevanje zdravil
Pacientu pojasni, kako bo prepoznal in spremljal učinke zdravila
Pacienta obvesti o najpomembnejših morebitnih neželenih učinkih
Svetovanje pri izdaji zdravil v skladu s smernicami
Pri svetovanju poda najpomembnejše informacije
Pacienta informira o posledicah nezdravljenja bolezni
Pacienta opozori na posebnosti zdravil kot so pred uporabo pretresite in shranjujte v hladilniku
Pacienta posebej opozori, da ne sme upravljati vozil ali piti alkohola ob uporabi določenih zdravil

Svetuje o uporabi zdravil v primeru nosečnosti ali dojenja
Svetuje o času jemanja posameznih zdravil v primeru, da ima pacient več zdravil

Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani glede na naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev – Bloom 3

Svetuje za pacienta ustrezno zdravilo brez recepta glede na njegove značilnosti
Pacientu svetuje obisk zdravnika
Pacientu svetuje v skladu s protokoli za samozdravljenje

Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili. – Bloom 3

Pacientu svetuje o ukrepanju ob identifikaciji težav povezanih z zdravili
Pacientu svetuje obisk zdravnika ob identifikaciji težav povezanih z zdravili
Pacientu svetuje o ukrepanju ob identifikaciji dejavnikov tveganja
Pacientu svetuje obisk zdravnika ob identifikaciji dejavnikov tveganja
Ob identifikaciji težav povezanih z zdravili svetuje pacientu v skladu s protokoli
Pacientu svetuje ob neustreznem učinku zdravljenja
Pacientu svetuje, ko ugotovi nezdravljeno indikacijo
Pacientu svetuje ob pojavu alergijske reakcije
Pacientu svetuje ob pojavu neželenih učinkov
Pacientu svetuje ob nepotrebnem zdravljenju z zdravilom
Svetuje pacientu, ko ugotovi, da pacient kljub optimalnim izidom ni zadovoljen s terapijo

Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji slabega sodelovanja pacienta, njegovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil. – Bloom 3

Svetuje pacientu ob nesodelovanju
Svetuje pacientu ob neustrezni uporabi zdravil
Svetuje pacientu ob pacientovem slabem razumevanju zdravljenja

Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob neustreznih zdravstvenih izidih – Bloom 3

Izdaja priporočil za nadaljnje zdravljenje pacientu ob neustreznih zdravstvenih izidih
Svetovanje obiska pri zdravniku ob neustreznih zdravstvenih izidih

Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.

Opiše pomen usmerjenosti k pacientom in njihovega opolnomočenja pri zdravljenju – Bloom 1

Opiše vsebino farmacevtske skrbi za določeno področje (v načrtu se opredeli konkretno področje - npr. hipertenzija, sladkorna bolezen, vprašajte o svojem zdravju)
Ve, na kakšen način lahko upošteva preference pacienta
Ve, kako vzpostaviti partnerski odnos s pacientom
Pozna načine motivacije pacientov
Pogovor o usmerjenosti k pacientom
Poznavanje protokolov za farmacevtsko skrb
Poznavanje literature o farmacevtski skrbi
Pogovor z mentorjem ali farmacevtom o potrebah pacientov
Poznavanje projektov Lekarniške zbornice na področju farmacevtske skrbi
Pozna pomen partnerskega odnosa
Opazovanje farmacevta pri izvajanju farmacevtske skrbi

Pojasni način k pacientom usmerjenega delovanja in njihovega opolnomočenja v praksi, vključujoč pravice in dolžnosti pacienta – Bloom 2

Razloži skrb za pacienta na primerih
Razloži, kako lahko opolnomoči paciente v praksi
Razloži pravice pacienta
Razloži dolžnosti pacienta

V praksi je usmerjen k pacientom in izvaja aktivnosti z namenom njihovega opolnomočenja – Bloom 3

Izvedba farmakoterapijskega pregleda
Izvedba pregleda uporabe zdravil
Izvajanje farmacevtske skrbi (v načrtu se opredeli konkretno področje - npr. hipertenzija, sladkorna bolezen, KOPB, astma)
Ima do vsakega pacienta individualen pristop
Motiviranje pacientov
Priprava osebne kartice zdravil
Upoštevanje pacientovih preferenc
Opolnomoči pacienta
Upoštevanje pacientovih pričakovanj
Priprava načrta zdravljenja z zdravili
Nudenje strokovne pomoči pacientu
Je v podporo bolniku pri zdravljenju
Vzpostavi partnerski odnos s pacientom
Vzpostavitev zaupnega profesionalnega odnosa s pacientom

Upravljanje/management

Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.

Opiše koncept z dokazi podprte medicine, vključujoč z dokazi podprte lekarniške dejavnosti, ter pomen in način vrednotenja znanstvenih izsledkov – Bloom 1

Izobražuje se o z dokazi podprti medicini
Poznavanje aktualnih smernic za zdravljenje določenih bolezni (v načrtu se opredeli konkretna bolezen)
Poznavanje protokolov s področja z dokazi podprte medicine
Branje farmakoterapijskih člankov
Poznavanje strokovne literature za področje z dokazi podprte medicine
Zna povedati, kaj je bistvo z dokazi podprte medicine
Opiše način vrednotenja znanstvenih izsledkov

Opiše in razlikuje med kliničnimi smernicami, kliničnimi potmi in zdravstvenimi kazalci – Bloom 1

Opiše klinične smernice
Opiše klinične poti
Opiše zdravstvene kazalce
Razlikuje med kliničnimi smernicami, kliničnimi potmi in zdravstvenimi kazalci

Pojasni koncept z dokazi podprte medicine na primerih. – Bloom 2

Razloži vsebino smernic za posamezne bolezni (bolezen se opredeli v načrtu - npr. hipertenzija, sladkorna bolezen, astma, psihiatrične bolezni, hiperholesterolemija, bolečina, antikoagulantna terapija)
Pojasni koncept z dokazi podprte medicine na primerih bolezni (v načrtu se opredeli konkretna bolezen - npr. hipertenzija, astma, KOPB, atrijska fibrilacija, kemoterapija, srčno popuščanje, tuberkuloza)
Razloži vsebino protokolov s področja z dokazi podprte medicine
Razloži liste neprimerne predpisovanja pri starostnikih
Razume izsledke raziskav
Razume strokovna soglasja

Izvaja prakso skladno s kliničnimi smernicami ter drugimi relevantnimi dokazi – Bloom 3

Svetuje v skladu s smernicami za zdravljenje
Izvajanje prakse skladno s kliničnimi smernicami
Pri optimizaciji terapije ukrepa skladno z izsledki, ki temeljijo na z dokazi podprti medicini
V praksi upošteva protokole s področja z dokazi podprte medicine
Izdajo zdravil izvaja skladno s smernicami

Prouči različne klinične smernice, klinične poti oz. druge oblike obstoječih priporočil za prakso, ki obstajajo za posamezno področje – Bloom 4

Primerja znanstvene informacije iz različnih virov za določeno področje
Preuči obstoječa priporočila za posamezno področje (področje se v načrtu konkretno opredeli)
Preuči obstoječe klinične poti

Prouči, ali je trenutna praksa skladna z najnovejšimi izsledki – Bloom 4

Ugotovi, kako se z določenim problemom soočajo v lekarni
Primerja delovanje v praksi z najnovejšimi smernicami
Ugotovi razhajanja med prakso in smernicami

Osnovni management lekarniške dejavnosti: organizacija, financiranje, kadri, razvoj dejavnosti, itd.

Definira in opiše osnovne vrste sistemov zdravstvenega varstva v svetu – Bloom 1

Izobraževanje o zdravstvenem sistemu v Sloveniji
Diskusija o zdravstvenem sistemu v Sloveniji
Poznavanje pravic in dolžnosti pacientov, ki izhajajo iz zavarovanja
Poznavanje osnov pravne ureditve zdravstvenega varstva v Sloveniji
Poznavanje obveznega zdravstvenega zavarovanja
Poznavanje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja
Poznavanje nadstandardnega zavarovanja
Poznavanje konvencij
Poznavanje osnovnih sistemov zdravstvenega varstva
Poznavanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Pojasni ključne značilnosti sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji – Bloom 2

Razloži pravice pacientov, ki temeljijo na zavarovanju
Razloži bistvene značilnosti sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji

Definira in opiše življenjski cikel zdravila: razvoj, klinično preskušanje, postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom, umeščanje zdravila v zdravstveni sistem, spremljanje po utrženju zdravila – Bloom 1

Opiše pojem medsebojno zamenljiva zdravila
Opiše pojem terapevtske skupine zdravil
Pozna vsebino 210. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja
Pozna liste in sezname zdravil (P100, P70, V, bolnišnična, nujna zdravila)
Opiše spremljanje zdravila po utrženju
Opiše pojem najvišja priznana vrednost
Pozna omejitve predpisovanja
Obisk predavanja na temo življenjski cikel zdravila
Pozna postopkov za registracijo zdravil
Opiše klinična preskušanja

Pojasni postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom ter vloge relevantnih institucij v Sloveniji – Bloom 2

Razloži centraliziran postopek
Razloži decentraliziran postopek

Razloži postopek z medsebojnim priznavanjem
Razloži nacionalni postopek
Razloži vlogo agencij JAZMP, EMA

Pojasni elemente upravljanja s stroški zdravil z vidika plačnika v Sloveniji – Bloom 2

Razloži najvišjo dovoljeno ceno
Razloži razvrščanje zdravil na liste
Razloži omejitve predpisovanja in izdaje zdravil
Razloži dogovore o ceni zdravil
Razloži najvišjo priznano vrednost

Pojasni elemente spremljanja zdravila po utrženju (farmakovigilančni sistem) v Sloveniji – Bloom 2

Razloži, kako se spremlja zdravilo po utrženju

Opiše pot zdravila od proizvajalca preko veletrgovalnice in lekarne do končnega uporabnika – Bloom 1

Obisk veletrgovalnice
Opiše prevzem zdravila (administrativno, materialno)
Opiše shranjevanje zdravila (tudi posebne pogoje - zaščita pred svetlobo itd.)
Opiše preskrbo z dragimi zdravili
Opiše hladno verigo (potek in pomen)
Opiše preskrbo v primeru interventnega uvoza
Opiše preskrbo z nujnimi zdravili
Opiše preskrbo z zdravili
Opiše, zakaj lahko prihaja do motenj v preskrbi
Izobraževanje o preskrbi z zdravili
Opiše postopek naročanja zdravil
Pozna dokumentacijo, ki je pomembna pri preskrbi (narkotično potrdilo, narkotična knjiga, analizi izvidi)
Opiše preskrbo z narkotiki
Opiše preskrbo z neregistriranimi zdravili
Opiše, kaj se dogaja z odpadnimi zdravili
Opiše proces odpoklica
Opiše pomen nadziranja rokov uporabe
Obisk predavanja na temo preskrbe z zdravili
Opazovanje preskrbe z zdravili
Pozna sledljivost substanc
Pozna protokol za preskrbo z zdravili (protokol o shranjevanju narkotikov, o dokumentiranju nabave in izdaje narkotikov,...)
Impliranje
Pozna pomen in proces kontrole zalog (vključno z inventuro)
Pozna dobavo vhodnih surovin
Opiše proces kontrole zdravil
Pozna učinkovito in varno upravljanje z zalogo

Opiše preskrbo z visoko tveganimi zdravili
--

Opiše ključne značilnosti lekarniške dejavnosti v Sloveniji – Bloom 1

Opiše upravljanje lekarniške dejavnosti
Opiše trende razvoja lekarniške dejavnosti
Ve, kako se analizira in interpretira rezultate poslovanja
Opiše delovanje dežurne službe
Pozna pojme dnevni izkupiček, saldo, menjalnina
Pozna literaturo na temo ključne značilnosti lekarniške dejavnosti
Izobraževanje o ključnih značilnostih lekarniške dejavnosti v Sloveniji
Opiše upravljanje s človeškimi viri (kadri)
Pozna kompetence magistra farmacije in farmacevtskega tehnika
Opiše področja dela v lekarniški dejavnosti
Predstavi delovanje Lekarniške zbornice Slovenije
Opiše organiziranost javnih lekarn
Opiše možnosti za razvoj
Pozna materialno in finančno poslovanje
Opiše organizacijo dela v lekarni
Pozna trenutno veljaven področni dogovor za lekarniško dejavnost
Pozna nacionalno strategijo razvoja lekarniške dejavnosti
Opiše osnove organizacije lekarniške dejavnosti
Opiše procese dela v lekarni
Opiše naloge, odgovornosti in pristojnosti zaposlenih
Pogovor o razvoju lekarniške dejavnosti
Opiše prostore lekarne
Opiše delovno opremo (obleka, obutev, urejenost)
Opiše sestavo kadrov
Opiše organiziranost zasebnih lekarn
Opiše delovanje lekarne
Opazuje procesov upravljanja v lekarniški dejavnosti

Pojasni pot zdravila od proizvajalca preko veletrgovalnice do lekarne na primerih iz prakse. – Bloom 2

Razloži, na kaj in zakaj je treba paziti pri poti zdravila, ki se shranjuje pod posebnimi pogoji (npr. hladna veriga, zaščita pred svetlobo)
Razloži pot nujnega zdravila
Razloži interventni uvoz

Pojasni organizacijsko strukturo, vrsto in vlogo kadra in načina njihovega organiziranja v lekarniški dejavnosti – Bloom 2

Razloži podobnosti in razlike v kompetencah magistra farmacije v primerjavi s kompetencami farmacevtskega tehnika
Razloži, zakaj so na določenih področjih lekarništva možnosti za razvoj
Razloži organizacijo lekarniške dejavnosti
Razloži trende razvoja v lekarništvu

Pojasni preskrbo z zdravili v okviru lekarniške dejavnosti v Sloveniji, to je od lekarne do uporabnika: nabava, prevzem in shranjevanje, vključujoč pogoje shranjevanje in princip hladne verige, izdelava magistralnih/galenskih pripravkov in zagotavljanje farmacevtskih vod, kontrola kakovosti, farmacevtska administracija pri izdaji zdravil, distribucija zdravil, ravnanje z odpadnimi zdravili, nabava/uvoz zdravila, ki nima dovoljenja za promet – Bloom 2

Razloži, kako se pripravi naročilo
Razloži potek prevzema
Razloži načine shranjevanja glede na vrsto zdravil
Razloži princip hladne verige

Pojasni preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja: nabava, prevzem, shranjevanje, farmacevtska administracija pri izdaji medicinskih pripomočkov – Bloom 2

Razloži način shranjevanja medicinskih pripomočkov
Razloži način shranjevanja ostalega blaga
Razloži potek prevzema
Razloži, kako se pripravi naročilo

Ustrezno vodi relevantne evidence v zdravstvu npr.: evidenca o nabavi in izdaji zdravil, ki vsebujejo narkotične in psihotropne snovi iz skupine II, IIIa in IIIc – Bloom 3

Vodi evidence o farmacevtskih substancah
Vodi evidenco narkotikov
Vodi evidenco obratovanja in čiščenja aseptične komore
Vodi evidenco sprejema in izdaje kemikalij
Vodi evidence temperature
Vodi evidenco A-testov
Vodi evidenco veterinarskih receptov
Vodi evidenco privatnih receptov
Vodi evidenco relativne zračne vlage
Vodi evidenco čiščenja
Vodi evidenco tehtnic
Vodi evidenco hladne verige
Vodenje evidenc reklamacij
Vodi evidenco farmacevtskih intervencij
Vodi evidenco napak pri izdaji
Vodi evidenco kemikalij
Vodenje evidence odpisov in uničenj
Vodi evidenco odpadnih zdravil
Vodenje evidenc rokov uporabe
Vodi evidence prejemnic
Vodenje evidence analitskih certifikatov
Vodi evidenco aseptičnih zahtev

V praksi učinkovito uporablja informacijsko tehnologijo, ki služi upravljanju lekarniške dejavnosti, vključujoč vse relevantne informacijske vire in dokumentne sisteme – Bloom 3

Ob izdaji uporabi računalniški program
V računalniškem programu poišče podatke o pacientu (pretekle izdaje ipd.)
Pri delu uporablja računalniški program (v načrtu se zapiše kateri - RECIPE, ORKA, WEB DOCTOR, Lekarna, LIRPIS)
Informacije išče v spletnih bazah
V računalniškem programu obračuna storitev izdelave in izdaje magistralnega zdravila
Opravi računalniški prevzem blaga
Spremlja nove informacije na spletnih straneh
Obisk robotizirane lekarne
Uporablja program Lexicomp
Vnaša intervencije v računalniški program
Pripravi naročilo s pomočjo računalniškega programa

V praksi ustrezno izvaja preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja. – Bloom 3

Spremlja zalogo
Naroča nove artikle
Prevzame pošiljko
Pospravlja pošiljko
Pripravlja dnevna naročila
Dobavlja farmacevtske surovine
Impliranje
Defektiranje
Izvaja inventuro
Kontrolira dobavljeno blago
Računalniško prevzame blago
Ustrezno shranjuje medicinske pripomočke in ostalo blago (po principo first in, first out)
Ustrezno upravlja z zalogo
Piše v knjigo naročil
Pregleda dobavitelje glede na javno naročilo
Prevzame naročilo od bolnišnic in zasebnikov
Rešuje reklamacije
Ustrezno se odzove pri odpoklicu
Spremlja obvestila o odpoklicih

V praksi ustrezno izvaja preskrbo z zdravili skladno s pooblastili v okviru lekarniške dejavnosti – Bloom 3

Ustrezno ravna z odpadnimi zdravili
Izvaja inventuro
Spremlja zalogo
Materialni prevzem pošiljke
Pospravljanje pošiljke
Računalniški prevzem pošiljke

Kontrolira pošiljko
Izvaja preskrbo s protitumornimi zdravili
Izvaja distribucijo zdravil (do pacientov, ambulant, zdravstvenih domov, doma starejših občanov)
Ustrezno shranjuje zdravila (upošteva hladno verigo itd.)
Pripravi naročilo
Impliranje
Defektiranje
Izpolnjuje naročilnice za preskrbo pacientov z zdravili
Rešuje reklamacije
Ustrezno upravlja z zalogo
Izvaja preskrbo z narkotiki
Na JAZMP pošilja vlogo za neregistrirana zdravila
Piše v knjigo naročil
Izvaja urgentno preskrbo z zdravili
Pregleda dobavitelje glede na javno naročilo
Pregleda shranjevanje zdravil na oddelkih
Prevzame naročilo od bolnišnic in zasebnikov
Ustrezno se odzove pri odpoklicu
Sprejem dobavnic od veletrgovalnic
Sprejem dobavnic od zdravstvenih domov in zasebnikov ter priprava zdravil zanje
Spremlja obvestila o odpoklicih
Ustrezno ukrepa ob pomanjkanju zdravil
Upravlja z zdravili z visokim tveganjem

Ovrednoti izvajanje lekarniške dejavnosti v Sloveniji, izzive in možnosti nadgradenj – Bloom 5

Ugotovi, kaj so prednosti lekarniške dejavnosti v Sloveniji
Ugotovi, katera področja lekarniške dejavnosti v Sloveniji predstavljajo glavne izzive
Ugotovi, na katerih področjih bi bila možna nadgradnja

Načrtuje implementacijo novih aktivnosti in storitev magistra farmacije v lekarniški dejavnosti – Bloom 6

Predlaga, kako bi določeno nadgradnjo vpeljali v prakso
--

Opiše ključne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti – Bloom 1

Pozna pravno odgovornost
Pogovor z mentorjem o Zakonu o zdravilih
Pozna pravila zavarovalnice
Opiše vrste nadzorov
Pozna zakonodajo o poročanju neželenih učinkov
Pozna pacientove pravice in dolžnosti
Pozna zakonodajo na področju medsebojno zamenljivih zdravil
Pozna zakonodajo s področja oglaševanja zdravil
Pozna pravilnik o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti

Obisk predavanja na temo zakonodaja v lekarniški dejavnosti
Pozna pravilnik o označevanju magistralnih pripravkov
Pozna zakon o lekarniški dejavnosti
Pozna statut javnega zavoda
Pozna zakon o zdravstveni dejavnosti
Pozna zakon o zdravilih
Pozna zakon o medicinskih pripomočkih
Pozna zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami
Pozna zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
Pozna področja, ki urejajo dovoljene trditve v zvezi s prehranskimi dopolnili
Pozna zakonodajo s področja izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov
Pozna zakonodajo s področja ravnanja z odpadnimi zdravili
Sledi zakonodajnim spremembam na področju lekarništva
Pozna zakon o varovanju osebnih podatkov
Pozna zakonodajo s področja kozmetike
Pozna zakonodajo s področja varstva okolja
Pozna zakonodajo s področja varnosti pri delu
pozna zakonodajo s področja verifikacije lekarn

Pojasni pomen ključnih zakonov in predpisov, ki veljajo v lekarniški dejavnosti v Sloveniji – Bloom 2

Razloži pomen Zakona o zdravilih
Razloži pomen Zakona o lekarniški dejavnosti

V praksi uporabi relevantne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti – Bloom 3

Delo izvaja v skladu z zakoni, pravilniki in drugimi zakonodajnimi predpisi
Zdravila izdaja v skladu z regulatorno prakso
Prehransko dopolnilo oceni z zakonodajnega vidika
Upošteva pravila zdravstvenega zavarovanja
Varuje osebne podatke

Opiše načine financiranja lekarniške dejavnosti v svetu – Bloom 1

Opiše lekarniško točko
Opiše storitveni sistem
Pogovor o financiranju lekarniške dejavnosti z mentorjem
Opiše maržni sistem
Opiše financiranje lekarniške dejavnosti
Našteje vire financiranja lekarniške dejavnosti

Pojasni način financiranja lekarniške dejavnosti v Sloveniji, vključujoč: način plačevanja obdelave recepta in vročitve zdravila, storitev, priprave in izdaje magistralnih pripravkov – Bloom 2

Razloži sistem financiranja lekarniške dejavnosti v Sloveniji
Razloži način plačevanja obdelave recepta in vročitve zdravila
Razloži način plačevanja storitev

Razloži način plačevanja ostalega blaga (maržni sistem)
Primerja financiranje bolnišničnih in zunanjih lekarn
Pojasni vire financiranja lekarniške dejavnosti

V praksi izvaja relevantne aktivnosti, ki so potrebne za izvajanje financiranja lekarniške dejavnosti – Bloom 3

Ustrezno obračuna magistralni pripravek
Brez uporabe računalnika izračuna vrednost opravljene storitve
Knjiženje
Izdela izdajnice
Vodi ustrezne evidence za finance
Ob prevzemu novih izdelkov v programu ustrezno označi, ali se cena računa glede na točko ali maržo

Timsko delo

Opiše pomen poklicnega in medpoklicnega sodelovanja oz. timskega dela, vloge njenih članov, oblik timskega dela ter kriterijev učinkovitosti – Bloom 1

Opiše vlogo in odgovornost posameznega člana tima
Opiše odnose v timu
Z opazovanjem sodelavcev se uči timskega dela
Opiše pomen medsebojne pomoči in sodelovanja
Opiše organizacijo dela v timu
Pogovor o timskem delu (odnosi, medsebojna podpora,...)
Opiše pomen sodelovanja v lekarni

Pojasni delovanje timov v lekarniški dejavnosti v Sloveniji oz. izbrani instituciji. – Bloom 2

Pojasni delovanje tima v lekarni (farmacevti, farmacevtski tehniki)
Pojasni medpoklicno sodelovanje

Učinkovito deluje v timu – Bloom 3

Sodeluje s sodelavci
Spoštuje različnost
Sodeluje z mentorjem
Aktivno se vključuje v delovni kolektiv
Deli informacije
S preostalimi člani tima si razdeli odgovornosti
Pomaga sodelavcem
Sodeluje z drugimi zdravstvenimi delavci
Ima ustrezen odnos do sodelavcev (spoštljivost, iskrenost, pozitivna naravnost)
Je kolegialen
Sodeluje z zdravnikom (konzultacije,...)
Upošteva osebnostne razlike sodelavcev

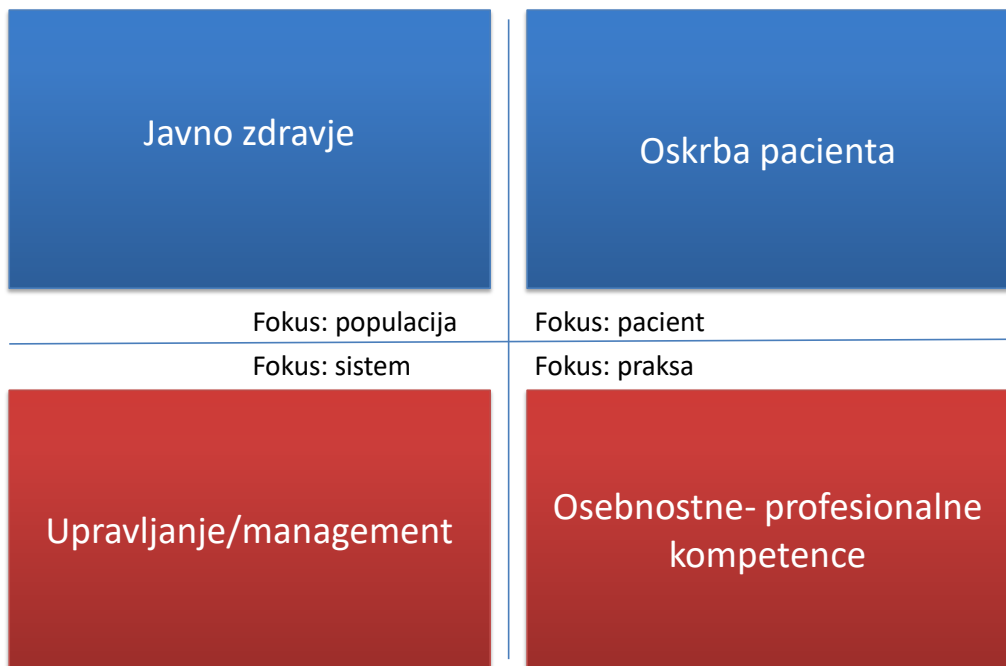
Skupaj s člani tima rešuje probleme
Vključi se v nenačrtovane posvete ob delu
Upošteva razdelitev vlog v timu
Sodeluje z medicinskimi sestrami
Pri sodelavcih pridobiva informacije
Podaja predloge ali nasvete
Podaja svoje mnenje
Postavlja vprašanja
S sodelavci se posvetuje o naročilu
Je potrpežljiv
Sodeluje pri prenosu znanja med sodelavci
Je prilagodljiv
Sprejema kompromise
Prosi za pomoč, ko jo potrebuje
Vključuje se v pogovor s kolektivom
Ima ustrezen odnos do drugih zdravstvenih delavcev
Zna sprejeti drugo mnenje

Priloga 4 – Predlog nadgradnje učnih izidov v kompetenčnem modelu

Predlagane spremembe obstoječega kompetenčnega modela so označene z rdečo barvo.

Kompetenčni model PU-FFA in učni cilji

DOMENE kompetenčnega modela:

Domene, kompetence, tematski sklopi in UČNI CILJI:

Javno zdravje

- Informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih
 - A - varna in učinkovita uporaba zdravil
 - Opiše osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: pomen ustreznega odmerka, režima uporabe, načina aplikacije, sočasno uživanje zdravil, sočasno uživanje hrane, sočasno uživanje alkohola, deljenje trdnih farmacevtskih oblik, kontraindikacije, previdnostni ukrepi pri vožnji in upravljanju strojev, shranjevanje zdravil, **ravnanje z odpadnimi zdravili**, pozornost na posebne populacijske skupine: starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki **ter ustrezno uporabo medicinskih pripomočkov**. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni osnovne principe varne in učinkovite uporabe zdravila na primerih posameznih populacijskih skupin (starostniki, otroci, nosečnice, onkološki bolniki, kronični bolniki) in različnih farmakoterapijskih področjih. # Bloom: 2. To understand
 - Izvede aktivnosti informiranje javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih. # Bloom: 3. To apply
 - Opredeli potrebe prebivalstva in pacientov po informiranju o zdravilih in medicinskih pripomočkih. # Bloom: 4. To analyze

- Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih. # Bloom: 5. To evaluate
 - Razvije nove aktivnosti informiranja javnosti o zdravilih in medicinskih pripomočkih. # Bloom: 6. To create
- Promocija zdravja
 - A - promocija zdravja
 - Definira in opiše temeljne značilnosti ter strateške pristope promocije zdravja. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni promocijo zdravja na primerih aktivnosti. # Bloom: 2. To understand
 - Izvede aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči javnozdravstvene vidike in potrebe po promociji zdravja. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti izvedbo (strukturo, proces, izide) aktivnosti promocije zdravja. # Bloom: 5. To evaluate
 - Razvije nove aktivnosti promocije zdravja skladno s potrebami ciljnih skupin prebivalcev. # Bloom: 6. To create

Osebnostne/profesionalne kompetence

- Komunikacijske veščine v relaciji do pacientov, sodelavcev in drugih zdravstvenih delavcev
 - A - osnove komunikacije s pacienti
 - Opiše osnovne elemente medosebne verbalne in neverbalne komunikacije ter njen pomen za k pacientu usmerjeno delovanje. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni učinkovit način pogovora s pacientom:
 - začetek pogovora: Ima ustrezen prvi stik s pacientom: pozdravi, stik z očmi, povabi v pogovor, prisluhne ...). Ugotovi, komu je zdravilo namenjeno.
 - način pridobivanja informacij od pacienta: Uporablja ustrezne vrste vprašanj glede na potrebe pogovora (preplet odprtih in zaprtih vprašanj tako, da pacient ne odgovarja zgolj z DA in NE). Občutljive teme ipd. (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...)
 - podajanje relevantnih informacij skladno s potrebami in zmožnostjo dojemanja pacienta (za vsebino glej Oskrba pacienta/Svetovanje...)
 - ustrezno vodenje pogovora: posluša, usmerja in se odziva na njegove potrebe in dejanja, je asertiven in empatičen. Uporablja izraze, ki so pacientu razumljivi. Uporablja ustrezno glasnost in tempo govora. Vzdržuje očesni stik s pacientom. Ima ustrezno držo (odprta drža, rahla nagnjenost k pacientu, usmerjenost k pacientu) gibe (nadzorovani, usklajeni) in mimiko.
 - zaključek pogovora: Poda pisno informacijo o uporabi zdravila (signatura oz. druga pisna navodila). Pacienta povpraša po morebitnih dodatnih vprašanjih. Preveri pacientovo razumevanje ključnih informacij o uporabi zdravila oz. povzame ključne informacije. # Bloom: 2. To understand
 - Pojasni ovire pri komunikaciji s pacienti. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi uporabi učinkovit način pogovora s pacienti. # Bloom: 3. To apply
 - B - komunikacija s posebnimi skupinami pacientov

- Pojasni komunikacijske izzive posebnih populacijskih skupin pacientov in ustrezne načine komunikacije. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi asertivno komunicira z agresivnimi in pasivnimi pacienti, **rešuje konfliktne situacije in reklamacije**. # Bloom: 3. To apply
 - V praksi učinkovito komunicira **s starši, skrbniki pacientov in** pacienti, ki imajo specifične izzive pri komunikaciji: starejši, otroci, naglušni, slabovidni, komunikacija občutljivih tem ipd. # Bloom: 3. To apply
- C - sodelovanje pacientov
 - Opiše koncept sodelovanja pacientov ter dejavnike vpliva. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni koncept sodelovanja pacientov ter ukrepe z namenom izboljšanja sodelovanja na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi učinkovito spremlja in izboljšuje sodelovanje pacientov. # Bloom: 3. To apply
- D - komunikacija **s farmacevti in** z drugimi zdravstvenimi delavci
 - Pojasni posebnosti pri komunikaciji z drugimi zdravstvenimi sodelavci. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi učinkovito komunicira z drugimi zdravstvenimi sodelavci. # Bloom: 3. To apply
- E - komunikacija z informacijskimi tehnologijami
 - Pojasni posebnosti pri komunikaciji z uporabo informacijskih tehnologij. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi učinkovito komunicira z uporabo informacijske tehnologije. # Bloom: 3. To apply
- Profesionalnost in etičnost v praksi
 - A - osnove profesionalnosti
 - Opiše pomen profesionalnega delovanja: stremljenje k izboljšavam, zanesljivost, odgovornost, odnos do dela in sodelavcev ter pacientov ipd. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni način zagotavljanja profesionalnega delovanja v praksi. # Bloom: 2. To understand
 - Deluje profesionalno v praksi. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči profesionalnost svojega delovanja v praksi. # Bloom: 4. To analyze
 - B - kontinuiran profesionalni razvoj
 - Opiše vlogo in pomen kontinuiranega profesionalnega razvoja. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni kontinuiran profesionalni razvoj in njegovo izvajanje na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - Deluje skladno z načrtom za kontinuiran profesionalni razvoj. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči izvajanje kontinuiranega profesionalnega razvoja. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti izvajanje načrta za kontinuiran profesionalni razvoj v praksi. # Bloom: 5. To evaluate

- Pripravi in vodi načrt za kontinuiran profesionalni razvoj. # Bloom: 6. To create
- C - etika
 - Opiše osnovna etična načela. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni etične oz. deontološke kodekse, ki so v veljavi v slovenski praksi. # Bloom: 2. To understand
 - Uporabi etična načela v praksi. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči etičnost ravnanja zdravstvenih delavcev v praksi. # Bloom: 4. To analyze
- Upravljanje samega sebe
 - A - upravljanja samega sebe
 - Opiše pomen upravljanja samega sebe: organizacija svojega dela, upravljanje časa, upravljanje kontinuiranega profesionalnega razvoja, upravljanje administrativnih obveznosti vezanih na zaposlitev. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni način upravljanja samega sebe na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - Učinkovito upravlja samega sebe. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči način upravljanja samega sebe. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti način upravljanja samega sebe. # Bloom: 5. To evaluate
 - Izboljšuje način upravljanja samega sebe. # Bloom: 6. To create
- Zagotavljanje kakovosti
 - A - kakovost
 - Opiše osnovne koncepte zagotavljanja kakovosti: PDCA cikel, dokumentiranje, dobre prakse, standardni operativni postopki ipd. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni način zagotavljanja kakovosti na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - Uporablja sistem zagotavljanja kakovosti v praksi. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči sistem zagotavljanja kakovosti v praksi. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti sistem zagotavljanja kakovosti v praksi. # Bloom: 5. To evaluate
 - Izboljšuje sistem zagotavljanja kakovosti v praksi. # Bloom: 6. To create

Oskrba pacienta

- Izdaja zdravil in medicinskih pripomočkov
 - A - osnove predpisovanja in izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov
 - Opiše vlogo, pomen in elemente predpisovanja ter izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico, vključujoč: vrsto receptov, pomen posameznih informacij, legalnost predpisa, na kaj je potrebno biti posebej pozoren (npr. pri narkotikih: osebni dokument, oznake receptov, dvojnik), obdelava recepta, vročitev. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni proces predpisovanja in izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na recept oz. naročilnico na primerih v praksi. # Bloom: 2. To understand
 - Izda zdravila in medicinske pripomočke na podlagi recepta oz. naročilnice **ali brez recepta oziroma naročilnice** skladno z veljavnimi zakoni in predpisi. # Bloom: 3. To apply

- Prouči izdajo zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice na lokalni ravni v relaciji do nacionalne ravni npr.: lastnosti zdravil, lastnosti pacientov. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti ustreznost izdaje zdravil in medicinskih pripomočkov na podlagi recepta oz. naročilnice glede na veljavne zakone in predpise in opredeli morebitne zdravstvene napake pri predpisovanju in izdaji. # Bloom: 5. To evaluate
 - **Ustrezno ukrepa ob napaki pri izdaji. # Bloom: 6. To create**
- B - označevanje zdravil
 - Opiše načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov, vključujoč: signaturo, simbole, s katerimi so označeni previdnostni ukrepi na embalaži zdravil, katere informacije so obvezne. # Bloom: 1. To remember
 - pojasni načine označevanja zdravil in medicinskih pripomočkov na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi ustrezno označi zdravila in medicinske pripomočke. # Bloom: 3. To apply
- Oblikovanje magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov
 - A - izdelava magistralnih pripravkov
 - Opiše vlogo in pomen ter osnovne značilnosti magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov **ter način priprave**. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni način priprave magistralnih pripravkov **in/ali galenskih izdelkov**, ki so aktualni za obstoječo prakso, vključujoč:
 - recepture, postopke in pogoje za izdelovanje,
 - njihove osnovne značilnosti in kompatibilnosti z ostalimi snovmi
 - mazilne podlage
 - preračun potrebnih količine za pripravo
 - ukrepe za za preprečevanje kontaminacije pripravka z namenom zaščite izdelovalca ali uporabnika magistralnih pripravkov
 - način izdaje magistralnih zdravil skladno z zahtevami in predpisi ZZS
 - vire o magistralnih pripravkih. # Bloom: 2. To understand
 - Izdela magistralni pripravek **in/ali galenski izdelek** v skladu z veljavnimi zakoni, predpisi in dobrimi praksami. # Bloom: 3. To apply
 - **Prouči tveganje pri oblikovanju magistralnih pripravkov in/ali galenskih izdelkov. # Bloom: 4. To analyze**
 - B - označevanje magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov
 - Opiše načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni načine označevanja magistralnih pripravkov in galenskih izdelkov na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi ustrezno označi magistralne pripravke in galenske izdelke. # Bloom: 3. To apply
- Ovrednotenje ustreznosti zdravila za pacienta
 - A - varno in učinkovito zdravljenje z zdravili
 - Opiše osnovne klinične značilnosti velikih javnozdravstvenih problemov. # Bloom: 1. To remember

- Opiše vidike učinkovitega in varnega zdravljenja z zdravilom ter sistemski, z dokazi podprt pristop k zdravljenju velikih javnozdravstvenih problemov vključujoč nefarmakološke pristope. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni pomen specifičnih informacij o pacientu, ki so pomembne za njegovo zdravstveno stanje in zdravljenje z zdravili. # Bloom: 2. To understand
 - Pojasni pomen nefarmakološkega zdravljenja v celostnem pristopu zdravljenja velikih javnozdravstvenih problemov. # Bloom: 2. To understand
 - Prouči pomen informacij o učinkovitosti in varnosti zdravila za izbranega pacienta upoštevajoč lastnosti pacienta, njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil, **možne interakcije** ter organizacijske in sistemske zahteve, ki vplivajo na izbiro in zdravljenje z izbranim zdravilom. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti in presodi ustreznost zdravljenja z zdravilom za izbranega pacienta. # Bloom: 5. To evaluate
 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustrezno predpisanem zdravilu. # Bloom: 6. To create
- B - obravnava zdravstvenih težav, ki še niso bile predhodno obravnavane s strani drugih zdravstvenih delavcev
 - Opiše manjše zdravstvene težave, vključujoč prepoznavanje in obravnavo znakov in simptomov, ter način in vlogo samozdravljenja. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni obravnavo zdravstvenih težav, ki ne zahtevajo posvetovanja z zdravnikom, s strani magistra farmacije na primerih pacientov. # Bloom: 2. To understand
 - Prouči zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti zdravstvene težave, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev. # Bloom: 5. To evaluate
 - Oblikuje priporočila za pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev, in svojimi pristojnostmi. # Bloom: 6. To create
- Spremljanje izidov zdravljenja z zdravili ter ukrepanje v primeru težav povezanih z zdravili
 - A - zdravstveni izidi-spremljanje in ukrepanje
 - Opiše vlogo in pomen končnih in nadomestnih zdravstvenih izidov. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni zdravstvene izide za velike javnozdravstvene probleme ter vlogo farmacevta pri njihovem spremljanju. # Bloom: 2. To understand
 - Uporabi relevantne zdravstvene izide za spremljanje zdravljenja pacientov v praksi skladno z vlogo farmacevta v zdravstvenem varstvu. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči zdravstvene izide pacienta. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti zdravljenje z zdravili glede na zdravstvene izide pacienta. # Bloom: 5. To evaluate

- Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa ob neustreznih zdravstvenih izidih, **intervencijo zabeleži**. # Bloom: 6. To create
- B - težave povezane z zdravili-spremljanje in ukrepanje
 - Opiše vrste težav povezanih z zdravili ter dejavnike tveganja, način njihovega klasificiranja ter spremljanja. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni težave povezane z zdravili ter dejavnike tveganja na primerih pacientov skladno z veljavno klasifikacijo. # Bloom: 2. To understand
 - Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja težav povezanih z zdravili ter jih klasificira. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči dejavnike tveganja ter izražene težave, ki so lahko povezane z zdravili. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti dejavnike tveganja in težave, ki so lahko povezani z zdravili. # Bloom: 5. To evaluate
 - Oblikuje priporočila za predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev in pacienta ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili, **intervencijo zabeleži**. # Bloom: 6. To create
- C - sodelovanje, razumevanje in ustreznost uporabe- spremljanje in ukrepanje
 - Opiše pomen in dejavnike, ki vplivajo na sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil ter jih vsebinsko umesti v storitev Pregled uporabe zdravil. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni dejavnike tveganja za sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravil na primerih pacientov ter način njihovega spremljanja. # Bloom: 2. To understand
 - Izvede aktivnosti z namenom prepoznavanja stopnje sodelovanja pacientov, njihovega razumevanja zdravljenja in ustreznosti uporabe zdravil. # Bloom: 3. To apply
 - Prouči sodelovanje pacientov, njihovo razumevanje zdravljenja in ustreznost uporabe zdravila ter možnosti optimizacije zdravljenja. # Bloom: 4. To analyze
 - Ovrednoti potencialne oz. dejansko težave, ki so oz. bi lahko bile posledica nesodelovanja pacientov, njihovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil. # Bloom: 5. To evaluate
 - Oblikuje priporočila za pacienta, predpisovalca oz. druge zdravstvene delavcev ter ustrezno ukrepa skladno z naravo dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili povezanih z nesodelovanjem pacienta, njegovim slabim razumevanjem zdravljenja oz. neustrezne uporabe zdravil, **intervencijo zabeleži**. # Bloom: 6. To create
- Svetovanje pacientom v skladu z njihovimi značilnostmi in sodobnimi farmakoterapevtskimi smernicami z namenom zagotovitve ustreznega načina uporabe in shranjevanja zdravil in medicinskih pripomočkov.
 - A - vsebina svetovanja
 - Pridobi informacije od pacienta, ki vključujejo njegovo zdravstveno stanje, zgodovino uporabe zdravil ter druge relevantne informacije, ki so pomembne za zdravljenje. # Bloom: 3. To apply

- Svetuje pacientu z namenom zagotovitve varne in učinkovite uporabe zdravil, vključujoč: ustrezno sodelovanje pacienta, poznavanje zdravljenja in ustrezne uporabe zdravil: režim odmerjanja, način aplikacije, pravilno tehniko aplikacije in shranjevanje, način kako bo pacient prepoznal/spremljal učinke zdravila, morebitne pogostejše/pomembnejše neželene učinke. # Bloom: 3. To apply
- Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani glede na naravo zdravstvenih težav, ki še niso bili predhodno obravnavani s strani drugih zdravstvenih delavcev. # Bloom: 3. To apply
- Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji dejavnikov tveganja oz. težav povezanih z zdravili. # Bloom: 3. To apply
- Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob identifikaciji slabega sodelovanja pacienta, njegovega slabega razumevanja zdravljenja in neustrezne uporabe zdravil. # Bloom: 3. To apply
- Svetuje pacientu skladno s priporočili in ukrepi, ki so bili oblikovani ob neustreznih zdravstvenih izidih. # Bloom: 3. To apply
- Svetuje pacientu z namenom zagotovitve ustrezne uporabe medicinskih pripomočkov. # Bloom: 3. To apply
- Usmerjenost k pacientu: vklj. skrb za pacienta, upoštevanje preferenc pacienta, partnerski odnos, opolnomočenje pacientov itd.
 - A - usmerjenost k pacientu
 - Opiše pomen usmerjenosti k pacientom in njihovega opolnomočenja pri zdravljenju. # Bloom: 1. To remember
 - Opiše programe farmacevtske skrbi. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni način k pacientom usmerjenega delovanja in njihovega opolnomočenja v praksi, vključujoč pravice in dolžnosti pacienta. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi je usmerjen k pacientom in izvaja aktivnosti z namenom njihovega opolnomočenja. # Bloom: 3. To apply

Upravljanje/management

- Izvajanje z dokazi podprte lekarniške dejavnosti: smernice, liste, protokoli ipd.
 - A - z dokazi podprta medicina in lekarniška dejavnost
 - Opiše koncept z dokazi podprte medicine, vključujoč z dokazi podprte lekarniške dejavnosti, ter pomen in način vrednotenja znanstvenih izsledkov. # Bloom: 1. To remember
 - Opiše in razlikuje med kliničnimi smernicami, kliničnimi potmi in zdravstvenimi kazalci. # Bloom: 1. To remember
 - Opiše vsebino smernic in protokolov. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni koncept z dokazi podprte medicine na primerih. # Bloom: 2. To understand
 - Izvaja prakso skladno s kliničnimi smernicami ter drugimi relevantnimi dokazi. # Bloom: 3. To apply

- Prouči različne klinične smernice, klinične poti oz. druge oblike obstoječih priporočil za prakso, ki obstajajo za posamezno področje. # Bloom: 4. To analyze
 - Prouči, ali je trenutna praksa skladna z najnovejšimi izsledki. # Bloom: 4. To analyze
- Osnovni management lekarniške dejavnosti: organizacija, financiranje, kadri, razvoj dejavnosti, itd.
 - A - osnove zdravstvenega varstva
 - Definira in opiše osnovne vrste sistemov zdravstvenega varstva v svetu. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni ključne značilnosti sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji. # Bloom: 2. To understand
 - B - življenjski cikel zdravila
 - Definira in opiše življenjski cikel zdravila: razvoj, klinično preskušanje, postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom, umeščanje zdravila v zdravstveni sistem, spremljanje po utrženju zdravila. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni postopke pridobivanja dovoljenja za promet z zdravilom ter vloge relevantnih institucij v Sloveniji. # Bloom: 2. To understand
 - Pojasni elemente upravljanja s stroški zdravil z vidika plačnika v Sloveniji. # Bloom: 2. To understand
 - Pojasni elemente spremljanja zdravila po utrženju (farmakovigilančni sistem) v Sloveniji. # Bloom: 2. To understand
 - **Informira paciente o umeščanju zdravil v sistem (medsebojno zamenljiva zdravila, terapevtske skupine zdravil, doplačila). # Bloom: 3. To apply**
 - **Izvajanje spremljanja zdravila po utrženju (farmakovigilanca), # Bloom: 3. To apply**
 - C - preskrba z zdravili in lekarniška dejavnost
 - Opiše pot zdravila od proizvajalca preko veletrgovalnice in lekarne do končnega uporabnika. # Bloom: 1. To remember
 - Opiše ključne značilnosti lekarniške dejavnosti v Sloveniji. # Bloom: 1. To remember
 - **Opiše relativne evidence v zdravstvu in njihovo vodenje npr.: evidenca o nabavi in izdaji zdravil, ki vsebujejo narkotične in psihotropne snovi iz skupine II, IIIa in IIIc. # Bloom 1. To remember**
 - **Opiše uporabo informacijske tehnologije, ki služi upravljanju lekarniške dejavnosti, vključujoč vse relevantne informacijske vire in dokumentne sisteme. # Bloom 1. To remember**
 - Pojasni pot zdravila od proizvajalca preko veletrgovalnice do lekarne na primerih iz prakse. # Bloom: 2. To understand
 - Pojasni organizacijsko strukturo, vrsto in vlogo kadra in načina njihovega organiziranja v lekarniški dejavnosti. # Bloom: 2. To understand
 - Pojasni preskrbo z zdravili v okviru lekarniške dejavnosti v Sloveniji, to je od lekarne do uporabnika:

- nabava, prevzem in shranjevanje, vključujoč pogoje shranjevanje in princip hladne verige
- izdelava magistralnih/galenskih pripravkov in zagotavljanje farmacevtskih vod
- kontrola kakovosti
- farmacevtska administracija pri izdaji zdravil
- distribucija zdravil
- ravnanje z odpadnimi zdravili
- nabava/uvoz zdravila, ki nima dovoljenja za promet # Bloom: 2. To understand
- Pojasni preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugim **blagom** (sredstva za nego in varovanje zdravja, **živila za posebne zdravstvene namene, vhodne surovine, nevarne snovi**):
 - nabava, prevzem, shranjevanje
 - farmacevtska administracija pri izdaji medicinskih pripomočkov # Bloom: 2. To understand
- **Ustrezno izvaja prakso, skladno s sistemskimi in organizacijskimi zahtevami. # Bloom: 3. To apply**
- Ustrezno vodi relevantne evidence v zdravstvu npr.: evidenca o nabavi in izdaji zdravil, ki vsebujejo narkotične in psihotropne snovi iz skupine II, IIIa in IIIc. # Bloom: 3. To apply
- V praksi učinkovito uporablja informacijsko tehnologijo, ki služi upravljanju lekarniške dejavnosti, vključujoč vse relevantne informacijske vire in dokumentne sisteme. # Bloom: 3. To apply
- V praksi ustrezno izvaja preskrbo z medicinskimi pripomočki in drugimi sredstvi za nego in varovanje zdravja. # Bloom: 3. To apply
- V praksi ustrezno izvaja preskrbo z zdravili skladno s pooblastili v okviru lekarniške dejavnosti. # Bloom: 3. To apply
- Ovrednoti izvajanje lekarniške dejavnosti v Sloveniji, izzive in možnosti nadgradenj. # Bloom: 5. To evaluate
- Načrtuje implementacijo novih aktivnosti in storitev magistra farmacije v lekarniški dejavnosti. # Bloom: 6. To create
- D - zakonodajni vidiki lekarniške dejavnosti
 - Opiše ključne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni pomen ključnih zakonov in predpisov, ki veljajo v lekarniški dejavnosti v Sloveniji. # Bloom: 2. To understand
 - V praksi uporabi relevantne zakone in predpise, ki veljajo v lekarniški dejavnosti. # Bloom: 3. To apply
- E - financiranje lekarniških storitev
 - Opiše načine financiranja lekarniške dejavnosti v svetu. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni način financiranja lekarniške dejavnosti v Sloveniji, vključujoč: način plačevanja obdelave recepta in vročitve zdravila, storitev, priprave in izdaje magistralnih pripravkov. # Bloom: 2. To understand

- V praksi izvaja relevantne aktivnosti, ki so potrebne za izvajanje financiranja lekarniške dejavnosti. # Bloom: 3. To apply
- Timsko delo
 - A - timsko delo in medpoklicno sodelovanje
 - Opiše pomen poklicnega in medpoklicnega sodelovanja oz. timskega dela, vloge njenih članov, oblik timskega dela ter kriterijev učinkovitosti. # Bloom: 1. To remember
 - Pojasni delovanje timov v lekarniški dejavnosti v Sloveniji oz. izbrani instituciji. # Bloom: 2. To understand
 - Učinkovito deluje v timu. # Bloom: 3. To apply